

خطی - فهرست شده
۹۰۴۵

۸۸۱۱-ن

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب: نشر الامان فی الاسفار والاولاد (زبور)

مؤلف: علی بن حسن الزمردی

موضوع: تاریخ

شماره ثبت کتاب: ۷۹۱۲۷ / ۱۱۷۲۳

این کتاب از خطی است

بازدید شد
۱۳۸۲

کتابخانه مجلس شورای ملی
تاریخ ثبت: ۸۸ - ۸۷

۱۲۵۱
دفتر کتابخانه و اسناد
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

نشر الامان فی الاسفار والاولاد

والله الرحمن الرحيم وبه نستعين
 حمد و سپاس پيشان حضرت كودكاري را رواست كه در وقت
 سالكان سالك ايمان را در زمان امان داده از اخطار اعدا
 و سوزان طرق اهل بيت را عييم السلام از تلاحم دريائي
 نگاه داشته در كشتي سلامت در آورده بساحل نجات رسان
 و در روي پايان بر بهترين عالميان و سيد دو جهان
 سفر بالا از عرصه غير ابر براق باد پايان بتمام قاصد
 دراندي از شب ابداء در صحنه صفاء بدخلة وفا اي
 محمد مصطفی و بر آن ين ركوار و عزت نامدار و ابد بترت
 و كواكب ستارات برده چ انجی عشر ندي سيما بران شهر سوار
 دين و شهر ابر ملك سائر عالم بكون پاي سلامت و
 آشيان قدس پيال بيت راهنای عالميان سيد امان

و مطالب غالب كل غائب امير المؤمنين و امام التقير
 ابي الحسن علي بن ابی طالب القمي صلوات الله عليهم باور
 التمس في الشارح والمغارب اما بعد چون آديا
 از سفر نازك بپرست و در سفر خطر بسياري باشد و در
 مطلوبيت و فوائد مرغوب پس لابد است بر مراد آگاه از
 راه تا و را از خطر نگاه دارد از انچه سلاح است و سلاح
 سحر من دعاست بمرحمت حضرت جبري كه الدعاء سلاح المؤمن
 هست الله رد دعا صلاح منه را نكند باشد دعا صلاح همه
 بنا برين حضرت من خصه الله تعالى بالمواهب العلية والآيات
 الخفية وايدى بالملكات الملكية والكمالات الانسية في السبب
 القاهر والحجب الظاهر السيد الاكمل الابرار از اهدى الافضل
 المجاهد السابك ركن الدين و عماد اليقين رضي الاسلام و كلف
 الانام ابي انقاسم علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن محمد
 الطاهر و السلي و القاطن قدس الله روحه الطاهر و رفع
 در جنبه في منازل الآخرة كتابي تصنيف فرموده در آداب

سفر و آنچه می باید از دافع خطر از دعا و غیر آن در آن بیج
نموده بایست و جهی لبان عرب فصیح و بیان واضح بدیع بعضی
از بزرگان دینی و دوستان یقینی استند ما نمودند از بنده
شمرنده محتاج بر حمت حضرت باری علی بن حسن از واری
عفا الله عنهما آنرا فارسی نماید بجهت عموم فائده احاطه مسوالم
بقدر توانائی در آن شروع نمود بمعون ملک مسبود بر تبحر
و ترسیب اصل که بعد از اتمام آن ان شاء الله تعالی تنمیه خواهد
یافت بد نشر الايمان في الاسرار والاوطان والله الموفق
وعليه التكلان ابتدا میکنم بنام سامی حضرت مسبودی که برحمت
شامله افاضه وجود و رزق فرمود بر مملکت و محض فضل
وجود تخصیص نمود افاضه رحمت را بمومنان در جنات سپاس
و ستایش مر خدا را جل جلاله که زینهار خواستند با و راجع
در صباح و رواح بزبان حال در پیرون آوردن ایشان
از کتم عدم بطف و کرم آما زان زینهار داد و استغاثه نمودند
بوی در خلاصی اسیران از دست قیدی ستمکاران پس

رهانیر از دست ایشان ستاد و بخشش فرمود بر ایشان را
انوار و دیدند نفوس خود را پر و مند و سر بلند و آشکارا
پس طلب برداشتن خودشان کردند از جنون بمقام ایشان
پس رسانید ایشان را بمطلوب ایشان با علویشان و در خوشی
مراکب و مطایرا بجهت اسفار خودشان در آن ایام پیرون
آورد آما زان برای ایشان از جواهر اجسام و جمع فرمود بدین
پراگندگی آن در وادی طول و دانستند که از تمامی پناههای
ایشان آنست که بکشند ایشان را بحاجب معقول پس کشید آما زان
بامور پنهانی و ترسیدند از عقبات طرف و خطرهای آن پس
بدید کردند برای ایشان راهها را که منجر شد بسلامت از ملکها
شب و روز آن با آسانی و ممکن گردانید ایشان را از رفتن
و سپر کردن بر مرکبهای اعیان و بیوی سعاد و دنیا و معاش
تا برخواستند آن ارواح بتکلیف او از مراکز ظهور و بپایند
بیا با نهایی بطون و مبرا و متراکشتند در عجایب طرقات
بعد از قرون و دیدند از غرائب قدرت الهی جل جلاله در

موردیدن مکتوب کن نیکون ناکشت آن از برای آنان سفر
خالوف و گذاشتن و ترک آن کردن بموت محوف و شهادت
میکنم که نیست مسعودی بخیر معبود بیز که انست شهادتی
که انانست مرایشان از مملکت و بشارت دهنده است
بنیکوئی بازگشت بعالم پاک و شهادت میکنم که محمد عریف
صلی الله علیه و آله کشف کتبه است آنرا در آن ارواح انچه
بودند از آنها در حجاب و اظهار نماینده شمس آنان انچه جای
داشتند در پرده نقاب و شهادت میکنم که نابیان وی در انچه
رسیده بایشان از اعلای برایت واجبست آنکه باشند از حایا
در ایمان دین در هر مطلبی از مطالب و بذل نموده اند شجاعت
خود را در بسیاری نهب و غارت و فاسد ساختن اند مرآت
و حمایت خود را در آنکه طمع توان کرد در ایشان تا باز ماند
از ان حمایت و بود طالع بدایت و ولایت ایشان در اسعد
ساعات و یافتن ظفر و فیروزری و گزارش طلب ایشان
هست در ضمن غایب سعادت و شناخته اند طرق اقبال را

در ابتدا و آفرینش ما بیتیای گرام علیهم السلام بی آنکه رنج کشند
و تقب و دایم سالم بوده اند از کوری پیوستیدن حجر یا خشت
صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین الی یوم الدین
پس بدرستی که من یافتم آدمی را که مسافر سیر کرده است
سبوی وجود در اصلا بپدران و ارحام مادران که نگاه
دارندگان و دایم اند و پیمان و یافتم که حق سبحانه و تعالی
او را صاحب سلاح گردانیده تا نگاه دارد از سختی و فقر
بر وجهی که جاری شده بر کدشتگان از اتم و معامله کنندگان
بکرم و نعم تا آنکه واجب گردانیده بر و عبودیت چیزی که
برساند او را بمقتضات دنیوی و دیشیه تا آنکه باشد حرکات
و سکانات او در اسفار و اختیار او همه بر حسب اراده الهیه
و آنکه سیر داده او را مزاران سالها در شهر و دیور و سفر
سلامت از محذور و بر امر اکب نجات از خلاص بشری و شرف
و گذاشته او را در اسفار بجانب دارالقرار و بدید کرده
از برای او پیشروی و رسانده از واعظ را ستمای که صاحب

بشارت و انبار و میداست حق سبحانه و تعالی بهم ازلی
که شقت است و مشکل به مجرد قدرت بنده و ضعف جسد او
که تصدی نگذار عبادت کرد پس فرستاد برای او برزبان
انبیا و اصنیا علیهم السلام از دروغ دعوات و حصون صدقات
تا امان باشد و را از مخافات در طرقات و بدرستی دیدیم
که تصنیف کنم کتاب مغرری را که محتاج باشد آدمی بآن در استغاثه
و طلب کند از خدای تعالی امان را از لغزش و اعدا و بیمد
از آنکه ترتیب دادم نام نهادم آنرا کتاب الامان من اخطار
الاستغاثه و الايمان و گردانیدم آنرا بر چند باب که هر بابی
از آن مشتمل باشد بر فصول که یاد کنم در آن آنچه بدیدر شود
ذکر آن استغوث و آنچه بکشاید خدای تعالی آنرا از منواه
معقول و بسا که ذکر نمیکند اساتید زاونده انشا
که روایت کرده شده از آن آنچه اختیار میکنم آنرا
مستقیم زیرا که مراد از این کتاب اختصار است و بجز
اختصار کرده شده بر آن ان شاء الله تعالی و صد التوفیق و مرگاه

که یافتیم مخفی از دعوات شغولات از آنچه محتاج است بآن انشا
از مهمات و آنچه مشتمل است بر و این کتاب می آید و اگر یافتیم
دعای برای بعضی از اسباب بدرستی که انشا میکنم بر وجه
مطلوب از مواجب الهی که بر حمت شامله خود می دانند آید
چیز را که نمیدانند آنرا بطریق مرئوس پس بتحقیق که من دیدیم
در کتاب عبدالله بن حماد انصاری در نصف دوم آن کتاب که نزد
من نقلی از آن بود با سند وی که من گفتم مرای عبدالله علیه السلام
که تعلیم نما مرا دعای فرمود که افضل دعا آنست که بر زبان
تو جاری شود و روایت کرده سعد الله بن عبدالله در کتاب
دعا با سند خود از زاره که گفت من گفتم مرای عبدالله علیه السلام
که تعلیم نما مرا دعای فرمود بدرستی که افضل دعا آنست
که جاری کرد بر زبان تو و بسا که ما انشا میکنیم بطریق مشهور
نقراست و جمع و شاید که در بعضی روایات یافت شود که جمع
بر روی و بر آن مکرر هست و می شاید که تاویل آن بر تقدیر
صحت روایت بر آن وجه باشد که سجع از تکلف است یا آنکه

نه از برای رضای الهی باشد یا آنکه ناصری بود از آداب کتاب
و سنت زیرا که ما دیده ایم و روایت کرده ایم از عیبه بسیار
از حضرت رسول و ائمه امام علیهم الصلوٰه والسلام بر سبیل
جمع و تشریف کلام و در صحافت امام زین العابدین
صلوات الله علیه بسیاری از آن قیل و قال است که ما ذکر کردیم
آنرا و در قرآن شریف آثار کثیره است بر آن وجه که ما وصف
نمودیم آنرا و ما هر چه ذکر میکنیم در انشاء دعا است که میایم
آنرا بی اندیشه و کلفت بلکه آن افاضه است بر ما از مالک
انشاء که او پروردگار است و بسنده است او ما را اینچنانکه
حق جل و علا میفرماید که عَمَلِنِ رَبِّیْ و ما ذکر میکنیم مرا بخیر
که مشتمل است بر این کتاب از ابواب و فصول و اشارت
بمافی آن بر وجه معقول و منقول و عدد آن ابواب و فصول
بر تفصیل است تا معلوم کند ناظر در آن موضعی که محتاج است
بآن اذن پس قصد کند آنرا در این ویله و ابواب را بر شتاب
ان شاء الله تعالی و ذکر تفصیل آنچه ما مقدم آورده ایم آنرا و اما

کرده ایم اینست از ابواب و فصول **باب اول**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از کیفیت غنم و نیت برای اسفار و آنچه
محتاج است بآن پیش از بیرون آمدن از مسکن و در ورود
پانزده فصل است **فصل اول** در آنچه ذکر میکنیم آنرا
از غنم ایشان و نیت و بخت سفرش بر اختلاف ارادت او
فصل دوم در آنچه ذکر میکنیم از اخبار که آن درود
یافته در تعیین اختیار اوقات اسفار **فصل سیم**
در آنچه ذکر میکنیم از قصد و اختیار هرگاه خواهم توجه در اسفار
فصل چهارم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از وصیتی که است
بآن نزد اسفار و استظهار بمقتضای اخبار و اعتبار **فصل**
پنجم در آنچه ذکر میکنیم از ایام و اوقات که مکروه است
در آن ابتداء اسفار بمقتضای اخبار **فصل ششم**
در آنچه ذکر میکنیم از غسل پیش از اسفار و آنچه جاری گرداند
حق جل و علا آنرا در خاطر ما از ذکر **فصل هفتم**
در آنچه ذکر میکنیم از آنچه میگوئیم آنرا از دکندن جامها برای

افعال و آنچه ذکر میکنیم آنرا از دافعال از نیت و ابتها
فصل هشتم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از پوشیدن
شیاب از دعا و آداب **فصل نهم** در آنچه ذکر میکنیم
آنرا از آنچه متعلق است به بوی خوش و بخور و کفش **فصل دهم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از گذاردن اوقات نزدشاند
کردن محاسن و نزد نظر کردن در روایات **فصل یازدهم**
در آنچه ذکر میکنیم از صدقه و دعای آن نزد سفر و دفع آنچه
ترسند از خطر **فصل دوازدهم** در آنچه ذکر میکنیم
از وداع کردن عیان بنماز و دعا و ابتها و نیکویی مقال
فصل سیزدهم در روایت دیگر نزد وداع کردن
عیان بجهار رکعت نماز و ابتها **فصل چهاردهم**
در آنچه ذکر میکنیم از وداع روحانیان که مسافر می گذارد
ایشان را در منزل خود یا عیال و آنچه مخاطب میکردند ایشان را
از مقال **فصل پانزدهم** در آنچه ذکر میکنیم از ترغیب
و ترهیب عیال پیش از توجبه و اتصال با

در آنچه با انسان می باید باشد در اسفار بجهت سلام بودن
از اخطار و احوال و در آن پنج فصل است **فصل اول**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا با بودن عمار از چوب بادام تلخ
در اسفار و سلام بودن با آن از اخطار **فصل دوم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از گرفتن خاک پاک که از مرقد منور امام
حسین علیه السلام باشد که آن در حضر و سفر امان است از خطر
فصل سیم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از گرفتن انگشتری
در سفر که آن موجب امان است از ضرر **فصل چهارم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از تمامی آنچه ممکن است که محتاج باشد به آن
درین سه فصل **فصل پنجم** در آنچه ذکر میکنیم از فوائد
انگشتری که نیکین او عتیق باشد در سفر که آن دافع خونس است
و مانع خطر و ضرر **فصل ششم** در آنچه ذکر
 میکنیم که لا بدست که در سفر باشد با انسان از رفتنای نیک
فرجام و از مہام و طعام و در و چهار فصل است **فصل**
در غنی از تنهایی در سفر و آماده ساختن رفقا بجهت

دفع خطر و ضرر **فصل دوم** در آنچه با آدمی می باید
 در سفر از آلات بمقتضای روایات و آنچه ذکر میکنیم از زیاده
فصل سوم در آنچه ذکر میکنیم از مهیا ساختن طعام
 بجهت اسفار و آنچه متعلق است بآن از آداب و اذکار **فصل**
چهارم در آنچه ذکر میکنیم از آداب مشروب و ماکول بر وجه
 منقول **فصل پنجم** در آنچه ذکر میکنیم
 از آداب در پیشیدن کفش یا نعل و با خود داشتن شمشیر
 و دیگر اسلحه در اسفار بر طریق صواب و در رسته فضیلت
فصل اول در آنچه ذکر میکنیم از آداب مرور و رفتن
 که آن مختص است بکفش و موزه **فصل دوم**
 با شمشیر بودن در سفر و آنچه متعلق است بآن از تقوید
 برای دفع خطر **فصل سوم** در آنچه ذکر میکنیم
 از گمان و تیر و ابتداء آن از که شده و قصد به برداشتن
 آن چنانچه شاید از خشودی ملک گیر **فصل چهارم**
 در آنچه ذکر میکنیم از آماده ساختن تقوید برای فارس و سواد

نزد اسفار و بجهت و ابواب تا محفوظ ماند از اخطار و در آن
 پنج فصل است **فصل اول** در تقویدی که مریدیت
 از مولی ما محمد بن علی الجواد صلوات الله علیه که نگاه دارنده است
 از ضرب شمشیر و از هر خوف و ضلالت **فصل دوم**
 در تقویدی که بجهت است در دفع اخطار و بصلاح می آید آنچه
 با آدمی باشد از نیامی در اسفار **فصل سوم**
 در آنچه ذکر میکنیم از تقویدی که نهنگ در دستار بجهت تمامی
 سلامت از اضرار **فصل چهارم** اول آن دعای علوی
 مصری است و آنچه ذکر کرده ایم آنرا از فرا گرفتن تقوید
 فارس و فرس و دواب بحسب آنچه مایافته ایم آنرا داخل
 درین باب **فصل پنجم** در آنچه ذکر میکنیم از دعا
 که دعا کرد بآن قائل آن بر فرسی که او را بود بعد از مرون
 پس برخواست زود **فصل ششم**
 در آنچه ذکر میکنیم از برداشتن چیزی از کتابها که مدد باشد
 او را بر عبادت و باعث بوندیدن یاد فی سعادت و درو

در آنچه ذکر میکنیم از دعا
 که دعا کرد بآن قائل آن بر فرسی که او را بود بعد از مرون

سیزده فصل است **فصل اول** در برداشتن
معحف شریف مالوف و بعضی از آنچه مروست در دفع امر
مخوف **فصل دوم** در آنکه هرگاه که سفر او باشد
بمقدار نه روز باید که با او باشد از کتب بجهت استظهار
فصل سوم در آنچه ذکر میکنیم هرگاه باشد سفر
او یکشنبه و روز بمقدار آنچه با او باشد برای عبادت و عتق
و استظهار **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم هرگاه سفر
او باشد مقدار یک هفته یا ماستان در تقدیر و آنچه محتاج است
که با وی باشد از معونت بردفع محاذیر **فصل پنجم**
در آنچه ذکر میکنیم از تادیب هرگاه سفر او یکماه باشد بر تقدیر
فصل ششم در آنچه ذکر میکنیم هرگاه سفر او
یکسال باشد یا بیشتر و آنچه با او باشد برای زیادت
عبادت و سرور و دفع محذورات **فصل هفتم**
در آنچه با او باشد در سفر از کتب برای زیادت سرت
و دفع مضرت **فصل هشتم** در آنچه ذکر میکنیم از نماز

مسافران و آنچه متعنی اهتمام است بآن نزد عارفان
فصل نهم در آنچه ذکر میکنیم از آنچه محتاج است
مسافران از معرفت قبله در صلوات و آنچه اختصاص دارد بآن
اصل عراق که اکنون ماساکنانیم در آن جهات **فصل دهم**
در آنچه ذکر میکنیم که هرگاه مشتبه شد برو مطلع آفتاب یا البر بود
یا ایات ماضی که نمی شناسد سمت قبله را تا متوجه شود بنوی
آن بروجه صواب **فصل یازدهم** در آنچه ذکر میکنیم از
اخبار مزبور به عمل کردن بقرعه شریعه **فصل دوازدهم**
در آنچه ذکر میکنیم از روایات در صفت قرعه شریعه که ما
ذکر کرده ایم اثر در کتاب فتح الابواب در میان دوی الالباب
و میان رب الارباب **فصل سیزدهم** در آنچه ذکر میکنیم
از آداب در اسفار از روایات صادق از صادق علیه السلام
از صادقان ابرار که حدیث کرده اند از آن لغزان که ذکر میکنیم
از آن آنچه محتاج اند بنوی آن این زبان **فصل چهاردهم**
در آنچه ذکر میکنیم هرگاه شروع کرد انسان در پیرو

آنکه از دار برای اسفار آنچه عمل میکند آنرا نزد باب و نزد
سوار شدن بر دواب و در و پنج فصل است **فصل اول**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از تین ساعتی که بیرون میرود در آن
ساعت از دار بسوی اسفار **فصل دوم** در آنچه
ذکر میکنیم از بستن تخت الحک به ستار نزد تحقیق عزم تو
بر سفر تا سالم بمانی از خطر **فصل سوم** در بستن
تخت الحک به ستار رسیدن نزد سفر در روز شب تا بیایی
امید **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم آنرا از آنچه
ادعا کرده بآن نزد ساعت ترجمه و نزد ایستادن بر باب
بجهت کشادن ابواب بحاج **فصل پنجم** در ذکر
آنچه اختیار میکنیم از آداب و دعا نزد سوار شدن بر دواب
باب **فصل ششم** در آنچه ذکر میکنیم نزد سیر
کردن و راه رفتن بر طریق و مهمات حسن توفیق و امان
از خطر و تقوی و در و سه فصل است **فصل اول**
در آنچه ذکر میکنیم نزد سیر از قول و حسن تدبیر **فصل**

دوم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از عبور بر پله ها و عبور
و آنچه در آن ورود یافته از امور **فصل سوم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا در چیزی که تقال میکند مسافر بآن
و خوف خطر مرداران و آنچه دفع کند آنرا از آن زمان
باب **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم آنرا از هرگاه
سفر او در کشتی باشد یا عبور او در آن و آنچه کشود
بر ما از مهمات آن و در آن بیت و پنج فصل است **فصل**
در آنچه ذکر میکنیم نزد نزول و در کشتی و طال آن
از نیکی و زشتی **فصل دوم** در آنچه ذکر میکنیم
از آداب نزد سوار شدن کشتی و سفر کردن در آب
فصل سوم در نجات یافتن در کشتی آتشی
چند از قرآن تا اقتدا کنند بآن اهل ایمان **فصل چهارم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از آنچه ممکن است که باشد سبب
مرا چیزی را که ما مقدم داشته ایم از آن صدقات بر محمد و آل
علیهم صدقات الله اکبر **فصل پنجم**

در آنچه ذکر میکنیم آنرا از دعا که بآن دعا کند کسی که افتاد از یک
در دریا تا نجات دهد خدای تعالی او را ببرکت آن دعا
فصل ششم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از دعای که
مذکور است در تاریخ که اگر دعا کنند مسلمانان بآن بگذرند
بر دریا و طغریا بند بر حرمیان آن مکان **فصل هفتم**
در آنچه ذکر میکنیم از مولای ماعلی صلوات الله علیه و آله نزد
خزانه عرق در دریا تا سالم ماند از آنچه ترسیده می باشد بر
دران عرقا **فصل هشتم** در آنچه ذکر میکنیم
آنرا نزد کم شدن در طرفت بمقتضای روایات
فصل نهم در آنچه ذکر میکنیم از تصدیق
صاحب رسالت که در زمین جن است آنکه دلالت میکند
بر راه نزد دلالت **فصل دهم** در آنچه ذکر میکنیم
کامی که باشد در راه که بود از آن مراسم و ترسان
از دشمنان **فصل یازدهم** در آنچه ذکر میکنیم از چیزی
که ایمن است از دزدی پاک کامی که طغریا یافت و خلا

شد از هلاک **فصل دوازدهم** در آنچه ذکر میکنیم
مولیها امیرالمؤمنین صلوات الله علیه و آله نزدیک اعدا
و طغریاقت بدفع آن ابتلا **فصل سیزدهم**
در آنچه ذکر میکنیم که مؤمن هرگاه باشد غلصه مرغدا را
می ترساند حضرت عزت هر چیز را از و از صاحب اقت
فصل چهاردهم در آنچه ذکر میکنیم هرگاه که ترسد
از مطرد سفر و چگونه سالم ماند از ضرر و هرگاه که تشنه شود
چگونه باران داده شود و امین گردد از خطر **فصل**
پانزدهم در آنچه ذکر میکنیم که هرگاه مستعذر شود برسان
آب چه چاره کند دران باب **فصل شانزدهم**
در آنچه ذکر میکنیم که هرگاه ترسد مسافر از شیطان یا از
ساحری ایمان **فصل هجدهم** در آنچه ذکر میکنیم
از آن بجهت دفع ضرر درندگان **فصل هیجدهم**
در آنچه و رود یافته در حدیث دیگر برای سالم بودن از شر
در نه پر ضرر **فصل بیستم** در آنچه ذکر میکنیم که

دفع خطر است و دفع هر چیزی که از او ترسد **مسئله**
در ذکر آنکه رسد از دزد بدسکال بجهت تلف آمدن
مال **مسئله** می کنیم در آنچه ذکر میکنیم در باب
سرکشی و رواب **مسئله** می کنیم در آنچه ذکر میکنیم
که هرگاه پیدا شود آفتی در چشم دانه او بخواند آنرا و بکشد
دست بر چشم و روی او و بگذراند بر و کتابت بخورد و نیت
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از دعا و فاضل
هرگاه مشرف شود بر شهری یا دیهی یا بر بعضی منازل
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از احتیاط
مواضع نزول و آنچه کشته شده بر ما از مستول و مستول
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از آنکه
اختیار منازل بعضی از آنست که شناخته شده صوت
آن بنظر ظاهر و بعضی دیگر آنست که حضرت حق شناسانند
هرگاه خواسته شود ربا هر **مسئله**
در آنچه ذکر میکنیم از گفتن آن نزد نزول از روی منقول

و آنچه کشته شده بر ما از زیاده و در قبول و آنچه پناه برده
می شود بآن از مخوفات از دعوات بابرکات و دوران
و از ده فصل است **مسئله** می کنیم در آنچه ذکر میکنیم
در آنچه ذکر میکنیم در مراحل گاهی که نزول میکنیم در بعضی منازل
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از زیاده
استظهار بجهت ظفری ضرر و دفع اخطار **مسئله**
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از دعوات مستولات بجهت
دفع مخذورات سمیات **مسئله** می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از اخطار هرگاه
خواهد که خواب کند در منازل استار **مسئله** می کنیم
در آنچه ذکر میکنیم از آنچه میکند مسافران بجهت رزاق
و این بودن نزد خواب از مضرت **مسئله** می کنیم
در آنچه ذکر میکنیم از زیاده سادت و سلامت از آنچه
میگوید آنرا نزد خواب تا فریاد میکند و بعضی عنایت
مسئله می کنیم در آنچه ذکر میکنیم از آنچه رسول الله

صلی الله علیه و آله میفرموده هرگاه بغیر ایاب سفر می رفته
و شب او را در می یافتند **فصل هشتم**
در ذکر آنچه بگوید در آن باب هرگاه که بیدار شود از خواب
فصل نهم در ذکر آنچه بگوید و بکند و خل
نزد رحلت کردن از منزل اول **فصل دهم**
در آنچه ذکر در وداع آنرا در منزل اول از انشا
فصل یازدهم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از وداع
در زمینی که عبادت کرده و خایه نزد نزول در منزل اول
بی علی **فصل بیستم** و از دم در آنچه ذکر میکنیم از گفتن
نزد در کوب دو آب از منزل دوم در عوض آنچه ما ذکر کردیم
در اوایل کتاب **باب بیستم**
در آنچه ذکر میکنیم از دواها و علاجهای بعضی موارد است
در آنچه ماری میشود در سفر از بیماری ابدان و در آنجا
کتاب بر نساء که تصنیف این ذکر یا است که مستطیع
ابیان **باب بیست و یکم** و از دم در میان آنچه

تجربه کرده ایم آنرا و تقوین است بقیه و در دست
پنج از فضول **فصل اول** در آنچه تجربه کرده ایم
برای زوال تب پس یافته ایم آنرا بر وجهی که روایت
کرده ایم آنرا با سبب **فصل دوم**
در تقوینی که تجربه کرده ایم آنرا برای سایر امراض که
زائل میگرد و بتدریت آهی که نمید نمیکرد و نزد او
هیچ مایوی از اعراض **فصل سوم** در آنچه
ذکر میکنیم آنرا از اشتام که تجربه کرده ایم و میرسیم بنایات
مرام **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم از شفا
جستن بسل و آب بر وجه صواب **فصل پنجم**
در آنچه تجربه کرده ایم آنرا نیز و رسیده ایم بار زوکی
از هر چیز **باب بیست و دوم** در آنچه ذکر میکنیم
آنرا از کتابی که تصنیف کرده آنرا قسطنطنیه لوقا برای
ای محمد حسن بن محمد در تدبیر ابدان در سفر از مرض و
خطر که نقل کرده ایم آنرا بلفظ مصنف آن و اضافه آن

نبوی او بجهت اراده امانت و توفیر شکر بر و برای حسن
دیانت ذکر تفصیل آنچه ما مقدم آوردیم آنرا و اجمال ندیم
آنرا از ابواب و فضول نیست **باب اول**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از کیفیت عزیمت و نیت برای اسفار
و آنچه محتاج است بآن پیش از بیرون آمدن از مسکن
و دار و در و پانزده فصل است **فصل اول**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از عزیمت انسان و نیت او بجهت سفرش
را اختلاف ارادت او بدانکه عقل و قتل و قتل و قتل و قتل و قتل
با آنکه مشرف بتکلیف خالی نیست از احاطه علم الهی و او
مثل اسیری است در قبضه اقتدار کردگار و متمول با اعیال
نعت او با استمرار از وجود و حیات و عاقبت او و مأمور
بنگاه داشت حرمت مقدس حضرت او و لزوم ادب بجهت
عظمت هیبت او پس همچنانکه انسان هرگاه حاضر شد در خدمت
سلطان عظیم ایشان عمیم ایمان مستبد می گرداند اراده
و حرکات و سخنان خود را بفرمود ادب با آن سلطان

مادام که در خدمت اوست و معذور نیست هرگاه که واقع شد
از چیزی که مخالف ارادت اوست و نیز و گذاشت بنگاه
داشت حرمت او پس همچنین سزاوار است که باشد بند بجهت
جل و علا آن برتر و با ادب تر بجهت تفاوت بسیار میان
رب الارباب و مالک الاسباب و میان سلطان مخلوق
شده از تراب و از کل و آب است که باز میگردد امر او
بجواب و فنا و ذهاب پس باید که انسان خالی نباشد از
استئصال امر پروردگار در اسفارش و زکرت باشد او را
جل جلاله حامی و نگهبان خود در ساعات سایل و نهارش و غیبت
برای آدمی چیزی که حق جل و علا دوری جوید بر و از ولایت
خود و او بکناره شود بنفس خود از ادب در خدمت او
و بگرداند طبع و شهوات خود را و انیان بر حضرت او و این
امر از آنچه نیست که اعتقاد میکنیم من که آدمی ناظره می کند
باین باینکه دنیا و آخرت خود و پیر و دوزخ و از حمایت
و ولایت او و میگردد ضایع و قتل باین مرتضی خود را

بجمع موفقت و عطیت او و هرگاه انعام نمود آدمی بآداب
و ادعیه بروی منتقل و قبول کرد امر خدا و رسول می بینم
که خالی نخواهد بود در هیچ سفری از استنار الا که مراد را
باشند مدخلی در عبادت و سعادت در دارالقرار پس نیست
آنچه ماذیه ایم آنرا است بحق جل و علا و ثبته بر او از روی
یقین پس هر که خواهد که احتیاط رعایت کند بجهت آخرت خود
اعتماد کند برین و هر که خواهد که باشد در طبع و آرزوی
خود پس خواهد بود درک و ثواب او بر وفق مراد
در آنچه ذکر میکنیم از اخبار که آن درود یافته و تسبیح
اختیار اوقات استنار بعضی ازین آنست که ما روایت
کرده ایم آنرا با سند خود بابی جعفر محمد بن بابویه رحمة الله
در آنچه روایت کرده آنرا از ابی عبدالله علیه السلام که آنحضرت
فرمود که هر که خواهد که سفر کند پس باید که مسافر شود
در روز شنبه چه بدرستی اگر سگی جدا شده باشد از کرمی
در روز شنبه مرایشه باز کرد الله عز و جل آنرا بکاف خود

و هر که مشکل کرد بر و حاجتهایس باید که طلب کند از درود
سه شنبه چه بدرستی که آن روز است که حق سبحانه و تعالی
برم ساخت آهن را برای داود پیغمبر علیه السلام و بعضی دیگر
آنست که ما روایت کرده ایم آنرا با سند خود از ابن بابویه
نیز و او با سند خود از ابی جعفر ابی تر علیہ السلام که
رسول الله صلی الله علیه و آله بود که سفر میفرمود در روز
پنجشنبه و میفرمود که روز پنجشنبه روزیست که دوست
داشته اند از خدای تعالی و رسول و زشتگان او
میکویم من که موکد این حدیث مشهوری و ورود یافته
از آنحضرت که مبارک کرد دانیده شد مراست مراد رشتنه
و در پنجشنبه آن و نیز با سند ما از ابن بابویه مرویست
و او از ابرهیم بن ابی محیی مدنی روایت کرده و او از ابی
عبدالله علیه السلام که فرمود آنحضرت که باک ندارید از آنکه
پیر و نر وید برای سفر در شب جمعه میکویم من که شاید
روز شنبه و روز پنجشنبه و روز سه شنبه و شب جمعه

اتفاق افتد در روزهای که منتهی است سفر در آن ایام
از آنچه مستقر حدیث صادق است علیه السلام در اختیارات
روزها و هر ماهی از ماهها پس گمان کنی که این
دو قول صدقند و منتفی بخیرند در مراد و حال آنکه امر
اینچنین است چه ممکن است که تعیین این روزها از برای
اختیارات اسفار روزهای باشد که موافق آن ایام منتهی
باشد و محتمل که اختیار این روزها از روزهای منتهی
رفع کند بخیرست و کدورت آن روزها و اگر بشک کند نزد
اشیاء در عمل کردن بر ولایت در ایام مختاره از منتهی یا بآیات
مستقر روایت با اختیار ایام ماه پس معتبر در آن استخاره است
و اگر وقت تنگ است از استخاره پس بترجمه عمل کند چه آن
طریق است برای کشف هر امر مشکل آن شاء الله تعالی
فصل در آنچه ذکر میکنیم از قصد و اختیار
هرگاه خواهیم توجه در اسفار بدان بدیستی که مامور است
میکنیم برای ناظر و کتاب خود آنچه آماده میسازیم ذکر

آنرا از آنچه اعتماد نژاد کرد بر آن پس اگر پسندید عمل
کردن بر آن بهنام او اگر پسندید آنرا پس دیگر در آن برود
محبت حق باید که ما قصد کنیم سفر و توجه ما آن باشد که از
حاجت حق جل و علایم آئیم و بجانب او میرویم برای رضای
او جل جلاله و قصد و نیت ما آن باشد در سفر که توجه
ما در حضور و خدمت اوست و در مقدس حضرت او طریقت
عطایای ملکوت او و قصد و نیت ما آن باشد که سیر و سلوک
ما بجزل و قوت اوست و از رحمت و نعمت و نگاهداشت
و از حر است و حمایت اوست جل جلاله و دیگر قصد و نیت
ما آن باشد که سفر ما بر حسب اراده اوست و سیر ما بخدمت
مقدس و بر وفق مراد اوست و آنچه از بند میجوئد
از عبادت او تقای و تقدس پس سفر ما در معنی ازوست
بسیوی او و قصد ما آن باشد که سفر ما پاک و خالص است
از تشابه آرزوی طبع و آنچه حاصل میکنیم و پیرونی می آیم
از حفظ و حرمت و شکر نعمت اوست و تذکار را بملکی در حق

پرو و کار ما قدس است آسمان و **فصل چهارم**
در آنچه ذکر میکنیم آنرا از وصیتی که ما موعودیم بآن نزد انسا
و استظهار بمقتضای اخبار و اعتبار بدانکه عقل و نقل هم
میکنند بدرستی هرآنکه را که او نمیداند که کی خواهد مرد
و آیا مرگ او از فجاء است یا از مرضای دور و دراز پس
آنچه منتفی صفات کامله و فاضله است آنست که اعتبار
بردارد و تمثل جوید با او امر نگوید در اتمام بر وصیت آنکه
بفرستند هیچ بشی نه در حضور و نه در سفر مگر آنکه باشد
وصیت او به مات او در حال حیات او و در جدمات او
نوشته یا مشهور ساخته باشد با حسن قواعد و ضوابط و سبب
وصایا در اسفار زیرا که امین نمی توان بود در سفر بتجدد
اخبار و در رفتن از غیال و مال و گاه باشد در سفر که
نقد انایش نباشد که بگوید آنچه مراد اوست از وصایای
او چه جایز است که باشد وفات او ناگهان یا حاضر نباشد
نزد او کوهان یا نباشد با او کسی که مطلع باشد بر سزاوار

در آنچه مراد اوست از وصیت از امور دنیای او و آخرت
فصل پنجم در آنچه ذکر میکنیم از ایام و اوقات
که مکرره است در آن ابتدا در اسفار بمقتضای اخبار میکنیم
هر جا که ما ذکر میکنیم از ایام مختاره از برای سفر پس سزاوار
آنست که ذکر کنیم ایام و اوقاتی که مکرره است سفر در آن
پس میکنیم امل و روزهای که مکرره است در ابتدا سفر
در هفته روز و شب است چندین روایات کرده ایم بهی
از سفر کردن در روز و شب و دیدیم در مجتهد مروجیه از
ایام رضا علیه السلام که رسول الله صلی الله علیه و آله میگردد در روز
دوشنبه و پنجشنبه و گفته اند درین دو روز برفع اعمال بوی
حضرت ذی الجلال و به بستن لواها و مرویت کراهیت
سفر در روز چهارشنبه خصوصا آخر چهارشنبه در روزهای
یعنی چهارشنبه آخرین آن ماه و روایت کرده ایم از کتاب
من لا یحضره الفقیه از سبب زوال کراهیت سفر در آن روز
در آنجا گفته که بعضی از اهل بغداد نوشتند بمجتهد امام

علی نقی علیه السلام سوال کردند آنحضرت را از پیرون آمدن
 در روز چهارشنبه نه بطریق دیگر در جواب نوشت که هر که
 پیرون آید در چهارشنبه که دور نکند خلاف بر اهل طبرستان که تا
 بد میگردند نگاه داشته شود از هر آفتی و عافیت یا بد از هر
 و بکنار حضرت عزت حاجت او را و مکروه است ابتدا
 کردن سفر در روز جمعه پیش از پیشین و مکروه است
 سفر و نیز در برج عقرب باشد و هر که سفر کند در آن وقت
 روی نیکویی ندیند و آثار روزهای که مکروه است سفر کرد
 در آن روزها در هر ماهی در بعضی روایات روز سم است
 از ماه و چهارم و پنجم و سیزدهم و شانزدهم و بیست و یکم
 و بیست و چهارم و بیست و پنجم و بیست و هشتم و در بعضی
 روایات آنست که روز چهارم و روز بیست و یکم از ماه
 صلاحیت سفر دارند و در روایت دیگر هفتم و بیست و یکم
 ماه مکروه شمرده اند و ما پیش ازین ذکر کردیم که هرگاه
 مشبه شد با آدمی اختیار روزها از برای اسفار بجهت

اختلاف اخبار اعتبار کند استخاره را پس اگر مستعذر باشد
 بجهت بعضی عذر و قهرا کند اعتبار که آن از طرق کشف است
 و اظهار آن شاه الله تعالی بیاید در فعلی که متضمن صدقه
 نزد اسفار که آن زائل کننده ایام است از اکتاد و اخطا
 در آنچه ذکر میکنیم از عمل پیش
 از اسفار آنچه جاری گرداند حق جل و علا آنرا در ظاهر یا
 از اذکار پس بگویم بدستی که اخبار در روز یافته
 بصورت این حال با اختلاف در زیادتی لفظ این مثال
 پس ما ذکر میکنیم آنرا که راه نموده ما را خدای تعالی ببرد
 آن امید داریم که آن موجب قربت ما گردد بپس حضرت
 نشان و از جمله آنکه مرویت که آدمی هرگاه خواهد که سفر
 کند مستحب است او را غسل کردن و بگوید نزد غسل که
 بِسْمِ اللَّهِ وَبِآيَةِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَعَلَىٰ مِلَّةِ رَسُولِهِ
 وَالصَّلَاةِ مِنَ اللَّهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ اللَّهُمَّ
 طَهِّرْ قَلْبِي وَاشْرَحْ بِهِ صَدْرِي وَنَوِّرْ بِهِ قَبْرِي اللَّهُمَّ

اَجْمَلُهُ لِيْ نَذْرًا وَطَهْرًا وَخَرَزًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَاقْتَدَارًا
 وَغَاثَةً وَنَصْرًا وَمُخَالَفَةً وَاحْذَرًا وَطَهْرًا قَلْبِيْ وَجَوَارِحِيْ
 وَعِظَامِيْ وَدَمِيْ وَشَعْرِيْ وَبَشَرِيْ وَنَحْيِيْ وَعَصَبِيْ وَمَا أَنْتَ
 إِلَّا رَحْمَتِيْ أَنْتَ اللَّهُمَّ أَجْمَلُهُ لِيْ شَاهِدًا يَوْمَ حَاجَتِيْ وَفَقْرِيْ
 وَمُنَاقِيٍّ لِيْكَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 فصل پنجم در آنچه ذکر میکنیم از آنچه میکنیم
 آنرا از دکن جاهها برای اعمال و آنچه ذکر میکنیم آنرا از
 اغسال از نیت و افعال پس آنچه میکنیم آنرا بر سبیل ارجا
 درین حال نیست که اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَجْمَلِهِ وَمَا
 إِنِّي أَقْرَبُ بِذَلِكَ إِلَى أَبْوَابِ نَعْلِكَ فَأَجِبْ ذَلِكَ سُبْحَانَكَ
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا سُبْحَانَكَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا
 وَمِنْ مَنَظَرِ النَّاسِ وَالْإِنْسِي عَمَدَتَهَا مِنْ خَلْقِ الْبَشَرِ
 وَتَدْوِجِ السَّلَامَةِ مِنَ الْبُكْرِ وَجَلَابِ الْغَائِبَةِ مِنْ كُلِّ
 مَا يَرْجَبُ شَكْوَى بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وهرگاه که داخل
 شدی بموضع اغسال قصد میکنی بدینیت مثلا که من غسل

نوبه میکنم از هر چه خدای تعالی میخواهد از من از هر بدی
 که میدانم آنرا یا میدانم و دیگر فعلها بجای نوبه آنرا میکنی
 که قصد کرده از غسل حاجت و غسل زیارت و غسل
 استخاره و غسل صلوات و غسل دعوات و اگر روز جمعه
 ذکر میکنی غسل روز جمعه را و اگر غسل واجب است ذکر
 میکنی آنرا و هر کدام از این اعمال که باشد که من واقف
 شده ام مرا از بر روایتی که مقتضی است ذکر آنرا در این حال
 و هرگاه که تکلم کردی بدین نیات مجزی است زیرا از این
 یک غسل حساب آنچه من دیده ام آنرا در بعضی روایات
 حضورا که بر من باقی چه هر دینتم و لحظه میکند در آنجا
 که در آب باقی کافی است ترا جدا ساختن این اعمال از
 یکدیگر و آن بار تا سائت متفرقه میشود که هر بار قصد یکی
 از آن اعمال کنی و سر آب فرو بری چه شوال و ست
 اعضاء با هرگاه که نیت این اعمال کردی نزد منضمه
 واستثنای دیگر احتیاج نیست که از سرگیری نیت را برای

افصال و دران حال این را بگوئی اللهم انی ما استم
نفسی الی الماء ولا الی الهواء ولا الی غیرک من سائر
الاشیاء و انما اسئلكم الیک و الی محل عنایتک بها و حفظک
لها عند الانتشار و تنویدک لها بالسماء فامن بحمل الشیاء
بما یشاء من الاشیاء اجعل شغائی من کل دایره فی عتبات
سجد الماء و اسلاة من الدایره و التنازع و اجعله سببا
لیقول ابتداء و اجابة الدعاء و رفع انواع البلاء و
الابتلاء و النصرة علی الاعداء و طهر فی من الذنوب
و السیر و توقفی بید لا ذله الراجب و التعویب برحمتک
یا ارحم الراحمین **مسئله** در ایچ ذکر میکنم
آنرا در پوشیدن شایب از دعا و آداب چون می پوشی جای
میگویی این را که بعضی ازین منقول است المحدثه الذی
در قتی من التباس ما یجمل بید فی الناس و استر عورتی
و اودی بید بر بعضی و احتفظ بید بهجتی اللهم اجعلها شایب
برکتی استغنی بها لرضایک و اغفر فیها مساجد عباد الیک

برحمتک یا ارحم الراحمین و هرگاه خواهی که دستار به بندی
باید که بر خیزی و به بندی و بگردانیدی پاره از دستار
در زیر حنک خودت و بگوئی اللهم توقفی ناج الایمان
و سقونی سماء الکرامه و قلدنی قلاده السعاده و شرفنی
بما انت اقله من الزیاده در وایت کرده ایم نیز از کتاب
محاسن باسناد او از ابی حمزه از ابی عبد الله علیه السلام که
آنحضرت فرمود هر که دستار به بند و نکر داند از دستار تحت
حنک خود برسد با و دردی که دو نباشد آنرا پس سلامت
نکند مگر نفس خود را و مرویست که مستقرین عمامه داران
و چون زیر جامه پوشی بنشین چنانچه روی بقبله و ببرد ما
نباشند و بگوئی اللهم استر عورتی و اعف عرجی
ولا تجعل الشیطان فی ذلک نصیبا و لاله الی ذلک و صر
قیض لی المکاره و یهتجی لا یتکارب محارمک و سکنی
من امر این التورات حتی لا احتاج الی کشفها و لا ذکرها
لذی طبا و لا اهل المودات برحمتک یا ارحم الراحمین

در آنچه ذکر میکنیم آنرا از آنچه منقول است
بر روی خوش و بخور دلکش هرگاه خواهی که خوش بوی
سازنی بکلاب آنست که ما روایت کرده ایم در کتاب
صغار در یک باب در عمل اول روز از ماه رمضان
از ای عباد الله علیه التمس بدرستی هر که بزندی خود را
بکفی از کلاب این کرد در از روز از مناری و فقر از غدا
و هر که بپند بر سر خود کلاب این کرد در آن سال از بر آ
و چون کلاب بر روی زنی کلاب را در کف دست راست
میکنی و این دعا بخوانی که اللَّهُمَّ بِالرَّحْمَةِ وَالْحِكْمَةِ الَّتِي
طَبَّيْتَ بِهَا أَصْلَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ حَتَّى جَاءَتْ بِهَذِهِ أَرْوَاجِ
الْبَطْرِ وَتَقَدَّرَتْ لِمَرْفُوقِكَ وَانْقَضَتْ لِمِبادِكَ فَلْيَكُنْ
تَطْيِيبُكَ لِذِكْرِنَا وَتَمْلِيقُكَ بِأَمْرِنَا وَارْتِجَاعُ تَقْدِيرِنَا دُونَ
هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَطَبَّيْتَ ذِكْرَنَا فِي دَارِ الْبَقَاءِ وَبَعْدَ مُنَادِيَةِ
الْأَجْنَاءِ وَفِي يَوْمِ الْحِسَابِ وَفِي دَارِ الْبَقَاءِ أَفْعَلْ مَا طَبَّيْتَ
ذِكْرَ أَخِيهِمْ أَوْلَادِ الْأَجْنَاءِ بِالنَّعْمَاءِ وَذَوِي الْأَرْجَاءِ

وَأَجْمَلُو سَبَّالِدُنْجِ أَنْوَاعِ الْبِلَادِ وَالْأَسْطِلَادِ بِرَحْمَتِكَ
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ بعد از آن بر روی خود بپوش بوی
بر وجه منقول و هرگاه بخور میکنی میگوئی نزد آن آنچه
مرویت از رسول الله صلی الله علیه و آله که آنحضرت
نزد بخور این میفرموده که اللَّهُمَّ الَّذِي بَنَيْتَ تَرْتِمَ الْعَالَمَاتِ
الَّتِي هِيَ طَيْبٌ عَرَفْنَا وَزَلَّكَ رَوَّاجُهَا وَخَسِنَ ثَقْلُهَا وَفُتِلَ
التَّقْوَى زَادَنَا وَالْخَنَةَ مَعَادَنَا وَلَا تَفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
مَا فِيكَ يَا نَا وَكَرَامَتِكَ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
و در روایت دیگر آمده که آدمی نزد بخور و بنظر این بخور
که اللَّهُمَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ مَبْتَعِي بِمَا رَزَقْتَهُمْ وَلَا
تَسْلُبْنِي مَا خَوَّلْتَنِي وَأَجْمَلْ ذَلِكَ رَحْمَةً وَلَا تَجْهَلْ وَلَا
تَقْلَقِ اللَّهُمَّ طَيْبٌ ذِكْرِي بَيْنَ خَلْقِكَ مَا طَبَّيْتَ بِشَرْحِي
و تَقْضِي بِي شَيْئًا فَمَنْعَكَ عَنِّي
در آنچه ذکر میکنیم از کار در آن اوقات نزد شاه کردن
محاسن و نزد نظر کردن بر آن مرویت که ابتدای شاه

کردن محاسن از زیر کند و سوره انا انزلناه فی لیلة
القدر بخواند و در روایت دیگر ورود یافته که شانه کند
محاسن را از زیر بیلا چهل بار و انا انزلناه بخواند
و از بالا بزر هفت بار و سوره و العادیات بخواند
و بعد از آن بگوید اللهم ستر عني الخسوم والغموم
و وحشة الصدور و در روایتی که هر که شانه کند
محاسن خود را هفتاد بار که بشمارد آنرا هر بار چهل روز
شیطان نزد یک او نکرده و میگوید که در روایت دیگر
آمده که نزد شانه کردن محاسن بگوید که اللهم صل
على محمد و آل محمد و اكسني جمالا في خلقك و زينة في
عبادك و حسن شعري و بشري و لا تبخلني بالنبات
و ارزقني الهابة بين بيتك و الرحمة بين عبادك
یا ارحم الراحمين و اما نظر کردن در آینه پس مرویت
که فاکیر از آینه است چپ و چون روی خود را در ویدی
پس بگوید که الحمد لله الذي احسن برائكل خلقه و حسن خلقی

و خلقی

و خلقی خلقا سويا و لم يجعلني جبارا شقيا الحمد لله الذي
زينني لما اسان من غيري اللهم كما احسنت خلقی
فضل على محمد و آل محمد حسن خلقی و تحمير نفسك على ذنوبي
في عيوني خلقك و جعلني في عيوني بيتك و ارزقني
القبول و الهابة و الزانة و الرحمة یا ارحم الراحمين
و در روایت دیگر آمده که بگوید نزد روی خود در آینه
دین این را که الحمد لله الذي خلقني بشرا سويا و زینتی
و لم یسئني و فضلی علی کثیر من خلقه تفضیلا و من
علی الا سلام و رزقیه که دینا و هرگاه بنهادی آینه
را از دست خود میگوید اللهم لا تغیر ما باین بینک
و اجعلنا لانیك من التاکیرین **فصل در ده**
در آنچه ذکر میکنیم از صدقه و دعای آن نزد سفر و دفع آفت
ترسند از خطر روایت کنند احمد بن خالد برقی در کتاب
محاسن با سند خود از حماد بن عثمان گفت گفتند مرا و عبد
الله علیه السلام که آیا مکروه است سفر در چیزی از ایام

مکروهه که آن چهارشنبه و دوشنبه است فرمود که در آن
روزها افتتاح سفر بعد فذکن و آیه الکرمی بخوان و پیر
رو هرگاه ضرورت اقتضا و نیز در کتاب محاسن آورده
است اسناد او از عبدالله بن سلیمان که او گفت هرگاه ابو عبد
الله علیه السلام بیرون میفرمود در چهارشنبه آخر ماه و در روزی
که مردمان آنرا مکروه می شمردند بجهت خوف یا غیر آن
مرا به صدقه میدادند و بیرون فرمودی و نیز از کتاب
محاسن است اسناد او از سفیان بن ابی عمیر که او گفت من
دانسته بودم طالع خود را از نجوم که مرا چیزی پیش می آید
در سفری که داعیه داشتم پس شکایت کردم بمحدث
ابو عبدالله علیه السلام ازان فرمود که هرگاه واقع شد
در نفس تو چیزی پس بصدق کن بر او دل سبکی که دیدی
پس برو که حق سبحانه و تعالی دفع سیفهای دوزخ آن
مکروه را و آنچه ما دیده ایم متقول است که نزد صدقه
دادن پیش از سفر این را گوید که اللهم حق اشتريت

بهدیه الصدقة سلامتی و سلامتی سفری و ما می اللهم
احفظنی و احفظ ما می و سلمی و سلمی ما می و سلمی
و سلمی ما می بسلامتک الحسن الحیل و آنچه زیاده برین
در فصل هدایای است که نزد صدقه دادن گوید که اللهم
انک قلت لتقدم تصدقوت ولا یمد الحیث منه
تتفقوت و قد علمت یا الله ما جری فی الاسلام من
اختلاف الحلال بالحرام فاما اسئلك من یقر عتیک
و یجمع اوسایل انیک ان تطهر هذا من الاذناس
و تحرق الناس و الحرامات و الشبهات و تقانع
عنه اصحابه من الاحیاء و الاموات حتى یصیر طاهرا
یسلم للقدرة بین یدیک و عرضة علیک و التمرک
به انیک اللهم ان هذه لك و ریت و ریت صدقة
عن مولانا صلوات الله علیه و ین یدی اسفاره
و حرکاته و سکناته فی ساعات لیلته و نهاره و صدقة
عن نبيه امرة و ما لا ینبیه امرة و ما تفضل و ما یحمله

وَصَدَقَ عَنِّي وَمِنْ ذُرِّيَّتِي وَأَهْلِ عِمَائِي وَمَا أَصْحَابِي
وَمَا أَهْلِيهِ دَرَجَتِي يَدِي حُرُكَاتِي وَسَكَاتِي فِي سَاعَاتِ
الْأَسْنَانِ بِالْقِيلِ وَالنَّهَارِ لِيَكُنِّيَهُ وَيَكُنِّيْنَا بِهَا كُلَّ قَطْرِ
مِمَّا بَطْنِ أَوْ ظَهْرِي وَيَنْتَحِ بِهَا عَيْنِي وَعَيْنَا أَبْطَانِ السَّارِ
وَطُولِ الْأَعْمَارِ وَالْأَنْصَارِ وَيُلْهِمْنَا مَا فِيهِ رِضَاءُكَ
وَالدُّخُولُ فِي مَحَلِّ الْأَمَانِ فِي الدُّنْيَا يُؤَمِّرُ بَيْتَكَ
وَمَا فِيهِ كَمَالُ سَلَامَتِنَا وَسَعَادَتِنَا فِي دُنْيَانَا وَآخِرَتِنَا
اللَّهُمَّ تَقَلَّبْهَا بِالْقَبُولِ وَتَحَاجَّ السُّؤْلِ وَبُلُوغِ الْمَأْمُولِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَكُونُ بِكَ زِيَادُهُ مِثْلَهُمْ
دَرَجَتُ أَوْقَاتِ دَرَجَاتِ بَيْتِ يَكُونُ يَأْمَنُ بِدَعْوَةٍ
بِالْقَدَرِ وَالْدَّعَاءِ عَنِ الْإِيمَانِ بِأَحْتَمِ وَأَبْنَمِ سَوْدِ
الْفَقْدِ وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَادْفَعْ بِهِ هَذِهِ الْقَدَرَةَ وَ
الدَّعَاءِ بِأَحَقِّ وَأَبْرَمِ مِنْ سَوْدِ الْقَضَاءِ وَسَائِرِ
أَنْزَاعِ الْبَلَاءِ وَشَمَاتَةِ الْمُسَادِ وَالْأَعْدَاءِ وَافْتَحْ عَلَيْنَا
بِفَاتِنَاتِ أَهْلِهِ مِنْ طَوْلِ الْبَقَاءِ وَالْأَسْمَاءِ وَالْأَلَاءِ

وَالشَّعَادِ

وَالشَّعَادِ وَالْأَدْوَارِ وَبُلُوغِ الرَّجَاءِ وَدَرَجَاتِ الدُّعَاءِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَيَكُونُ بِكَ زِيَادُهُ مِثْلَهُمْ
أَرْسَلْنَا لَكَ إِلَهَ الْإِلَهِ الْكَرِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
الْقَلْبُ الْعَظِيمُ سَجَانِ أَمْرِهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ
الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا فِيهِنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ وَرَبِّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَلِلَّهِ رِبِّ الْعَالَمِينَ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ كُلِّ
جَبَّارٍ وَعَبِيدٍ وَمِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ سَرِيدٍ بِسْمِ اللَّهِ دَخَلْتُ وَ
بِسْمِ اللَّهِ خَرَجْتُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْدَمُ مِنْ يَدِي نِيَّاتِي
وَعَجَلَتِي بِسْمِ اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ فِي سَفَرِي هَذَا ذِكْرُهُ
أَمْ نَسِيْتُ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ عَلَى الْأُمُورِ كُلِّهَا
وَأَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَيْبَةِ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ
بَارِكْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا وَأَطْلُبْ لَنَا الْأَرْضَ وَسَيَرْنَا فِيهَا
بِطَاعَتِكَ وَطَاعَةِ رَسُولِكَ اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا ظَهْرَنَا
وَبَارِكْ لَنَا قِيَارَ رِقَّتِنَا وَتَنَا عَذَابِ لِسَانِ اللَّهِمَّ

اَنَا نَمُوذِيكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَابَةِ النَّقْلِ وَسُوْرِ
 النَّظْرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ قَالَ لَوْ كِدْتَ تَهْتَدُ لَأَتَيْتُكَ
 قَبْلَ صِرْطِي اللَّهُ أَقْطَعُ عَنِّي بَعْدَهُ رَمَقَةً وَأَجْعَلُنِي
 فِيهِ وَاعْلَمْنِي فِي أَهْلِي خَيْرَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِأَمْرِ
 إِلَهِي الْعَظِيمِ **سورة الفاتحه** در آنچه ذکر میکنیم از دعای
 کردن عیال بنماز و دعا و اقبال و نیکوئی مثال بدانکه
 چون داعیه سفر داری حاضر میکنی عیال را و وصیت
 مینمایی ایشانرا بکنه داشت و محافظت بروحی که عمل
 میکردند آنرا در حضور توان صدوات در اوایل اوقات
 و ابتدای وقت قرآن و از نگاه داشت ابواب و اسباب
 خودشان بعبایت امکان و میگوئی ایشانرا که حق سبحانه
 و تعالی جل جلاله خفیه منت بر شما و بدرستی که او حاضر
 و ناظر است شما و بدینجه که کنه بانی او و مقرر او و حضور
 او و کنه بانی او اوست از کنه بانی و حضور من بر شما
 واجب بر شما در بکنه داشت و آنچه تقریب جوید بوی

انگاه دو رکعت نماز و دعای میگزینی که در رکعت اول
 الحمد بیکبار و قل هو الله احد بیکبار میخوانی و در رکعت دوم
 الحمد بیکبار و انا انزلناه فی لیلۃ القدر بیکبار و بجا میآید
 سورة فتح یا بعضی از آنرا با آنچه میخوانند در رکعت
 اول و سورة نصر با آنچه میخوانند در رکعت دوم و در
 میخوانی چیزی که فتح و کشادی بدهد ترا حق جل و علا
 از دعای که متعلق است بسلامت و عیالت تمامه پس
 چون فارغ شدی از نماز تسبیح زهر علیها السلام بگوئی
 و دیگر آنچه ما اختیار کرده ایم از منقول و آنچه منقول گشته
 بر ما بروجه معقول و ابتدا میکنیم بذكر آنچه واروده
 در روایات از دعوات برای تزدیع عیال بعضی از آن
 اینست که اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوِدُّكَ يَا أَسَدَ الْبُيُوتِ نَفْسِي
 وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي وَمَنْ كَانَ مِنِّي بِسَبِيلِ الشَّاهِدِ
 بِهِمُ وَالنَّيَابِ اللَّهُمَّ احْفَظْنَا بِحَبْلِ الْإِيمَانِ وَاحْفَظْ
 عَلَيْنَا اللَّهُمَّ أَجْمَعِينَ فِي رَحْمَتِكَ وَلَا تَنْتَبِذْنَا مُضَلِّدَنَا

إِلَيْكَ رَاغِبُونَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاوِ الشَّرِّ
وَكَاثِبَةِ النُّفُوسِ وَسُوءِ النَّظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ
وَالرُّكْدِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوجِّهُ إِلَيْكَ
هَذَا التَّوَجُّعَ طَلِبًا لِرِضَانِكَ وَتَقَرُّبًا إِلَيْكَ اللَّهُمَّ بَلِّغْنِي
مَا أَوْمِلُهُ وَأَرْجُوهُ فِيكَ وَفِي أَوْلِيَائِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وَإِنْ خَوَّاهُ بَيْنَ بَيْنٍ لَكُمْ خَرَجْتُ فِي وَجْهِهِ هَذَا
بِلَا نِقَّةٍ مِنِّي لِفَيْدِكَ وَلَا رَجَاءٍ يَأْتِي إِلَّا إِلَيْكَ وَلَا قُوَّةَ
أَتَكَلَّ عَلَيْهَا وَلَا حِيلَةَ لَهَا إِلَيْهَا إِلَّا طَلَبُ رِضَاكَ وَاتِّبَاعُ
رَحْمَتِكَ وَتَقَرُّبُ لِقَائِكَ وَتَسْكُونًا إِلَى حُسْنِ مَا بَدَيْكَ
وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِمَا سَبَقَ لِي فِي عِلْمِكَ فِي وَجْهِهِ وَمَا حَبِ
وَأَكْرَهُ اللَّهُمَّ فَاصْرِفْ عَنِّي مُتَادِيرَ كُلِّ بَلَاءٍ وَمُتَقَي
كُلِّ لَا وَادٍ وَابْسُطْ عَلَيَّ كَفَّائِينَ رَحْمَتِكَ وَلَطْفًا مِنْ عَمَلِكَ
وَجَزَائِينَ مَغْفِرَتِكَ وَسَعَةً مِنْ رِزْقِكَ وَتَمَامًا مِنْ
نِعْمَتِكَ وَجَمَاعًا مِنْ مَنَافِكَ وَوَقْفًا لِي فِيهِ يَا رَبِّ
جَمِيعَ تَضَائِكَ عَلَى مُوَافَقَةِ هَوَايَ وَحَقِيقَةِ أَهْلِ وَادِّعِ

عَنِّي مَا أَحْذَرُ وَمَا لَا أَحْذَرُ عَلَى نَفْسِي مِمَّا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي
وَأَجْمَلُ ذَلِكَ خَيْرٌ لِي لِأَخْرَاقِي وَدُنْيَايَ مَعَ مَا اسْتَمَلْتُ
أَنْ تَحْلِلَنِي بَيْنَ خَلْقِكَ وَرَأْسِي مِنْ وَلَدِي وَأَهْلِي وَمَالِي
وَأَخَوَانِي وَجَمِيعِ خَزَائِنِي بِأَفْضَلِ مَا تَحْلِفُ فِيهِ فَأَيُّهَا
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَحْصِينِ كُلِّ عَمْرَةٍ وَحِفْظِ كُلِّ مَصْنُوعَةٍ وَتَمَامِ
كُلِّ نِعْمَةٍ وَدِفَاعِ كُلِّ سَيِّئَةٍ وَكُنْيَايَ كُلِّ حُدُودٍ وَصَرْفِ كُلِّ
مَكْرُوهٍ وَكَمَالِ مَا يَجْعَلُنِي بِدَارِ رِضَاكَ وَسُرُورٍ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ثُمَّ ارْزُقْنِي ذِكْرَكَ وَشُكْرَكَ وَطَاعَتَكَ وَ
عِبَادَتَكَ حَتَّى تَرْضَى رَبِّدَ الرِّضَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْدِعُكَ
النُّيُومَ دِينِي وَنَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَدُنْيَايَ وَجَمِيعَ أَهْوَائِي
اللَّهُمَّ احْفَظْ الشَّاهِدِينَ وَالنَّائِبَ اللَّهُمَّ احْفَظْنَا
وَاحْفَظْ عَيْنَنَا اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي جَوَارِكَ وَلَا تَسْبِئْنَا لِمَعْنِكَ
وَلَا تُغَيِّرْ مَا بَيْنَ نِعْمَةٍ وَحَافِيَةٍ وَفَضْلٍ وَمَرْوِيَةٍ كَمَا
جِئْتَ خَاصِي كَمَا تُوَجَّعُ كُنِي دُرُوقِي كَمَا مَكْرُوهٌ اسْتَدْرُوقِي
كَيْسَ مُتَدَمِّمٍ مِيدَارِي دُرَايَامَ تُوَجَّعُ قِرَاةً لِحُدُودِ مَعْرُوقِينَ

وآية الكرسي وسورة القدر و آخر آل عمران يعني از آن في
 خلق السموات والأرض تا آخر سورة بعد از آن بگو که
 اللَّهُمَّ رَبِّكَ بِعَوْنِ الصَّالِحِينَ وَيَبْتَغُونَ الطَّاهِلِينَ وَالْحَقَّ
 لِكُلِّ ذِي حَوْلٍ إِلَيْكَ وَلَا قُوَّةَ بِمَنَازِلِهِا وَالْقُوَّةُ الْإِلَهِيَّةُ
 أَسْأَلُكَ بِصِفَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ جَرَّتِكَ
 مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَعَقْدَتِهِ وَبِلَدَاتِهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَأَسْأَلُكَ
 عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَأَكْفِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَشَرَّ قَرْنِي خَيْرَ
 وَبِحَبَّةٍ وَأَفْضَلِي فِي تَصَرُّفَاتِي حَسَنِ الْمَاقِبَةِ وَطَوِيلِ الْعَمَةِ
 وَالطَّغْرَ بِالْأَمْنَةِ وَكَيْفَايَةِ الطَّاعِيَةِ الْمُنَوَّيَّةِ وَكُلِّ ذِي قُدْرَةٍ
 لِي عَلَى أَدْنَى حَتَّى أَكُونَ فِي جَنَّةٍ وَمَعْصَمَةٍ مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَنِقْمَةٍ
 وَأَبْدَلْنِي فِيهِ مِنَ الْخَاوِفِ أَمَّا دَرَجَاتُ السَّوَابِ نَبِيٍّ يَسِيرًا
 حَتَّى لَا يَصِدَّ فِي صَادِقٍ مِنَ الْمَرَادِ وَلَا يَجِلَّ لِي طَارِقٌ مِنْ دَرَجَةِ
 الْبَيَادِ إِلَيْكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَالْأُمُورَ إِلَيْكَ قَصِيرٌ
 يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ مَسْكُونٌ وَكَرْبَانٌ
 مَرْتَدٌّ عَذْرَى أَنْ تُوَدِّعَ مِيَالِ بَايَجَهْ مَا ذَكَرْتُكُمْ بَيْنَ بَعْدَى

مختصر

مختصر گفتاکن بروجهی که ما روایت کرده ایم از کتاب
 محاسن که لفظ او اینست باسنادی که رسول الله
 صلی الله علیه و آله فرموده که هیچ خلیفه نیست که مرد را
 بدارد که آن افضل باشد از دو رکعت نماز هرگاه خواهد
 بفرمودن و در و میگوید این را که اَسْتَوْذِعُ اللهَ
 نَفْسِي وَآهْلِي وَمَالِي وَدَرَجَتِي وَآخِرَتِي وَخَاتَمَتِي
 عَلَى جَوْنِ جَنَّتِكَ كَرِهْتُ جَمِيعَ مَا خَلَقَ اللهُ مِنْ خَلْقٍ
 اَوْ رَأَى اَوْ اَنْجَحَ ذَكَرْتُكُمْ زِيَادَةً بِأَجَلِ ذَكَرْتُكُمْ
 دُونَ رِايَاتِ اَيْتِكَ كَمَا اَلَّهُمَّ اِنَّا نَسْتَغِيثُكَ اَيْتِكَ بِكَ وَبِحَسَنِ
 نَفْسِي عَلَيْكَ وَبِحَسَنِ الْوَسَائِلِ اَيْتِكَ اَنْ تَقْلِبَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآلَ
 مُحَمَّدٍ وَعَلَى كُلِّ مَنْ رَضِيَكَ الصَّلَاةُ عَلَيْهِ وَأَنْ يَبْلُغَ أَرْوَاحَ
 الْمَلَائِكَةِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوْصِيَاءِ وَالْأَوْلِيَاءِ اِنَّا سَأَلْنَاكَ
 الصَّلَاةَ إِلَيْهِمْ وَاِنَّا نَسْتَغِيثُكَ بِأَقْبَابِكَ عَلَيْهِمْ وَارْحَامِكَ
 إِلَيْهِمْ فِي أَنْ تَكُونُوا مِنْ وَسَائِلِنَا اَيْتِكَ وَدَرَجَاتِنَا بَيْنَ
 يَدَيْكَ فِي بُلُوغِنَا فِي سَفَرِنَا هَذَا كُلَّمَا دَعَوَاهُ وَأَسْأَلُهُ وَرَجَوَاهُ

وَمَا لَكُمْ سُبْحَةَ اَنَا لَنَا وَلَا اِيْهَا لَنَا وَلَا سَوَاءُ مَا تَنْتَ قَادِرٌ
 عَلَيْهِ وَتَحْتَ مُتَحَاجُونَ اِلَيْهِ وَاَنْ يَّبْلُغَ مَنْ يَقْصِدُهُ مِنْ
 اَوْيَا يَكُ اَنَا سَوَاحِبَ اِيْهِ بِكَ وَتَوَجَّهْ اَيْتُكَ بِرَفْقَةٍ
 حَاجَاتِنَا وَاجَابَةِ دَعْوَانَا وَاَنْ يَكُونَ مِنْ اَخَصِّ وَفُودِهِ
 وَاعْرِضْ جُودِهِ وَاَكْرَمِ عِيْدِهِ وَاَكْبَرِ نَهْضَةِ طَفَرٍ رَجُودِهِ
 وَاجْازِ دَعْوَدِهِ وَاَنْ يَدْخُلَنَا فِي حَاجَتِهِ وَرِعَايَتِهِ وَ
 خِفَارَتِهِ كَا فَضْلِ مَا عَمِلَ مَعَ اَحَدٍ نَقْدَ زِيَارَتِهِ وَتَشْرِفَ
 بِمَقْدَرِ حَضَرَتِهِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ **مكرر**
سنتین دهم در روایت دیگر نزد وداع کردن عیال
 چهار رکعت نماز و ایتهاال بدستی که ما ذکر کرده ایم این
 روایت را در جزو دوم از کتاب تراجم با سندها که آمد
 مردی بخد مت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و گفت من
 میخواهم که بسفر روم و وصیتی نوشته ام بکدام یکی از این
 سرکس بدمم به پدرم یا پیرم یا برادرم که خلیفه من باشد
 آنحضرت فرمود که بنده را هیچ خلیفه در اهل خود وقتی که حکم

کرد جامه سفر همزمانان نیست که چهار رکعت نماز بخواند
 و از اینها در خانه خود که بخواند در هر رکعتی انا انما لله
 و قل هو الله احد یکبار و بگوید که اللهم لا انا اقرب بهن
 ایتک فاجعلهن خلیفتی فی اهلی و ما لی انکاه فرمود که این
 نماز خلیفه است در اهل و مال و خانه تا آنکه باز کرد و بیرون
 اهل و عیال خود **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم
 از وداع روحانیان که مسافر می گذارد ایشان را در منزل خود
 با عیال و آنچه مخاطب میگرداند ایشان را از مثال بدانکه با
 روایت کرده ایم که در منزل بعضی از روحانیان می باشد
 ستیاد و منازل که آدمیان در آن مسکن دارند چه حق سبحان
 و تعالی موکل گردانیده برایشان در شنگان حنظل را پس چون
 آدمی فارغ شد از وداع و ایداع عیال خود پس باید که خطابه
 کند و روحانیان را که معتقد باشد اسماع ایشان را و امیدوار
 سماع ایشان بود و این را بگوید که السلام علی من بهدا
 الانزال من الودعائین و الحمد لله الذی هدانا لهذا

الْعَابِدِينَ يَسْتَوِدِعُكُمْ اللَّهُ وَيَقْرَأُ عَلَيْكُمْ أَفْضَلَ السَّلَامِ وَيُؤَمِّنُ
إِلَيْكُمْ بِأَنَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ وَبِمَا فَضَّلَكُمْ بِهِ مِنَ الْأَنْبَاءِ وَالْأَكْرَامِ
أَنْ تَسْتَوْدِعُوا اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ أَكْمَلَ الْوَدَاعِ وَالْإِبْدَاعِ
وَأَنْ تَسْأَلُوهُ لَنَا كُلَّ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ مِنَ الْخِفَافِ وَالْأَسْبَاحِ
وَأَنْ يَرُدَّ نَاسِلِينَ الْمُسَالِمِينَ وَغَائِمِينَ إِلَى غَائِمِينَ وَأَنْ
تَكُونُوا لِعِيَالِنَا عَلَى أَحْسَنِ الْفِلَافَةِ وَالْأَمْنِ مِنْ كُلِّ أَمَةٍ
وَتَحَافَتِ وَأَتَمِّهَا فِي الْمُسَاعَدَةِ عَلَى كُلِّ رَحْمَةٍ وَرَأْفَةٍ وَأَنْ
تَقِيمُوا عَلَى الصَّوَامِ وَالْوَقَارِ مَدَّةَ أَيَّامِ الْبَقَاءِ **فصل**
در آنچه ذکر میکنیم از ترغیب و ترهیب عیال
پیش از نوحه و انفصال بدانکه در غالب احوال خالی نمیشد
بعضی از عیال یا اکثر ایشان از حسد و عداوت مرعوب
دیگر را و بد رستی که ایشان با حضور صاحب منزل و مشا
ایشان او را محتاج است بر است برداشتن و سیاست
ایشان پس چگونه باشد هرگاه دور گردد از ایشان و منظر
خالی شود از نشان پس محتاج میگردد بآنکه یکی بپیدا کند

از اهل صلاح و قبول که وصیت کند بفرقی و در رغیبت
خود او را برایشان بکهبان سازد بر وجهی که مرضی او
باشد او با ایشان سلوک کند تا مستحسن باشد آنچه او
کرده باشد بعد از وصول و او عمل کرده باشد بقدر
استحقاق ایشان بعضی را بلفظ و احسان که سلوک هر را
کند و بعضی دیگر که ناممکن باشد بلفظ و در رشتی
تا از نشئه و منافرت و حسد و کینه در گذرند و هرگاه که می
یکی را که در حال غیبت او از منافرت و ناممکنی نمی گذرد
در عقاب افزاید و در آداب کوشش نماید تا از آن باز دارد
که آن سبب استقامت ایشان می شود نزد اسفارد و رفت
اعمار **باب** **در آنچه با انسان می باید**
که باشد در اسفار بجهت سالم بودن از اخطار و اکدار
و در آن پنج فصل است **فصل اول** در آنچه ذکر میکنیم
آنرا با او بودن عصاست از چوب با دامن تلخ در اسفار و
سالم بودن با آن از اخطار روایت میکنیم ما با اسناد خود

از این باب بگوید رضوان الله علیه در آنچه او روایت کرده در
کتاب من لا یحضره الفقیه در باب برداشتن عصا در سفر
او گوید که امیرالمومنین صلوات الله علیه و آله فرمود که رسول الله
صلی الله علیه و آله فرموده که هر که بیرون رود در سفر خود
و با او باشد عصای از جنوب بادام تلخ و بخواند این آیت را
که وَلَمَّا تَوَجَّهَ ثَلَاثًا مَدَّيْنِ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي
سَوَاءَ السَّبِيلِ نَاوَأْتُهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكَيْلُ أَيْمَنِ كَرَانَد
خدای تعالی او را از هر درنده مضرت رساننده و از هر
دزد ستم کننده و از هر صاحب بیش کزنده تا باز کرد و بپزد
و اصل خود و با او مقنا دو منت از فرشتگان آن پی یکدیگر
در آینده باشند و استغفار کنند برای او تا او بحال خود
بیاید و باز آنحضرت فرمود که فقر از زائل گردد و شیطان
کرد او نکردد و دیگر فرمود که هر که خواهد که در نور دیده
گردد زمین از برای او پس باید که فزاید نقد را از عصا
و نقد عصاست از بادام تلخ و از غیر کتاب این باب بگوید آورده

که رسول الله

که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود که آدم علیه السلام
بپارشد چهارم سخن و وحشت تمام در آن بودی رسید
پس از آن شکایت کرد بجهنم علیه السلام فرمود خیر یل
که قطع کن یک شاخه از درخت بادام تلخ و ضم کن آنرا
بر سینه خود پس چنین کرد آنگاه این وحشت از وقت
میگردد که مرویت از ائمه انا هم علیه السلام که هرگاه خواهد
یکی ایشان که مسافر شود پس باید که در سفر او با او باشد
عصای از درخت بادام تلخ و باید که بنویسد این حروف را
در ورق و عصا را محبوس کند بتدریج و درویند و آن
اینست سلملس وه به لهوه ماهه ماهه باوه
صاف ه صاف ه
در آنچه ذکر میکنیم از فرا گرفتن خاک پاک که از مرقد
منور انا هم حسین علیه السلام باشد که آن در حضور و سفر
امان است از خطر بدبستی که ما ذکر کرده ایم در کتاب
مصباح الزائر و جناح المسافر که چون آمد حضرت صادق

علیه السلام بجانب عراق و اجتماع نموده مردمان بسیار
بسیوی وی گفتند ای مولای ما سیدانیم که مرتبه قبر امام
حسین صلوات الله علیه و الله هر مرد در دیر اشتیاق است
پس آیا آن امان است از هر خوف و خطری فرمود که بلی
هرگاه خواهد یکی از شما که ایمن گردد از هر خوف و بیمی
پس باید که فرا گیرد تسبیحی از تربت آنحضرت و بخواند
برود دعای شب فراش را سه بار بعد از آن بیوسد
آنرا و بنهد بر چشتهای خود و بگوید **اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ**
بِحَقِّ هَذِهِ التَّرْتِیَةِ وَبِحَقِّ صَاحِبِهَا وَبِحَقِّ جَدِّهِ وَبِحَقِّ
اَبِیهِ وَبِحَقِّ اُمِّهِ وَبِحَقِّ اَخِیهِ وَبِحَقِّ وَلَدِهِ الطَّاهِرِیْنِ
اَجْمَعِیْنِ شَفَاعَةً مِنْ کُلِّ دَآءٍ وَاَمَانًا مِنْ کُلِّ خَوْفٍ وَحِفْظًا
مِنْ کُلِّ سُوْءٍ وَاَنْزِلْهُنَّ عَلَیَّ در حیب خود پس اگر چنین کرد
در بامداد پس لایزال در امان حق جل و علاست
تا شبانگاه و اگر در شبانگاه این عمل کرد در امان جدی
عز وجل است تا بامداد و در روایت دیگر و رود یافته

که آنحضرت

که آنحضرت فرمود که هرگاه خدا گرفت تریبت را بگوید که
اَللّهُمَّ هَذِهِ طِبَّةٌ قَبْرِ الْحُسَیْنِ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَلِیِّکَ وَابْنِکَ
وَلِیِّکَ اَتَّخِذُهَا حُرّاً لِمَا اَخَافُ وَمَا لَا اَخَافُ
و در روایت دیگر آمده که **اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَخَذْتُ مِنْ قَبْرِ**
وَلِیِّکَ وَابْنِکَ وَلِیِّکَ فَاَجْعَلْهُ لِیْ اَمْنًا وَحُرّاً لِمَا اَخَافُ
وَمَا لَا اَخَافُ و مرویت که هرگاه ترسد سلطان را یا غیر
او را و پیرون رود از منزل خود و استعمال کند این را
آن حرز باشد مرا و را **سَلَامٌ** در آنچه ذکر
میکنیم از خدا گرفت تریبت را در سفر که آن موجب
امان است از ضرر و رایش از ابی محمد قاسم بن علاء
مدائنی که حدیث کرد ما را خادم که من طلب از تو کردم
از امام علی تقی علیه السلام بسوی زیارت طوس فرمود
مرا می باید باشد با تو انگشتی که نکی آن عقیق زرد
باشد و بر و این نقش بود بر یک جانبش که **مَلَأَتْهُ**
لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّهِ اَسْتَغْفِرُکَ و بر جانب دیگر محمد و علی

که آن امان است از قطع راه و اتم بجهت سلامتی بنده
آگاه و احفظ برای دین آله گفت پس بیرون آمدم
و فرما کر فتم انگشتی بر آن صفت که فرموده بود مرا باز
رجوع کردم بوی برای وداع پس وداع کردم و برگشتم
پس چون اندکی دور شدم امر کرد بدو من چون باز گشتم
فرمود که یا صافی گفتم یک یا مولای یاسیدی فرمود
می باید که یا تو انگشتی دیگر از میزوزه باشد که در میان
طوس و تیشا بورشیری شما خواهد رسید که فائده را
ماغ آید از سیر تو پیش رو و این انگشتی را بوی شما
و بگو که مولای من بگوید که از راه دور نشود دیگر فرمود
باید که بر یک جانیش نقش آن الله الملك بود و بر جبهه
دیگر الملك لله الواحد القهار که خانم امیر المؤمنین
صلوات الله علیه و آله اینچنین فرموده که بر ماست الملك
نقش کرده بود پس چون سقوی خلافت شد فرمود
تا الملك لله الواحد القهار نقش کردند و کین آن از فرزند

بود و آن امان است از درنده خاصه و ظفر است
در حروب خادم گوید که پس بیرون آمدم بسفر خود
پس بخدا که درنده پیش آمد پس بمل آوردم آنچه
فرموده بود باز گشتم و حدیث کردم آنحضرت را پس
فرمود مرا که باقی فائده بر تو خصلتی که حدیث نکردی مرا
بآن اگر خواهی من حدیث کنم آنرا بنو گفتم یاسیدی شایسته
که فراموش کرده باشم آنرا فرمود که بلی تو یکشایس
کردی نزد قبر اظهر بطوس پس آمدند قوی از جن
برای زیارت پس نظر کردند بدیگینی که در دست تو
بود و خواندند آن نقش را پیش از دست تو بیرون
کردند و بدو دند نزد بهاری که مرا ایشان را بود و نشدند
آن خاتم را بآب و به آن چهار آستانه اند پیراهن
یافت و باز آوردند انگشتی را بسوی تو و آن در دست
راست تو بود پس آنرا در دست چپ تو کردند
پس تعجب تو بسیار شد از آن و ندانستی سبب آنرا

و یافتی نزد سر خود سنگ یا قوی پس فراگفتی آنرا
و اکنون بایست پس زود باشد که ببری بیزارو
بفرستی به مشتاد دینار طلا و این هدیه آن قوم
بود که برای تو آورده بودند پس آنرا بردم بیزار
و بهشتاد دینار فروختم همچنانکه سید من فرموده
بود و دیدم در روایتی که نقلست از مولی ما امام
محمد بن علی ابا تر علیهما الصلوة والسلام در باب بکبر حدیث
صینی که آنچه ذکر کرده شود مراد از و آنست که هر که گرفت
آنرا می باید که بروقتش معین کند در وقت معین از راه
پس آن هر حامل اوست از هر مکر و می از شر جن و انس
و شیطان و سلطان و حشرات زمین و هر چه دیگر که باشد
از مکر و هانت و مرویت در حدیث دیگر که نقش خاتم
صینی که بوده مرمولی ما را علی بن ابی طالب صلوات
علیه همان نقش بوده که پیش ازین اشارتی بآن کردیم
در نقش خاتم آنحضرت میگویم که ورد من در دعایزد

پوشیدن هر انگشتری این بود که اللَّهُمَّ سَوِّئِي
بِسَاءِ الْأَيَّامِ وَتَوَخَّيْ تَاجَ الْكِرَامَةِ وَتَقْدِرِي
حَبْلَ الْإِيمَانِ وَلَا تَزِغْ رُبَّةَ الْإِيمَانِ مِنْ عَنِّي
فصل چهارم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از تمامی
آنچه ممکن است که محتاج باشد بآن درین سه فصل پس
از آنچه آنست که ذکر کرده بودیم در فرا گرفتن عصا
باز ام تلخ که بخواند آیت وَلَمَّا تَوَجَّهَ ثَلَاثًا مَدِينٍ وَذَكَرَ
نکرده بودیم تمام آیات را و شاید که کسی حفظ نداشته
باشد و دیگری نباشد که از حفظ کند و بسا که موقوف
باشد برین کتاب ما پس اولی آنست که تمام آنرا ذکر کنیم
تا قدرت نشود اشغاع باین روایات و آیات اینست
وَلَمَّا تَوَجَّهَ ثَلَاثًا مَدِينٍ ثَالِثًا عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي
سَوَاءَ السَّبِيلِ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدِينٍ وَجَدَ عَلَيْهِ
أَمَةً مِنْ أَتَّاسٍ يَنْفُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ
أَسْرَائِيلَ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمْ ثَالِثًا لَا نَسْتَعِثُّ

بِضِدِّ رَأْيَاهُ وَأَبُو نَاسِخٍ كَبِيرٍ فَقِي لَهَا
 ثُمَّ تَوَقَّى إِلَى الْفُلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَتَيْتُكَ الْفُلَ
 مِنْ خَيْرِ فِتْنَةٍ تَجَادَّتُهُ إِحْدَاهُمَا تَمَتَّتِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ
 قَالَتْ أَنْ أَبَى يَدْعُوكَ لِتُخْرِجَ أَجْرًا سَقَيْتَ لَكَ
 قُلُوبًا حَادَّةً وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَحْتَفِ بِخَبَرِ
 مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْ
 أَنْ خَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ قَالَتْ إِنْ أَرِيدَ
 أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَلَاثَ
 رَجُلٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا مِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ
 عَلَيْكَ سَجَدُ لِي أَنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ قَالَ ذَلِكَ
 بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيُّهَا الْأَجْلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ
 وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ وَدِكْرُ آخِرِ ذِكْرٍ كَرْدِي
 أَنَا وَرَحْمَةُ تَرْبَةِ شَرِيفَةٍ كَمَا دَعَايَ فَرَاشَ بَخَاؤِ دُرِّ
 دَعَايَ اسْتَكْرَامِ امْرِئِ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ
 خَوَانِدِهِ شَيْءٌ كَمَا بَرَفَرَاشَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

جواب کرده بود که در آن هنگام آنحضرت از مکه
 هجرت فرمود بدین و آن دعا اینست اَسْتَيْتُ
 السَّهْمَ مُقَرَّبًا بِذِمَّتِكَ الْبَيْعِ الَّذِي لَا يُطَارَكُ
 وَلَا يُجَادَلُ مِنْ شَرِّ كُلِّ غَاشِمٍ وَطَارِقٍ مِنْ سَائِرِ
 مَنْ خَلَقْتَ وَمَا خَلَقْتَ مِنْ خَلْقِكَ انْقَضَتْ دَانِ طَلْقِ
 فِي جَنَّةٍ مِنْ كُلِّ خَوْفٍ بِبَابِ سَابِقَةٍ وَلَا بِأَهْلِ
 بَيْتِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ مُحْتَجًّا مِنْ كُلِّ
 قَاصِدٍ لِي إِلَى أَدْنَى بَحْدَارٍ حَصِينٍ الْأَخْلَاصِ فِي
 الْأَعْيَانِ بِحَقِّهِمْ وَالتَّسْكُ بِحَقِّهِمْ مُوقِنًا أَنَّ لِقَاءَ
 لَهُمْ وَسَعَهُمْ وَفِيهِمْ وَبِهِمْ أَوَّالِي مَنْ وَالُوا وَآجِبَاتِ
 مَنْ جَانَبُوا نَصَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاعْدَى السَّهْمَ
 بِهِمْ مِنْ شَرِّ كُلِّ مَا أَتَتْهُ يَاعَظِيمُ حُجْرَتِ الْأَعَادِي
 عَنِّي يَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّا جَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ
 أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ
 لَا يُبْصِرُونَ وَدِكْرُ مَا ذَكَرْ كَرْدِي كَيْفَ صِيْنِي رَاوَنْش

و وقت نقش آنرا ذکر کردیم و هر وقت که نقش میکند
قصد مرادی که می کند آماده میکرد و صورت نقش

اینست که **لا اله الا الله محمد رسول الله**
سبحان الله وبحمده لا اله الا الله اعظم

صمد جل همال که هیض مرال و الحمد رب العالمین
ذکر حدیث دیگر در نقش نیکین حدید صینی و این آفت
که آمد مردی بخودت سیدنا امام ابی عبدالله جعفر
بن محمد تقی علیه السلام و گفت یا سیدی من می رسم
از دای بدو جزیره و می ترسم که به انگیز دشمنان
بر من و این بنیتم بر نش خود آنحضرت فرمود استغفار
کن اکثری یا که نیکین او حدید صینی باشد و نقش کن
بر ظاهر سطر اول **اعوذ بجلال الله** دوم **اعوذ**
بکلمات الله سیم **اعوذ برسول الله** و در زیر نیکین
دو سطر نقش کن اول **اَمْسُكْ يَا الله** و کتب دوم **و اِنِّ**
و اِنِّ يَا الله و رُسُلِهِ و نقش کن در گردن نیکین بر جوانبش

که آتشند

که آتشند آن لا اله الا الله مخلصا و صورت نیکین

اینست **لا اله الا الله**

و آنرا می پوشی در سار آنچه بر تو صفت است از حواج
نق و هرگاه ترسی آنرا یکی از مردمان این از او دست
کن که حواج تو کار ده میشود و خوف از تو را ایل
میکرد و همچنین اگر زنی دشوار را بد آنرا بر کردن
او بیاورند او را وضع حمل بشود همیشه آنه تنالی
و همچنین اگر کسی را چشم رسیده باشد از زایل شود
و پیرسیر بر دامن نجاست و دسومت و دحول حمام
و خلا جایی و نگاه دار آنکه آن از اسرار الهی است
و حراست او بعد از آن آنحضرت ملقت شد بجانب
و می رود پس هر که بر نش خود ترسد پس باید که اینچنین
عمل کند و این را از دشمنان خود پنهان دارد تا فایده
نیکین بد آن و مباح مگردانند آنرا مگر آنکسی که بپیمیزد
بآن را وی این حدیث گردید که من بخبرم کردم این خام را

پس صحیح یافتیم و الحمد لله فصل پنجم
در آنچه که می کنیم از فزاید انکشتی که نکین او عقیق باشد
در سفر که آن دافع خوف است و مانع خطر و رایت
که دریم از کتاب فضل عقیق و تحمیل بر او که تالیف سید
سید مرتضی بن سید بن مهنا مد فی علوی است
رضی الله عنه باسنادی که منقل میگردد بحادث
علیه السلام که آنحضرت فرمود که خاتم عقیق امان است
در سفر و در کتاب مذکور حدیث دیگر آورده که حضرت
ابی عبد الله صلوات الله علیه و آله فرمود که خاتم عقیق
حرز است در سفر و از کتاب مذکور است که در اینجا
گفته که خبر کرده ما را عیاد بن عیاد از آن ذکر کرده اسناد را
تا رسید به ابی هاشم داود جعفری رحمه الله که او
گفته گفت مرا اسمعیل بن جعفر که او گفته گفت مرا
ابو جعفر محمد بن علی ابی القدر صلوات الله علیهما که او برگزیده
من هر که بامداد کند و بربو باشد انکشتی که نکین او

عقیق بود که در دست راستش باشد و پیش از آن
که در آن بامداد کسی را بپند پس بگرداند نکین را
بیاطن گفت خود بخواند سوره انا انزلناه فی ليلة
القدر تا آخر بعد از آن بخوبی آمنت بالله و حیده
لا شریک له و کفرت بالنجیت و الطافوت و آمنت
بیسر آل محمد و ملائمتهم و طاهرهم و باطنهم و اولهم
و آخرهم نگاه دارد خدای تعالی او را در روز آنچه
فرمود آید از آسمان و آنچه بالا رود در آن روز و آنچه
پروان آید از زمین و باشد در حرز آبی و حرز دنی او
تا شبانگاه شود و از کتاب مذکور است باسناد او
در حدیث دیگر از حضرت باقر علیه الصلوة و السلام و فکر
کرده عقیق را و جناس او بعد از آن گفته پس از کلام
طوبی که هر که بختم نماید چیزی از عقیق و او از شیعه آل
محمد باشد علیهم الصلوة و السلام مذمید مگر چیزی و نیکی و کتاب
در روزی و بی نیازی از مردمان و سالم بودن از انواع

بلا یوان اماست از سلطان ستم که و از سر چه ترسد
 آدمی از آن و خذر کند آنرا با **باب**
 در آنچه ذکر میکنیم که لابد است که در سفر باشد با انسان
 از رفقای نیک فرجام و از مهمام و طعام و درو چهار فصل
فصل اول در نهی از تنهایی در سفر و آماده
 ساختن رفقا بجهت دفع خطر و ضرر ذکر کرده احمد بن
 محمد برقی در کتاب محاسن باسناد او از ابی الحسن
 موسی علیه السلام که رسول الله صلی الله علیه و آله سید
 طائفه را لعن فرموده یکی از ایشان را که بیا بیا به تنها
 درم از کتاب محاسن نقل می کند اسناد خود از سری
 بن خالد از حضرت ابی عبد الله علیه السلام که حضرت
 رسول صلی الله علیه و آله فرموده که آیا خبر کنم شما را
 به بدترین مردمان که شد بدی یا رسول الله فرمود هر که
 سفر کند به تنها و منع کند بخشش را و بزند بنده را
 و هم از آن کتاب است باسناد او که رسول الله صلی

علیه و آله فرموده که رفیق است و بعد از آن سفر
 میکنیم من که دانسته ام بدرستی که هر آنکه اراده
 سفر دارد محتاج است با استعداد رفقا و معاون
 بر اندازه آنچه پیش است از احتیاط و اکتدار و در این
 اسفار و بر قدر حال او در بسیاری مسودن و دشواری
 و بر قدر آنچه مصاحب است او را از آنچه غالب است بر
 او بسیار اشیا و بودم من که توجه می نمودم بر زیارت
 عالیات استظهار می جستم بمصاحبت سواران اسلحه
 و پیادگان بایراق بحسب آن اوقات پس میکشدم
 بعضی از اهل غفلت که توکل بر خدای تعالی بی نیاز است
 از استعداد و از ساز و بایراق و اجناد پس من میگفتم
 که سید متوکلین محمد که بهترین اولین و آخرین است
 فرموده که حق جل و علا میفرماید در خاص عبادات
 و اوقات صلوات او که **وَأَزَاكَتْ فِيهِمْ فَأَمَّتْ لَهُمُ**
الصلوة فَلَئِمَتْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَهُ وَلَيَا خَدْعًا اسْلَخَتْهُمْ

فَاذْجِبُوا فَمَا يَكُونُ مِنْكُمْ وَارْتَكِبُوا لَكُمْ
لَمْ يَكُنْ لَكُمْ فَيَكُونُ مِنْكُمْ وَلَيْسَ خُذُوا خُذُوا
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَقَنَّنُوا مِنْكُمْ لَكُنْتُمْ
فَيَكُونُ عَلَيْكُمْ بَيْتٌ وَاحِدٌ حَقَّ سَجَانُهُ وَتَقَالِي دِينَ
أَيْتُ كَرِيمٌ حَبِيبٌ خُذُوا بِنَازِ خُذُوا فَرَمُودَةٌ دَرِغَزَا
وَقَتِي كَهْ دَشْمَنِ دِينَ نَزْدِيكٍ بَاشْتَنْدَ بَایَدِ كَشْكُرِ اِيَانِ
دَوْرُ قَدْ شُونَدَ بَعْضِي بَاقِ بَعْضِي اِنْ نَازِ بَكْدَارِ سَدِ
وَقَتْمِ رَاخُودِ تَمَامِ كُنْتُمْ دَرِغَزَا دَرِغَزَا بَاشُو وَهَاطُ
دِيكِرِ بِاَسْبَافِي كُنْتُمْ جَوْنِ طَافَةِ اُولَى قَارِغِ شُونَدِ
اِنْ نَازِ بِيَايَنْدِ بِاَسْبَافِي وَابِنْ طَافَةِ دِيكِرِ كَهْ نَازِ
نَكْرَازِدَه اَنْدِ بِيَايَنْدِ وَبَاقِ نَازِ بَكْرَارِ سَدِ وَنَازِ
خُودِ رَا بَا اِيَانِ تَمَامِ كُنِي وَبَایَدِ كَهْ اَسْلَمُ خُودِ رَا خُذَا
كِرِنْدِ دَرِغَزَا وَبِمِلَا حَفْظِ بَاشْتَنْدَ تَا اَهْلِ كَفَرِ نَا كَاهِ
مِيَا دَا شَتَا رَا غَافِلِ بِيَايَنْدِ وَبِرِشْتَا تَا زَنْدِ وَنَازِ خُوفِ
دَرِ كُنْتِ فَهْمِيه مَبِينِ اسْتِ رَجُوعِ بَا اِنْجَا بَایَدِ كَرْدِ غَرَضِ

که بعضی

که بعضی امور را در ضمن اسباب مقرر فرموده اگر چه
قادر است که بی سبب حفظ کند تا حکمت بالغه او
چه تقاضا کند با وجود سبب توکل باید کرد و دیگر
فرموده که بتدریج توانایی آلات و اسباب جنگ را
آماده سازید از اسب و شمشیر و نیزه و گمان و راه دشمن
را بیابید و نگاه دارید و نیز سبب با بنهاد دشمنان خدا
تعالی و دشمنان خود را که و امید و اَلْهَمَّ مَا اسْتَطَعْتُمْ
مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطٍ لِّخَيْلٍ زَهَبُونَ بِرِجَالِهِمْ وَ اَنْتَ
وَعَدَّوْكُمْ وَ بَعْضِي اَز مَن سَوَالِ كَرْدَنْدِ اَز اسْتَظْهَارِ
دَر اسْفَارِ یعنی اَز رِقْعَا و بِرِاقِ و اسْلَحِ كُنْتُمْ اَنهَادِ
و رَا اَكْرَدَنْ فَرَاغِ ذَرَا اَهْلِ اَوْقَاتِ وَ كَجَا سَنَ اَكِي
كَه اَمِينِ بَاشْتَنْدِ اَز مَخَافَاتِ طَرَفَاتِ و اَز وَسْوَسَةِ شَيْطَانِ
كَه مَتَرِ سَانَدِ اَدَمِي رَا اَز حَوَادِثِ اَز مَن **فَكْر**
دَوْر دَر اَنْجِه بَا اَدَمِي مِي بَایَدِ دَر سَفَرِ اِلَآتِ
بِمَقْتَضَايِ رَوَايَاتِ و اَنْجِه ذَكْرِ مِي كُنِيْمِ اَز زَبَابَاتِ

روایت میکنیم از کتاب محاسن باسناد احمد بن محمد بن خالد
برقی از حماد بن عیسی از ابی عبد الله علیه السلام که آنحضرت
علیه السلام فرمود که لقمان رحمتی است منته و پیر خود را وصیت
نمود که ای پسرک من سفر کن بشمشیر و موز و عمامه
و ریسمان و دلد و سوزن و ریسمان و مقراض و باخود
توشه برد از چیزی که مستغنی کردی بآن و آثافی که با تو اند
و بایش با صاحب خود بمواقت مگر در مصیبت الهی و زیان
کرده اند در آن کارها میکنیم که ذکر کرده صاحب کتاب
عباد الفعارف باسناد خود از حضرت رسول صلی الله
علیه و آله که هرگاه آنحضرت سفر میفرمود پنج چیز با وی
نبود آئینه و سر به دان و آلت دفع و مسواک و شانه
و در روایت دیگر مقراض آورده اند میکنیم بدانکه فرا
گرفتن آلات در اسفار بحسب حال آن سفرست و بحسب
ازمان پس اگر در فضل تابستان است آن مانند سفر
فضل زمستان نیست و سفر صفا مثل سفر قویانیت

و سفر فقر و سحر اغیانه و مراد می راحالی است
در اسفار و بحسب مصلحت او از فراخ دستی و تنگ دستی
و مهمات و برداشتن آلات و فرا گرفتن رفتار طریقت
و آنکه باشد قصد سفر باین اسباب اشتغال و امر سلطان
حساب و عمل میراستم آداب و نگاه داشت نفس و جوع
بهری و آنکه آفریده است مرور است دنیا و آخرتی و میکنیم
مبادا که دل خود را سلق کرد و اندر دستند او باینها
و بیاق و اجناد و ترک توکل کند بر سلطان دنیا و دماء
پس باشند مانند آنکه حق جل و علا فرموده که وَ يَوْزُ
حِينَ إِذْ أَعْيَضَكُمْ كَذَنَّهُمْ فَلَمَّا غَفِنَ عَنْكُمْ شِئَاءُ وَ ضَائِقَاتِ
عَلَيْكُمْ الْأَرْضِ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مَذْهَبَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَمِنْهُمْ
أَبُو بَكْرٍ حَتَّى رَسَّاهُ لَشَكْرٍ نَبِيَّ رَاضِيٍّ عَلَيْهِ وَ آله جَوْش
لشکر بسیار بایراق دید گفت ما هرگز مغلوب نخواهیم
شد ترک توکل کرده اعتماد بر لشکر و اسباب کرده و تنی
که صغوفت قتال مقابل میدند و آن شب پیره بود شکست

بر لشکر اسلام آمد و بشوی چشم او همه فرار نمودند عیتران
امیر المؤمنین صلوات الله علیه و آله با مشت کس دیگر
از بنی هاشم که در خدمت آنحضرت پا استوار کردند
و آخر آن فتح شد و توانائی باز روی امیر المؤمنین
علیه الصلوٰة و السلام چنانچه در کتب سنیست است
که بختگان باز آمدند و غنایم گرفتند چنانچه گفته اند که گاه
آن بکره ای غنایم و گاه آن علی علیه الصلوٰة و السلام از غنایم
آنها غنایم یعنی بود ابو بکر آن ناکسی که چشم رسانید ایشانرا
و بود علی علیه الصلوٰة و السلام آن صفدری که اعانت و
مدد فرمود تا کار بفتح کشاید و ایشانرا رهانید آنست
که حنین و علامین را بدید که و در روز حنین با عجب آورد
سیاری لشکری شمارا و باز نداشت آن کثرت از شما
چیز بجز از قرار و تنگ شدن شما زمین با وجود کشاکش
آن باز پشت گردید و در کینید و پیغمبر را صلی الله علیه
و آله با مدد و چند کداشتید پس اعتماد بر آن را داشت

و اجاد ستان کرد و دل را فارغ گردانید از خالق
و منم عباد بلکه در ایجاد می توانی شغل باید ساخت
و منان توکل را محکم گرفته بقنای باید پرداخت مثل
امیر المؤمنین صلوات الله علیه و آله نه مانند ابو بکر و بن
بی یقین و من یتوکل علی الله فهد حسبه ان الله با یق
امر به پس با توکل حق سبحانه و تعالی دل بند را قوی
میکرد و پشت او را محکم می سازد و نصرت میدهد
فصل در آنچه ذکر میکنیم از مهیا ساختن
طعام بجهت اسرار و آنچه متعلق است بان از آداب و کاند
روایت کردیم با سند خود از احمد بن محمد بن خالد برقی
از کتاب محاسن که او نقل کرده از ابی عبدالله علیه السلام
از پدران کرام خود از امیر المؤمنین علیه الصلوٰة و السلام
که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که شرف مرد
آنست که پاکیزه سازد توشه خود را هرگاه که پیرمردی رود
بفرموده در کتاب مذکور آورده با سند خود که ابو عبد الله

علیه السلام فرموده که چون سفر کنید فراگیرید سفر را
و تنعم کنید در آن بیکدیگر که فرا گرفت سفر و طعام در آنجا
مختلف می باشند بحسب حال مسافران و کسانی که رفقا
و مصاحبان ایشان است و بحسب توانگری و تنگ دستی
و بحسب سفر اختیار و سفر اضطرار پس شاید که مراد
باین اخبار سفر اهل بیار و اختیار باشد و ما روایت
کرده ایم که ائمه سفر و تنعم در طعام بسوی زیارت
امام حسین صلوات الله علیه و آله و بعضی از آنچه ما روایت
کرده ایم با سند خود از ابی جعفر بن بابویه از کتاب
من لا یحضره الفقیه که اینست لفظ او که امام صادق
علیه السلام فرموده که بعضی اصحاب خود را که می
رفتند امام ابی عبد الله الحسین صلوات الله علیه و آله گفتند مراد
که بلی فرمود فرا گرفته اید برای آن سفر سفره کشد بلی
فرمود اما اگر می آید بقتور پدران و مادران خود را نمی کشد
این را گفتیم پس چه چیز بخوریم فرمود نان و شیر و هم

در کتاب مذکور را آورده در حدیث دیگر که صادق علیه السلام
فرمود که رسید بن کوفی که مرگاه بن یارت امام
حسین صلوات الله علیه و آله می رفتند بر می داشتند
با خود سفره که در آن حلواها و اشباه آن چیزهای بود
و اگر زیارت قنبر را احباب خود می رفتند بر نمی داشتند
با خود اینها را می گویید علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن
محمد الطاهر من مؤلف این کتاب چون ذکر کردیم آنچه
برداشتند می شد در سفره از طعام پس باید که ذکر کنیم آنچه
حاضرند ما را و مهیا گشت ذکر او از آداب مختلفه با کل
بحسب آنچه هدایت کرده ما را بسوی آن و احباب الباب
پس می گوییم بدرستی طعامی که حاضر می کنند در پیش آن
این بعد از آنست که حقیق و علا متولی آن گشته می بیند
و حکمت و رحمت و داعیه و اختیار و ارادت خود با آنکه
آزیده آسمانها و زمینها و دریاها و سورها و بارانها را در
و سطرها و فصلهای تابستان و زمستان و بهار و پاییز

و آنچه در آن هست از منافع و اسرار و مجتهد آن باشد
آنان که مختص اند باین مصالح از فرشتگان و آنکه قیام
می نمایند بر خلافت از انبیاء و اوصیاء و رعایا و اولیایان
و اصحاب صنایع و اکو و اسکران و درو و دران و درو
و الاغای که این اسباب بآنان محتاج اند و کسی است که
می کند مصالح و مهمات آن از زارع و غیر آن از ابتدا آن
تا منکام آسیا کردن و نان پختن او این همه مدد می باید
تا آن طعام را بیاورند پیش آدمی تا او بخورد در اوقات
حاجات خود پس منت خدا را جل جلاله در آن که بزرگتر
ساخت این مویت را بر ما ده بنی اسرائیل که از آسمان بود
پس واجب است مر بنده شناسد که ذاکر و شاکر باشد
مرین انعام جزیل جلیل را و گویا نشیند است نزد
خوردن آن در پیش حق جل جلاله و مر آینه می خورد اطبق
ضیافت او همچنانکه بنده می نشیند بر خوان احسان سلطان
که عمل کرده برای او این طعام را و می باید خدمت و خاصیتها

اورا از نفس او را آنکه محتاج است بوی از اهل و کت
او و سلطان ناظر است بوی که چگونه می خورد و چگونه
شکر نعمت او را بجای می آورد و چگونه نکه داشت حضور
سلطان می کند و حرمت او را نگاه میدارد و چگونه از
نشستن رعایت می نماید در پیش وی و چگونه نقد
این طعام می کند بر آن وجه که سلطان میخواهد تا آن خوب
تقریب او گردد بوی میگویم باز که بنده می باید که ذاکر
و شاکر باشد و اندیشه کند درین طعام که می خورد که اگر
نه فضل نامشای الهی بوی که بوی عطا فرموده از جود
که ممدند او را از برداشتن طعام و خوردن و خاییدن آب
دهان بوی یا کردن بقدر حاجت وی زیاده و نقصان
چه اگر زیاده بر لقمه است آن زیاده از دهان فرو می رود
و اگر نقصان است لقمه خشک می ماند و ملامت میگردد برای
فرو بردن باز میگویم بنده می باید ذاکر و شاکر باشد
چه هرگاه طعام بموده او رسید حق سبحانه و تعالی بقدرت

کامله آنرا بخوار نموده در سده اومی بزند و صلاحیت
آن بدهد تا شغری که داند در جوارح و اعضا بر می آید
بجکت بالغ برای جراحی و برای مرعصوی بتدریج
حاجت او بی زیاده و نقصان چه زیادتی موجب ضرر
بر و نقصان سبب بیماری و ضعف و خطر که بنده قوت
نیکر دبان باز اگر حق جل و علا این قوت را به بنده با
می گذاشت که مرعصی را بتدریج احتیاج او بوی می رساند
عاجزی می آید از آن و مکرر می داشت زندگانی را بجهت
شوقی که بوی می رسید از آن خدمت پس چگونه بنده
بجلاف کاف بتوفیق زیست کند و ذایل و غافل باشد
از این حالات باین بزرگی شان که حضرت شان بنی
متعالی خود متولی این امور شده که او جل جلاله اعظم
از مرعظم باز میگویم سزاوارست مریده را که ذاکر و
شاگرد باشد که چگونه خلاص می شود از فضلات طعام که
صلاحیت آن ندارند که در اعضا و جوارح باشند بعضی

تذرت راه بیرون شد و بای او پیدا کرده و بنده
در غفلت از این مصالح باز میگویم که اگر بنده انفاق
کار فرمایند بنشین خود مولای خود را و مالک دنیا و آخر
او را آنکه آفریده او را و تربیت فرموده و عملهای رشت
او را پوشیده از نظر ناظران و بنده پرده غفلت را پیش
چشم خود در آورده و اندیشه نمی کند که حق جل و علا چگونه
نگاه داشته آسمان و زمین را برای بنده ضعیف و چگونه
حفظ آنها کرده برای وجود رعیات و عقل و نفس او
تعمایت او بتدریج مقدس شریف خود را و بنده بر حال
مست با اعمال و بدی اعمال و اشتغال بچیزی که او را
ضرر کند یا فایده ندهد از جمیع منافع او و چگونه مستحق
باشد با این همه حالات اعراض از ذکر و فکر او جل جلاله
باینکه ما روایت کرده ایم از کتاب سنائل از رجال از محمد
بن حسن که گفت محمد بن مروان خلاص مرا مالم باللسن
علی الهادی را علیه السلام که ما روایت داریم از پدران

کرام تو که بر مردمان زمانی بیاید که نباشد چیزی عزیزتر
 و نفیس تر از برادرانین یا کسب درم حلال پس فرمود
 مرا که یا با محمد بدرستی که عزیز موجود است و لیکن تو
 در روان واقع شده که نیست چیزی که دشوارتر باشد
 از درم حلال و برادر مهربان در راه خدای عزوجل
 میگویم من که و هرگاه حلال دشوار است و مستعد
 درین زمان و حال آنکه تو دیکت عهد با پند اسلام
 و ایمان پس چگونه باشد حال حلال و طعام با اختلاف
 امور حلال و حرام و بدرستی چون دیدم اسرا که رسیده
 باین نمایات دیدم که استظهار و احتیاط به پیرون کردن
 خمس و حقوق و واجبات چیزی که مختص است باوان
 سایر مهمات نزدیکتر است بجات و سلامت در حیات
 و بعد از ممات باز میگویم نزد ماکولات که الله عزوجل
 اسئلت بالرحمة التي سبقت غضبك وبالرحمة التي
 انشأت بها وكونك شيئا كورا وبالرحمة التي

تغنی بها من ظهور الآبار و بطون الأمهات من لدن
 آدم إلى هذه النایات و قمت لهم بالسوا و
 الأقوات و الأمهات و بالرحمة التي و تبتنی و سلقی
 مما جرى على الأمهات من الكبات و الآفات
 و بالرحمة التي رلتنی بها عليك و بالرحمة التي سبقتنی
 بها بالخدمة التي تفرقني بينك و بالرحمة التي حلت بها
 عني عند جرائي عليك و سرادبي بين يديك و بالرحمة
 و الكرام التي أحاط بها عليك أن تعلقني على محمد و آل محمد
 و على كل من يعز عليك و أن تنظر إلى طماننا هذا بين
 الرحمة و الجلم و الكرم و الجود و تطهر من الأدناس
 و الأرجاس و حقوق الناس و الحرامات و التنبهات
 و توصل في هذه الساعة إلى كل ذي حق حقه من الأجاء
 و الأموات حتى تجمله طاهرا مطهرا شاملا لا دنا
 و دواء لا بدنا و طهارة يسرنا و طمأنينة و نور
 ليعقونا و نور لا رواجنا و باعثنا على طاعتك و سبنا

لَنَا عَلَى عِبَادَتِكَ وَاجْتِنَابِ مَنَّا اَعْيُنَهُ بِبَيْتِكَ مِنَ الْقَتَالِ
وَبِكْرَمَتِكَ عَنِ السُّؤَالِ **فصل چهارم** در آنچه
ذکر میکنیم از آداب مشروب و ماکول بر وجه مقتول
ذکر کرده شیخ سعید ابوعلی فضل بن حسن طبرسی رحمه
در کتاب آداب دینی در فصل هشتم که امام حسن بن علی
علیهما السلام فرموده که در ماندن دوازده خلعت است
که واجب است بر مسلمان که بداند آنها چهار را زان
فرمان است و چهار را زان سنت و چهار تا دیب فاما
فرمان پس معرفت است و وضو و تسبیح و شکر نام است
پس و منساختن است پیش از طعام و نشستن بر جای
چپ و خوردن به انگشت و لبیدن انگشتان و اما تا
پس خوردن است از پیش خود و کوچک برداشتن لقمه و پس
خاموشی و کم نظر کردن در روی مردم و دیگر طهری
رحمه الله فرموده که مرویست بدرستی که هر که بشوید
دست خود را پیش از طعام و بعد از آن ریت کند در

و عافیت یابد از مرضی که در جسد اوست و سرگاه که بر
سفره اهل طعام مختلفه باشد پس می باید که نام خدا
تعالی بیری نزد هر لون از آن پس اگر فراموش کنی پس
بگو بسم الله علی اولیه و آخره و دیگر گفته که تکبیر مکن
در حال خوردن و پاره مکن گوشت را بکار در استعانت
مجدبان خوردن و اشتغال چیزی دیگر بکش و طلب خدمت
مکن او را که هر که چنین کند فقر برد واقع شود و مسلط
گردد بر و جذام و بخور خورده ریزه زیر سفره که می برد
از فقر فقر را و آن مهر خود عین است و هر که بخورد آن را
دل او ترسان گردد و خشیت پیدا کند از روی علم و حکمت
و ایمان و توبه و اگر در صحرا باشی بن بگذر از آن و دیگر
فرموده که چیزی بخور بر حال سیری که آن مکروه است
و بسا که برسد بحد خطر و بخورد میاشام بدست چپ
مگر نزد ضرورت و برتست بخوردن حلال چه بدستی
که امام صادق علیه السلام فرموده که چیزی را با چپ خورد

آید بسوا که کردن و نجاست و خلل و خلل کن به جوب
 لی وجوب مرد و جوب انار و طبری رضی الله عنه
 میگوید که میگوئی نزد تناول طعام که الحمد لله الذي
 يطعم ولا ينظم ولا يحير ولا يجار عليه ويستغنى ويتقن
 انشاء الله لك الحمد على ما رزقنا من طعام وادام
 في خير نك وعافيه بغير كد مني ولا شقة بسم الله
 خير الاسماء رب الارض والسماء بسم الله الذي لا يضر
 مع اسمه شيء في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم
 اللهم اسعدني في مطعمي هذا بخيره واعذني من ضره
 واسعني ببقعه وسكنني من ضره وديكر طبرسي رحمه
 گفته که ابتدا کن اول طعام را بسمک و ختم کن آنرا بسم که
 در رسول الله صلی الله علیه و آله هرگاه خوردی طعامی را
 این فرمودی که اللهم بارك لنا فيه و ارزقنا خيرا
 منه و هرگاه بن خوردی یا آشامیدی فرمودی اللهم
 بارك لنا فيه و ارزقنا منه و میفرمودند فرغ از طعام

که الحمد لله

که الحمد لله الذي اطعمني فاشبعني و سقاني فارواني
 و صانني و حامي الحمد لله الذي عرفني البركة و اتياني
 امسه و بركت منه اللهم اجعله هبة مباركة لا وينا
 و لا ذرية و اتياني بعده سويا فاما يشركك محافضا
 على طاعتك و ارزقني رزقا دارا و اجعلني بارا و عابدا
 ما تيقني في العباد من جاسار ابرحمتك و ديكر طبرسي
 رحمه الله فرموده در آداب آشامیدن آب که هرگاه
 آشامی آب را پس اجتناب کن موضع کوشه کوزه را
 که آن محل نشستن شیاطین است و میاشام یک نفس
 سزاوار آنست که به نفس باشد و میگوئی نزد آشامیدن
 آب که الحمد لله منزل الماء من السماء مصريف الامر
 كيف يشاء و بسم الله خير الاسماء و میگوئی نزد فراغ
 از آشامیدن که الحمد لله الذي سقاني عذبا فارقانا لم نجعل
 ملحا انا جاعلة اشكر على انعامه و جوده و اتياني
 الحمد لله الذي سقاني فارواني و اعطاني فارصاني

وَعَاثَانِي وَكَفَانِي اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ يَتَّبِعُهُ فِي الْمَعَادِ
مِنْ جَوْشَنُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَيُسَعِّدُهُ بِمِرْاثَتِهِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ و گفته در آداب اکل و شرب
که مکروه است خوردن و آشامیدن در رفتن و حرام
نیت و مستحب است که ابتدا کند صاحب طعام بخورد
و آنچه باشد آخر آنکس که دست باز کند از طعام و مرگه
خداوند که دست بشویند ابتدا باید کرد کسی که بر است
صاحب طعام است تا منتهی شود با خراشان و گفته که است
جمع کردن آنها که دستها بدان شسته اند در یک ظرف دیگر
گفته که رسول الله صلی الله علیه و آله مرگه خرما خوردی
افکندی استخوان آنرا بر پشت کف دست خود و آن پند
و مرگه آنرا تناول فرمودی دیگر را با خود در آن ظرف
شاختی و مستحب است خوردن آنرا در روز جمعه و در آن
صیامت آورده که مردی امیرالمومنین را صلوات الله
علیه و آله بصلیافت طلبید فرمود که من اجابت میکنم وقتی

که اثر برای من سه فصلت مرغی داری گفت چه چیزهاست
آن یا امیرالمومنین فرمود که از خارج چیزی بر من
داخل نکرده ای و ذخیره نکنی از من چیزی را در خانه و از
عیال چیزی کم نکنی گفت چنین باشد پس اجابت فرمود
آنحضرت او را با **چهارم** در آنچه ذکر
میکنیم از آداب در پرورشیدن کنش یا نسل و با خود در پیش
تغذیه و دیگر اسلحه در استفاد بر طریق صواب و در سه
فصل است **فصل اول** در آنچه ذکر میکنیم از
آداب سر روز که آن مختص است بکنش و موزه و بعضی
ازین آنست که روایت کرده طبرسی آنرا در کتاب آداب
دینیّه گفته که مرگه خواهی که پیوستی موزه یا کنش پیش از
نشسته پیوستی و ابتدا با است کن و بگوئیم الله الله
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَوَعْدِي نَدَمِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَشَهْمًا عَلَى الْعَرَاطِ يَوْمَ تَزْكُ فِينَهُ الْأَقْدَامُ و مرگه خواهی
که بکنی کنش و موزه را پس ابتدا بچپ کن و بگوئیم الله

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَزَقَنِي مَا أَوْفَى بِوَعْدِهِ قَدِّمْنِي مِنَ الْأَذَى اللَّهُمَّ
 بَنِّهْهُمَا عَلَى صِرَاطِكَ وَلَا تَزِكَّهُمَا عَنْ صِرَاطِكَ السَّوِيِّ
 وَسُنَّتِكَ بِوَشِيدِن كُتُبُكَ سَعِيدٌ وَرَزْدٌ وَمَكْرُوهٌ
 بِوَشِيدِن كُتُبُكَ سَيَاءٌ وَرَوَايَتُكَ كَرْدَةٌ دَرِينِ جَنْدِ
 اَزْ رَوَايَاتِ **فصل دوم** با شمشیر بودن
 در سفر و آنچه متعلق است بآن از تقوید برای دفع خطر
 بدان بدستی که قرآن شریف مقصود اینست که رَأَى
 لَهْوَ بَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْغَيْلِ تَرْهَبُونَ
 بِرَعْدِ رَأْتِهِ وَعَدْوِكُمْ وَأَمَّا حَدِيثٌ بَيَّارٌ وَارِدٌ أَنَّ
 رَسُولَاتِ صَلَاتِهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ شَمِيرٌ بِأَخُوهِ بَرْمِ دَاشْتَنْد
 وَايَا عَادَتِ دَر حَالِ كَرْدَنِ شَمِيرِ آنست که بجانب چپ
 حائل کشد بحیثی که هرگاه محتاج شود آدمی بکشیدن
 آن از خلاف بکشد آنرا بدست راست خود بی کلفت
 و سفت نزد ضرورت و گاه باشد که قوت آدمی بدست
 چپ او می باشد پس محتاج میکرد که حائل کند آنرا بر دست

خود تا آسان نزد او رواند و کشیدن پس این امرست
 متعلق بمصلحت بردارنده آن در اسفار برای دفع
 اخطار و اما تقویدی که می بندند بر شمشیر پیش که میگیریم
 بعضی از آنچه دیدیم ایم آنرا در تقویدات و دعوات زیرا
 که آن بسیارست در روایات بعضی از آنست که مریقی
 که آنرا یافته در قاعه شمشیر سولی ما علی بن ابی طالب **صلوات**
 علیه و آله و آن در قاعه شمشیر رسول الله صلی الله علیه و آله
 بوده و آن اینست که بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَلَهَ
 يَا أَلَهَ اسْأَلُكَ يَا مَلِكُ الْمُلُوكِ الْأَوَّلِ الْقَدِيمِ الْأَبَدِيِّ
 الَّذِي لَا يَزُولُ وَلَا يَحُولُ أَنْتَ اللَّهُ الْعَظِيمُ الْكَافِي
 كُلَّ شَيْءٍ الْمُحِيطُ بِكُلِّ شَيْءٍ اللَّهُمَّ اكْنِزْ بِيَا شَمِيرُكَ
 الْأَعْيُنَ الْأَعْمَى أَنْوَاعَ الْأَحَادِ الْقِدَمِ الَّذِي كَرَّمَ وَكَلَّمَ بَوْلَهُ
 وَكَلَّمَ بَيْنَ كَلَّمَكَ أَحَدٌ حُجَّتِ عَنِّي شَرُّهُمْ وَشَرُّ
 الْأَعْدَاءِ كُلَّهُمْ وَسُوءُ فَهْمِهِمْ وَبِأَسْمِهِمْ وَأَنْتَ مِنْ دُونِهِمْ
 مُحِيطٌ اللَّهُمَّ احْجُبْ عَنِّي شَرَّ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ بِحَالِي

الَّذِي احْتَجَبَ بِهِ فَلَمْ يَنْظُرْ اِلَيْهِ اَحَدٌ مِنْ شَرِّ قَسَمَةِ الْبَنِي
وَالْاَنْبِيَاءِ وَمِنْ شَرِّ سِلَاحِهِمْ وَمِنْ اَلْدَّبِ وَمِنْ كُلِّ
مَا تَخَوَّفُ وَخَذِرُ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ سِدَّةٍ وَبَلِيَّةٍ وَمِنْ شَرِّ
مَا اَنْتَ بِرَأْعَلَمٍ وَعَلَيْهِ اَتَقَدَّرُ اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَصَلَّى اللهُ عَلَى نَبِيِّهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا **فصل**
در آنچه ذکر میکنیم از کان و تیر و ابتداء آن
آنکه شده و قصد برداشتن آن چنانچه شاید نشد
ملک کبیر یا فتم من در کتاب رمی بر تیر و آن کتاب
گفته بود که مذکور نبود نام مصنف او در آن در آنچه
آورده که ابتداء آن در عهد سلیمان بن داود شد
عندما التزم و اوسوال کرد از پروردگار خود که روزی
کند او را از چاره که بقتل تواند آورد دشمن خود را
از جن و انس بی آنکه بیند او را و مخالطه کند پس الهام
فرمود حضرت منبیه او را بصفت کان و تیر و مصنف
آن کتاب آورده که همیشه سلاطین روزگار می انداختند

یک تیر تا عهد کچسر و بن سیاوش شد و او را پادشاه
ممد اقالیم بود و بزرگ قدر و هیبت بود و رای و اندیشه
تمام کار می نمود در باب دشمن و مرا و راسپه سالاری
بود که او را بسطام بن کردم می گفتند و او را دی حدو
و ناحیه ارمنیه و اذربایجان بود و در آن زمان
خران سلاج و آلات حرب او مدینه ممدان بود
و بسطام را پدری بود کردم نام از فارسان دوران
و اصل علم و خیریت و صاحب بخت بود و مرا و را چاه
فسر بود با بسطام چون دید کردم تسلط ملوک بر بلاد
و امرار ایشان بولد و اصحاب او و دیگران از عباد
چاره جویی کرد در ظفر یافتن بر ملوک و تدبیر کار
فرمود و بسطام آنرا اتمام داد و دیگران گناسب
فترج کرده کینیت استخراج رمی در یک دفعه یک کان
و تیر که رجعت بر جماعتی از زمین و شمال و ذکر کرده اند
انعام کرده بآن ملک کچسر و بر بسطام و چگونه تعلیم کرد

لشکر یاز او ترغیب بدینتر انداختن و از آنکه کردن ملک
را از بلاد بجهت علم نیز و ذکر کرده محمد بن صالح موطی
جعفر بن سلیمان در کتاب نسب الخیل در حدیثی
از ابن عباس که این مضمون آن لفظ است گفته که چون
اسمعیل علیه السلام بحد جواف رسید حضرت معبود او را
نیز و گمان اعطا فرمود و او از آن می انداخت و می انداخت
مگر که میزد بر نشانه و مختلف و همی در جزو اول
از دلائل آورده بدرستی اول کسی که فرا گرفت گمان و
تیر را ملک منوچهر بود و روایت کرده آنرا از حضرت
پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم میگویم بدرستی من میدانم
که سزاوار است که فرا گرفته باشد سلیمان بن داود
علیهما السلام گمان و تیر را برای امری که اراده فرموده
که آن دفع دشمن است بآن بحسب رضای رب الارباب
پس هرگاه که او این کرد اندازنده آن بجهت حق خواهد بود
و برای رضای او و در راه او بر منهای صاحب نبوت

صلواتی است علیه و آله و سلم در روز بدر وقتی که انداخت
سنگ ریزه را بر روی کفار بقوت ماکت الاسباب
پس دلیل گردانید بآن کردن کردن کشتار را بتایید
ماکت رقاب پس حضرت حق فرمود که و بَارِئِیْتَ
اِذْ رَمَيْتَ وَلَکِنَّ اللهَ رَمٰی و آنچه انداختی تو نبیند اختی
و لیکن خدای تعالی انداخت سبکیم که ذکر کرده علی
بن ابرهیم بن هاشم رحمه الله در کتاب مبعث و غزوات
بنی صلی الله علیه و آله که نقل کرده آنرا از نسخه کهنه از آنچه
ما واقف شدیم از کتب خزانه ماکه تاریخ آن در سال
چهار صد بود از مبعث که این مضمون آن لفظ است
که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرا گرفت کتی از سنگ
ریزه و انداخت آنرا بر روی قریش و فرمود که بشنید
انوجوه پس حق سبحانه و تعالی بادی فرستاد که نزد
آن سنگ ریزه ها را بر روی ایشان و محمد بهر میت رفتند
میگویم پس بگردان این مثال را بصب المین خود را

انداختن نیز تا حق جل و علا اندازنده باشد در معنی که
هرگاه برای رضای اوست او ظفر و نضرت میدهد
بر وجه مطلوب میگویم که ما چون روایت کردیم خدا
که روی بجهت حق می باید برای او در راه او پس
سزاوار ذکر آن و نشر آن باید کرد که در آن کرامت
و قدرت و معجزه است مر پادشاهان ذوی الالباب
روایت کرده ایم از کتاب دلائل الامامه که تالیف
ابن جعفر محمد بن رستم بن جریر طبری امامی است از اخبار
معجزات مولی ما محمد بن علی الباقر علیه السلام که ذکر کرده
آنها با سند خود از صادق علیه السلام که چون حج کرد مشام
بن عبد الملک بن مروان سالی از سالها و حج فرمود
در آن سال امام محمد باقر صلوات الله علیه و آله و فرمود
از چند تن امام جعفر علیه السلام با وی بود فرمود امام
در آنجا که ستایش هر خدا را که میبوش که دانید محمد را
صلی الله علیه و آله و سلم بر پیغمبری و نکریم نمود ما را با او

و ماصفوت و خلقای خدایم بر خلق او و خیره و برگزیده
اویم از عباد او و سید کسی است که متابعت ما
کند و شقی آنکه دشمنی ما نماید و مخالفت ما جوید پس
اخبار کرد سلمه برادر مشام او را آنچه شنیده بود او
نفرض نکرد تا باز گشت بدمشق و ما معاودت نمودیم
بمدینه پس مشام یکی فرستاد بمایل مدینه بحاضر
کردن پسر پسر بزرگوار من و مرا نزد وی پس چون
رفتیم از مدینه بدمشق سه روز ما را بارید و در روز
چهارم رحلت یافته داخل شدیم برواد بر تخت
سلطنت نشسته بود و لشکریان و خاصانش برای
ایستاده بودند و آلات و ادوات نیز اندازی ریخته
بودند و بزرگان قوم او نیز اندازی میکردند بر نشانه
که نصب کرده بودند ما چون داخل شدیم پدرم پیش
پیش میرفت و من در عقب وی میرفتم پس ناگاه ندا
کرد مشام پسر بزرگوار مرا که با محمد نیز اندازی کن

با بزرگان قوم خود بر نشانه پدرم گفتم مرا و از که
من اکنون گذشته ام بجهت کبر سن از تیر انداختن
مرا معاف دار گفت بحق آنکه مرا عزیز فرموده بدین نحو
و بنی خود که محمد است صلی الله علیه و آله و سلم که معاف
نمیدارم ترا پس گفت بشیخی از بنی امیه که بده گمان
خود را بر من پس گرفت پدر من گمان را از او و تیری بر
گرفت و نهاد در گمان پس کشید و زد بر میان نشانه
که نشست در و دو دم بار زد چنانچه فراق تیر او را
شکافت تا پیکان باز در پی آن انداخت تا نه عدد تیر
شد و هر چه میزد می شکافت چنانچه بعضی از آن در جوف
بعضی جای میکرد مشام آنرا دیده مضطرب شد و مجلس
خود تا مالک نفس خود نشد آنگاه گفت یا با جعفر
تو در تیر انداختن سر آمد عرب و عجم بوده و حال آنکه
رحم تو آن بود که از آن عاجزی بعد از آن مشام از گفته
خود پشیمان بود و او پدر مرا در نیافت بود و بدین

از خلافت و نه بعد از آن پس مشام غمگین شد با آنچه
دید و سر در پیش انداخت و بر زمین نگاه میکرد زمانی
و من و پدرم در برابر وی ایستاده بودیم پس چون
در از کشید ایستادن ما پدرم از آن ملول شد و چون
غضب بر و مستولی شدی نظر بسوی آسمان کردی
اینا چنین کرد برومهی که ناظر غضب در روی مبارک
وی مشاهده میکرد پس چون نگاه کرد مشام به پدرم
گفت یا بسوی من بر بالای تخت پدرم بالا فرمود
و من بر اثر او بالا رفتم پس چون نزدیک شد برخواست
و در بتل گرفت پدرم را و بر راست خود نشانید
با من معاف کرد و مرا بر راست پدرم جای داد و رو
آورد به پدرم و پرسید آنگاه گفت یا محمد لا یزال فریض
سادات عرب و عجم باشند مادام که مثل تو در میان
ایشان باشد مر خدا راست خبر بسیار بر تو در باب
علم تو این علم را از که تعلیم گرفته پدرم فرمود تو میدانی

که اهل مدینه شروع می نمودند درین امر و من نیز در جوار
کامی با ایشان حوضی میکردم اما دیدگاه شد که ترک
کرده ام چون توان من اراده این نمودی عود کردم
در آن گفت من مرکز ندیده ام مثل این رمی تا خود را
دانسته ام و من گمان ندارم که در زمین کسی مثل این رمی
تواند آیا جعفری تواند مثل رمی تو فرمود که ما تمامی
کمال را میراث داریم از پیغمبری که حق سبحانه و تعالی
بر وی نازل کرد ایند که **الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ اَتَمَمْتُ**
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا وَ زَمِنْتُ خَالِي
نیست از کسی که کامل باشد در و این امور که قاصر است
غیر ما از آن پس چون شنید از پدر من این را خشم را
هشام در حدقه کرد بدی که مانند کسی که احوال باشد
و روی او سرخ برآید و این علامت غضب آن بزرگوار
بود و اندک زمانی سردر پیش انداخت آنگاه سر برد
و گفت به پدرم که آیا ما نیستیم از عبد مناف و نسب

ما و نسب شما یکی نیست فرمود که ما آنچنانیم و لیکن
حق جل شانه اختصاص فرموده ما را از سکنین ستر
خود و محزون علم خود چیزی چند که اختصاص ندارد
بآن هیچکس غیر ما گفت آیا خدای تعالی معیشت نکند
پیغمبر خود را از شجره عبد مناف بسوی همه مردمان
از سفید و سیاه و سرخ پس از کجا میراث گرفته اید
چیزی که غیر شما را نیست و رسول الله صلی الله علیه و آله
معیشت است بسوی همه خلایق و اینست قول الهی
که **وَبِئَرَاتُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ نَا اٰخِرَاتِ بِنِ اٰلِ**
میراث گرفته اید این علم را و شما خود سیدان پیغمبران
نیستید فرمود که قول الهی است مریم خود را صلی الله
علیه و آله که **لَا تَحْزَنْ اِنَّكَ بِرِلْيَا نَا لَنَجْعَلَ لَكَ وَ اَحْضَرْتُ**
لسان خود را حرکت ندادم غیر ما را و امر الهی شد که
اختصاص دهد با چیزی چند که غیر ما بآن اختصاص
نیافته باشند پس از بیخمت آنحضرت را ز میفرمود برادر

خود علی را بچیزها نه دیگر از اصحاب خود پیر فرستاد
این آیت رفیع را حق جل شأوه که وَتَعْلَمُ اَنْذَانَ رَافِعَةٍ
رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم فرمود که من از خدا
تعالی در خواست بودم که کرامت فرماید تا ای علی
کوش نگاه دارنده علوم پس از نبوت بود که امیرالمؤمنین علی
صلوات الله علیه و آله در کوفه میفرمود که در امومت
مرار رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم مزار باب از علم
که گشت و بر من از مریای مزار باب دیگر که تخصیص یافته
بود آن رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم از مکتون سیر
الهی که اختصاص داد آن اسرار امیرالمؤمنین که اکرم
خلق بود بر منی که حق جل و علا پیغمبر خود را اختصاص
دارد بود او اختصاص فرمود برادر خود علی را از مکتون
سیر خود و مخزون علم خود بجزی که اختصاص نداده
بود آن هیچکس را از قدم خود و آن بامستقل شد
بطریق ارث نه یا جل یا شام بن عبد الملک گفت

بدرستی که علی علیه الصلوة و السلام ادعای علم غیب میکرد
و خدای تعالی کسی را بر غیب خود مطلع نکرد و این پس
او این اطلاع و از عا از کجا دارد پدرم فرمود که حضرت
حق جل ذکره کتاب را فرو فرستاد بر پیغمبر خود صلی الله
علیه و آله و تبیین فرمود در آنچه بود و باشد تا روز
قیامت چنانچه فرمود که وَتِلْكَ اَنْبَاءُ الْكُتَابِ نَبَا نَا
لِكُلِّ شَيْءٍ وَهَدَىٰ دَمْرُوعَةً لِلْمُتَّقِينَ وَدِیْكَرُ فَرْمُودِ كُلِّ
شَيْءٍ اَخْصِيْنَاهُ فِی اَیَّامِ مِیْنٍ وَدِیْكَرُ مَا فَرَطْنَا فِی الْكِتَابِ
مِنْ شَيْءٍ وَدِیْكَرُ مَا مِیْنِ غَائِبَةٍ فِی السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اَلَا
فِی كِتَابِ مِیْنٍ وَرَحْمَتِی فَرْمُودِ حَقِّ تَعَالِی پیغمبر خود را صلی
علیه و آله و سلم که باقی نلک دارد چیزی را از غیب سر خود
و مکتون علم خود مگر که بطریق راز برساند بعلی صلی الله
علیه و آله پس امر فرمود او را که تالیف و ترتیب دهد
قرآن بعد از وی و متون غسل و تکفین و تحنيط و
شود نه قدم او و دیگر فرمود مرا صاحب خود که حرام

بر اصحاب من و اهل من آنکه نظر کنند بعزیت من بجز بزرگوار
علی چه او از منست و من از او مرا و راست آنچه مراست
و بروست آنچه بر منست و او قاضی دین و منی و عد
من است باز فرمود مرا اصحاب خود را که علی بن ابیطالب
صلوات الله علیه و آله مقاتله کرد بر تاویل قرآن همچنانکه
من مقاتله کردم بر تنزیل آن و نبود نزد هیچکس از تاویل
قرآن بحال و تمام آن مکر نزد علی علیه الصلوة و السلام
و لهذا رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که اقطا
علی بن ابیطالب و قاضی و حاکم شماست و عمر بن الخطاب
لعنة الله علیه گفت اگر علی علیه الصلوة و السلام نمی بود
مرا اینده هلاک می شد عمر کوهی دار مرا و را عمر و دیگر
او را بخیر و پس هشام زمان درازی سردر پیش انداخت
بعبداللّه سر برداشت و گفت حاجت خود را بگو فرمود
که اهل و عیال را گذاشته ام و پریشانی دارند بجهت
پیرون آمدن من گفت خدای تعالی مونس و حشمت

و پریشانی ایشان باد بپارگشتن تو بسوی ایشان
هم امروز روانه شو پس با پدرم معانقه کرد و دعوت
مرا و از من هم بعمل آمددم آنچه پدرم بعمل آورد بعد از آن
بر خواست و من با وی برخاستم و پیرون آمدم
تا در خانه او و بر در خانه او میدانی بود و در آن
میدان جماعت بسیاری نشسته بودند پدرم گفت که
ایشان کیانند در بانان گفتند ایشان کشتیان و در میان
و این عالم ایشانست که نشسته بدانجا و در میان بگروزی
اجتماع می نمایند و استغفای می کنند از و او فقوی مردم
ایشان پس پدر بزرگوار من به نزد رفتن این فاضل
ردای خود بر سر خود پیچید و من هم چنین کردم که پدرم کرد
پس توجه فرمود بجانب ایشان تا نشستند نزد ایشان
و نشستیم من در خلف پدرم پس بر دندانین جنین را
بهشام او امر کرد و بعضی از غلامان خود را تا آنجا حاضر
شدند تا به پند که ما چه میکنیم پس جماعت دیگران سلمات

آمدند و برگرد ماد را آمدند پس عالم نصاری روی آورد
 و هر دو بروی خود را بچیزی زردی بستند بود تا آمد
 بمیان ما و تمامی مسلمانان و رهبانان برخواستند برو
 تا آمد و در صدر مجلس نشست و اصحاب او برگرد روی
 نشستند و پدرم و من در میان ایشان نشستیم پس
 کردانید چشم خود را بسوی پدرم و گفت مریدم را
 که از مائنی یا ازین امت مرحومه فرمود بلکه ازین امت
 مرحومه گفت از کجائی از علمای این امتی یا از جهال
 ایشان فرمود که از جهال ایشان نیستیم او مضطرب شد
 باضطراب سخنی گفت مرا و را که سوالی دارم از تو فرمود
 مرا و را که سوال کن گفت از کجا میگوید که اهل بهشت
 طعام و شراب میخورند و حدیث می کنند چیست دلیل
 شما برین مدعی از شاهدی که مجهول نباشد فرمود
 پدرم مرا و را دلیلی که ما ادعا میکنیم از شاهدی که
 مجهول نیست آن چنین است در شکم مادر خود میخورد

و حدیث می کنند پس مضطرب شد نصراقی اضطراب
 کردن سخنی گفت نه آنچنانست که زعم تو بود که نیستی
 از علمای ایشان فرمود پدرم و تمام از جهال ایشان
 و اصحاب به شام می شتیدند آنرا پس گفت مریدم را
 که می پرسم ترا از سئله دیگر فرمود که پرس گفت چگونه
 ادعای کنید که میوه بهشتی همیشه تر و تازه است و میوه
 و مرکب نمیکرد و معدوم نزد جمیع اهل بهشت دلیل شما
 چیست برین مدعی فرمود پدرم که دلیل برین آنست
 که فاکه آن ابدی است پس همیشه تر و تازه باشد که
 معدوم و منقطع نکرد پس باضطراب سخنی پدید کرد
 گفت پس نه چنانست که توان علمای این امت نیستی
 فرمود که نه از جهال ایشانم گفت از سئله دیگر می پرسم
 فرمود که پرس گفت خبر کن مرا از ساعتی که نه از ساعت
 شبست و نه از ساعات روز فرمود که آن ساعتی است
 که می باشد میان طلوع صبح تا برآمدن آفتاب است

دارد درو مبتلا و خواب می کند درو بیدار و بهوش
درو بهوش کرد اینده حق سبحانه و تعالی آنرا در دنیا
و غیبی از برای راغبان و در آخرت از برای عالمان
مراتب و دینی واضح و عجایب رسیده بر جاهدان مگر
که تارک اند مرآت پس صفای صفه زعفران زدن
باز گفت یک مسکه باقی مانده بخدا که راضی نیست ترا
بر جواب آن مرکز فرمود پدرم که پیرم که درین کوه
حالت و بزه مند خوانی شد گفت خبر کن مرا از دو
مولودی که متولد شده باشند در یکروز و هر دو مرد
در یکروز که عمر یکی از ایشان صد و پنجاه سال باشد
و دیگری پنجاه سال در داریا پس پدر من فرمود که
آن عزیز بود و عذره که متولد شدند در یکروز و چون
بر میست و پنج سالگی رسیدند عذیر بر چهارش بر قریه
انطاکیه گذشت و آن خراب شده بود و در مم افتاده عذیر
گفت آیا مردمان این شهر را چه کیفیت زنده خواهد کرد

خدای تعالی بعد از مردن آن و حق او را بر کزیده بود
و صدایت داده چون این گفت بر و خشم گرفت و او را
صد سال میرانید باز زنده کرد او را با عمارش و طعام
و شراب او بحال خود بود پس باز گشت بخانه خود
و عذره برادر او شناخت او را گفت کیستی گفت من
ورفت بصوی ولد عذره و ولد ولد او و ایشان پیر
شده بودند و عذیر جوانی بود بیست و پنج ساله پس ناله
عزیز بیاد برادر رسیداد خود را و فرزندان او را
پیر بودند و بیاد ایشان نمی آمد و می گفتند ما نمیدانیم
ترا چه سالها و ماهها بران گذشته و گفت مرا و عذره
و او در آن وقت پیر صد و بیست و پنج ساله بود که من
نهمین جوان بیست و پنج ساله که داند آنچه میان من و برادر
عزیر بود در ایام جوانی من من نمیدانم که تو از اهل
آسمانی یا از اهل زمین عذیر گفت من برادر خود را فرستادم
که من عزیرم که حق سبحانه و تعالی بر من خشم گرفت آنچه

کتاب

گفته بودم آنرا بعد از آن برگزیده بود مرا و هدایت کرده
پس میرانید مرا صد سال باز زنده گردانید تا زیاده
کنید آن یقین را چه بدستی که الله تعالی بر همه چیز قاضی
و توانا و اینک چهار و طعام و شراب من که پیرونا و زدم
آنرا از نزد شما پس حق جل و علا باز گردانید آنرا برای من
ممنونانه بود پس یقین زیاده کنید نزد این پسر خدای تعالی
او را زنده بداشت در میان ایشان بیست و پنج سال دیگر
بعد از آن قبض نمود روح او و برادرش در یکروز و عالم
نضاری نزد این برخواست و دیگران نیز برخاستند
با احوال نگاه عالم ایشان گفت مرا ایشان را که آوردید مرا
بکسی که اعلم از من بود و نشانید او را با خود تا هتک
حرمت من کنید و مرا رسوا سازید و دانستند مسلمانان
که مرا ایشان را کسی هست که احاطه علوم ما کرده و زود او
بیست چیزی که نزد ما نیست لا و اتمه من با شما نکند نگویم
از سر خود کله و تقشیریم با شما اگر زیستیم سالی پس ایشان

متفرق

شش معصوم

متفرق شدند و پدرم بجای خود نشست بود و من با وی
بودم در حال این خبر را هشام بن عبد الملك رسانیدند
پس چون آنجا رفت متفرق شدند پدرم برخواست و باز
گشت بمنزل که در آن می بودیم بعد از آن رسول هشام
آمد و برای ما جائزه آورد و گفت ما را که رخصت شده
در ساعت باز گردید بدین و توقف بکنید زیرا که مردمان
خوف نموده بودند در آنچه میان پدر من و عالم نضاری
گذشته بود ما سوار شدیم و روی براه نهادیم و پیش از ما
هشام بد سرانجام یکی دو آمده بود بیام مدینه مدین
که بر راه ما بود که بطیبه مدینه میرفتیم که پسران او را
ساحر نفوذ بات می رسند با آنجا که محمد بن علی و جعفر بن محمد
که دو دروغ گویند نفوذ بات بلکه دروغ گوی شقی خود را
بود هشام که کسین بن لعین است گفت ایشان اهل اسلام
نمی شوند در وقتی که وارد شدند پیر من و چون باز می گشتند
بدین میل کردند بدین عالمان نضاری و دهبا نانی ایشان

که از کنار مضاری اند و اظهار دین ایشان کردند و جشد
از اسلام بسوی کفر که دین نصاری است و تقرب جشد
بسوی ایشان بنصر اینست و من خواستم که عقوبت کنم آنان را
بجهت قربت ایشان مرا اینچنین امتیازی نسبت بآن بزرگان
نویشت و بعد بن فرستاد که چون این نامه مرا بخوانی و ندانی
در میان مردمان که بسوی الفتنه باشد کسی که بایشان مسلم
و فریاد و فریاد کند و مصالحه نماید و سلام کند بر ایشان
چه ایشان برگشته اند از دین اسلام و دینه بودم من که
بگشتم ایشان را بادواب و غلامان و مرکب با ایشان بودیم
ترین گشتی چون یکایک این نامه رسانید و ما شرف نپذیریم
بعدینه مدین پدرم غلامان را پیشتر فرستاد تا منزلی
آماده کنند و طعامی ترتیب دهند و عقیق الاغان را مهیا
گردانند تا آمدن ما چون غلامان نزدیک باجا شدند
در دروازه را بر روی ایشان بشد و در ایستادند
و امیرالمومنین را صلوات الله علیه و آله جدی یاد میکرد

و می گفت

و می گفتد ما شمار فرود می آیم و بشما چیزی نمی فرستیم
و سخنان نالایق می گفتد از کفر و شرک پس غلامان توقف
کردند تا ما رسیدیم و آن حال را دیدیم پدرم پیش فرمود
و بنویس و مدارا با ایشان نکند و فرمود مرا ایشان را که
از خدای تعالی بفرسید و در شتی بکنند که ما از آنان نیستیم
که بشمار رسانیده اند و ما از آنان نیستیم که شامی گوئیم پس
بشود سخن ما را در بر فرزند تقدیر همچنان باشد که شما میگوئید
در را بکشاید و معامله کند و چیزی بفرستد با همی آنکه
معامله می کنید و میفرستید به پدر و نصاری و مجوس و کشت
آن بدبختان که شما بدترید از یهود و نصاری زیرا که ایشان
جزیه میدهند و شما می دهید پدرم فرمود که دروازه را
بکشاید و ما را از و دارید و از ما جزیه بستانید همچنانکه
می ستانید از ایشان گفتد من کشایم و تکمیل نمیکم تا بر
پشتهای الاغان همه بادواب مملک شود از کسکی و
تشنگی پس مرچند ایشان را موعظت میفرمود ایشان را معاد

و تو و ملائت زیاده می فرود پس پدرم پای مبارک
گردانید و از مرکب فرود آمد و فرمود من که بجای خود
باش یا جعفر و از اینجا جدا شو بعد از آن که می که آنجا بود
بالارفت و اهل مدین نگاه میکردند که چه خواهد کرد پس آنکه
بالا فرمود روی بجانب مدینه کرد و انگشتان مبارک
در کوفت نهاد و ندا کرد با و از بلند این آیه را که **وَ اَنْذِرْ**
اَهْلَهُمْ شَرِبًا تَا اَنْجَاخُوْا نَکَ بَقِيَّةِ اَنْهٖ خَيْرٌ اِنْ کُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ
و فرمود بخدا که ما بقیة اللہیم در زمین او پس امر فرمود
حق سبحانه و تعالی بادسیاه تاریکی را که وزید و آواز
پدرم را بگوشش هر که بود در آن شهر از مردان و زنان
و صبیان رسانید پس هیچکس باقی نماند از آنان مگر همه
بر ما مهاجر آمدند و پدرم مشرف بود بر ایشان پس هر
بندی برآند و در میان ایشان شیخی از اهل مدین که بکبر سن
رسیده بود پس نظر کرد بیای کوه آواز داد با و از بلند
که پر میرید و بنرسید از خدای تعالی ای اهل مدین که این

شخص

شخصی ایستاده بجای شعیب بنی علی علیه السلام در منکاهی
دعای بد میکرد بر قوم خود پس اگر شما در شهر نکشاید و
ایشان را فرود نیارید بیاید بر شما عذای که آمد بر ایشان
و عذر فائده ندمند پس ایشان بفرع و بنفان درآمده
آمدند و در شهر را گشتند و ما را فرود آوردند و این
مضمون از بهشام نوشتند پس ما روز دوم از بخار روان
شدیم پس بهشام لمة الله علیه بمقابل مدین فرستاد و امر
کرد تا او را گرفتند و از بلند می برانداختند رحمة الله علیه
و نوشت بهشام شتی بمقابل مدینه رسول که حبله کنند و
او را زهر بخوراند در طعام یا در شراب پس در آن نزدیکی
بهشام بجهنم پیوست و هتیا نشد برای پدرم از زنجیری
میفرماید علی بن موسی بن طاووس قدس سره که این را آورده
تا تنبیه گیرند و آگاه کردند بر آنکه رمی بخدا و برای او جل جلاله
بخشود و خود متغی آن رمی شود و این نوع چیزها بظهور
می آید **بسم الله الرحمن الرحیم** آنچه ذکر میکنیم از آماوه

نام

ساختن تقوید برای فارس و سوار نزد اسناد بجهت دوا
تا محفوظ مانند از اخطار و در آن پنج فصل است
فصل اول در تقویدی که مرویت از مولانا
محمد بن علی الجواد صلوات الله علیه و آله که نگاه دارند است
از ضرب شمشیر و از مرخوف و فساد ذکر کرده اند جماعتی
از اصحاب ما و ما آنرا روایت کرده ایم و نقل نموده از کتاب
سنة الداعی و غنیة الداعی که تالیف شیخ سید علی بن محمد
بن علی بن الحسن بن عبدالقادر قمی است روایت نموده
گفت حدیث کرد ما را فقیه ابو جعفر محمد بن ابی الحسن رحمه الله
عم و الحسن گفت حدیث کرد ما را ابو عبد الله جعفر بن محمد
بن احمد بن عباس دوریستی گفت حدیث کرد و آنرا از فقیه
ابو جعفر محمد بن علی بن حسن بن بابویه و اخبار کرد ما
حدیث گفت حدیث کرد ما را فقیه ابی الحسن رحمه الله علیه
گفت حدیث کردند جماعتی از اصحاب ما که از ایشان بود
سید عالم ابی البرکات و الشیخ ابی النعمان علی بن محمد المعادی

و ابوبکر محمد بن علی العمری و ابو جعفر محمد بن ابراهیم بن
عبد الله المدائنی گفتند همه ایشان که حدیث کرد ما را الشیخ
ابو جعفر محمد بن علی بن الحسن النعمانی قدس سره و حدیث گفت
حدیث کرد ما را پدر من گفت حدیث کرد ما را علی بن ابراهیم
بن هاشم از جد خود گفت حدیث کرد ما را ابو نصر محمد بن علی
حدیث کرد ما را حکیم بنت محمد بن علی بن موسی بن جعفر
عمه ابی محمد الحسن بن علی علیهم السلام او گفت چون رحلت
فرمود محمد بن علی از رضا میبها السلام آمد زوجه او ام عیسی
بنت مامون و اسباب تزیین کرد یافتیم او را که پراکنده
و جزع نزدیک بود که بکشد خود را بگریه و زاری پیش رسیدیم
برو که سلاک کرد و از مرارت آن و در آن میان می گفتیم
از کرم و وصف خلق او و آنچه اعطا فرموده بود و حال و علا
او را از شرف و اخلاص و سخاوت و از عزت و کرامت گفت
ام عیسی که آیا خبر نکنم ترا از و چیزی عجیب را بر جلیل فرق
وصف و مقدار در آن کار گفتیم و آن کدام چیز بود گفت غیر

۶
میکردم بدو بسیاری و چشم میداشتم همیشه و بهای شتوانید
مرا کلامی و من شکایت می بردم از این بدیش پدرم و او
می گفت که ای دختر من تو این بردباری کن که او پاره از
رسول الله است صلی الله علیه و آله و سلم پس روزی من
نشسته بودم که در اندر من زنی و سلام کرد بر من گفتم
کیستی تو گفت من زنی ام از ولد غمار بن یاسر و من زوجه
ابو جعفر محمد بن علی رضا ام علیهما السلام که زوجت من
از ان غیرتی مراد است هار که قادر شدم بر کشیدن آن و نقد
کردم که بیرون روم و بگردم در بلاد و نزدیک بود که شیطان
مرا چیزی چند دارد بر بدی پس ختم خود را فرو خودم
و احسان و انعام کردم او را و کسوت دادم پس آنگاه
که بیرون رفت از نزد من آن زن من برخاستم و رفتم
بدیش پدرم و او را باین اخبار بمزدم و او در آن حال
منت لایمقل بود گفت ای غلام شمشیر را بیار چون آورد
سوار شد و گفت بخدا که من او را بکشم پس چون دیدم آنرا

گفتم

گفتم انا لله وانا اليه راجعون چه کردم با خود و باشوید
خود و در این نام و بروی خود میزدیم پس پدر من بخانه
او داخل شد و او را بشیر گرفت تا پاره پاره کرد بعد از آن
بیرون آمد از نزد او و من از عتب او گریزان روان
شدم پس در آن شب ندیدم پدر را پس روز شد آمدم
پیش پدرم و گفتم دانستی که چه کردی دوشنبه گفت چه کردم
گفتم کشتی پسر امام رضا را علیه الصلوة و السلام پس چتها می
او را حال خود گفتم و پهرین امتداد مدتی و چون بهوش آمد
گفت چه میگوئی گفتم وای ای پدر داخل شدی برو و او را
شمشیر زدی تا کشتی پس اضطراب کرد اضطراب سختی
گفت یا سر خادم را بیارید چون آمد نظر کرد ببوی او
مامون و گفت و بیک چیست این که میگوید این دختر من
گفت راست میگوید یا امیر پس زود دست برد روی او
خود و گفت انا لله وانا اليه راجعون بخدا که مالا کشیدم
و رسوا گشتیم و بیک ای یا سر بر رویه من که چه خبر است

وزود تر خبر یار که جان من نزد یکست که بیرون آید
 پس بیرون رفت یا سرو من بر خود می ندم که یاسر آمد
 و خبر آورد بر سرعت و گفت بشارت باد ترا ای امیر کشت
 نیز بشارت باد چه خبر داری گفت داخل شدم برو دیدم
 که بروی من و چادر شبی بود و سوارک میکرد پس سلام
 کردم با آنحضرت و گفتم یا بن رسول الله میخواهم که پر من
 مبارک شود و بمن بختی نادر و نماز کردم و ترک جویم
 بآن و میخواستم آنکه که به پنم جسد مبارکت که آیا جراحت
 و اثر شمشیر دارد یا نه فرمود که این نه بلکه من بهتر ازین
 بنویدم گفتم یا بن رسول الله میخواهم عزیز این را پس کند
 و من نگاه میکردم تبیدن مبارکت که آیا اثر شمشیر دران
 هست بخدا که مثل عاج بود که مس کرده باشد او را حضرت
 و به آن هیچ اثر نبود گفت پس ما مون کویت کویت
 سختی و گفت باقی ماند بآن چیزی بدرستی که این خبر
 مرا و لیان و آخر یازد و گفت با یاسر اما سوار شدند من

بسوی وی و بر گرفت من شمشیر را و برو داخل شدن
 بیاد دارم اما بیرون آمدن من از نزد او و چیزی دیگر
 بیاد ندارم و نیز یاد ندارم باز گشتن من مجلس خود که چگونه
 بود امر و رفتن من بسوی او و گفت خدای تعالی برین خبر
 من برو پیش او و بگو مرا که بخدا اگر توبیائی بقدرین
 روز و شکایت کنی از تو یا بزود آتی بی اذن او مرا نبیند
 من از تو اشقام بکشم بای او باز برو بسوی ابن ارضا
 علیهما الصلوة والسلام و بسان او را از من سلام و بهر
 بسوی او بیت هزار و دینار و بسان برای او شهری را
 که دوشینه سوار شده بودم بعد از آن امر کرد بنی هاشم
 که بروند و بروی سلام کنند گفت یا سر که من رفتم با ایشان
 و برو داخل شدیم و بروی سلام کردیم و من سلام و بی شام
 و مال بخدمت وی بردم و نهادم و عرض کردم برو شهری را
 پس نظر کرد بسوی آن ساعتی بعد از آن تبسم فرمود پس
 گفت یا یاسر همچنین است عهد میان ما و میان پدر من و میان

او تا مجموع آورد برین بشمشیرا تا داشت که مرایاری دیند
و منع نمایند که مست که مانع است میان من و او گفتم بایستد
یا بن رسول الله نبود که تنقل کند چیزی را از امر خود و
نمیدانست که او کجا است در زمین خدای تعالی و با خدای
تعالی نذر درست کرده و سوگند خورده که مست کننده
مخورد بعد ازین مرکز که آن از دامهای شیطان است
پس یا بن رسول الله هرگاه او بیاید پیش تو یا دیگران
چیزی و عتاب منماید بر آنچه از و تنقل آمده فرمود که همچنان
عزم و رای من بخدای تعالی بدار از آن جانه طلب فرمود و
پوشیده پیرون آمد و مردمان تین باری پیرون آمدند تا
داخل شدند برمانون پس چون نظرش بر روی افتاد برخواست
سوی وی و ضم کرد او را بسینه خود و مرجا گفت و گفت
کسی بود داخل نشود و لایزال حدیث میکرد و نوازش
مینمود او را پس چون پیشش گذارش یافت ابو جعفر
علیه السلام فرمود که یا امیر گفت بیک و سعدیک فرمود

که مرز است نزد من نصیحتی آنرا از من قبول کن مامون
گفت با الحمد و الشکر در چه باب یا بن رسول الله فرمود
میخواهم آنکه شب پیرون نیایی که من امین نمیدانم بر تو
این خلق منکوس را و نزد من عتدی است که محفوظی را
بآن نفس تو و محترم میکردی بدان از بدیها و سلاها
و مکاره و آفات و عاهات نمیدانم که رها نیند مرا خدای
تعالی از تو دوشینه و اگر ملاقات کنی لشکر روم و ترک
راه واجتماع نمایند و غلبه کنند بر تو مدامیل روی زمین
نشانند ساند بسوی بدی باذن خداوند جبار و اگر خواهی
بفرستم آنرا بسوی تو و باید که احتراز کنی از جمیع آنچه ذکر
کنم ترا گفت بلی پس بنویس آنرا بخط خود و بغیرت بسوی
من فرمود که خوش باشد پس چون صبح شد آنحضرت
فرستاد یکی را بسوی من و طلب کرد در فتم بخدست وی
و نشستم نزد وی رقی آمد و طلب فرمود که از زمین
نهامه باشند پس نوشت بخط خود این عقده را نگاه فرمود

که ای یا سر این را ببر بدین و بگو مرا و را تا بنایند
برای او غلامی از نقره که نقش کنند بر او آنچه ذکر کنم بعد ازین
پس هرگاه خواهد که به بندد آنرا بر بازوی خود پس
باید که بر بازوی راست بندد و باید که وضوی تمام بسازد
و چهار رکعت نماز بگذارد که در هر رکعتی یکبار فاتحه الکتاب
و صنت بار آید الکرسی بخواند و صنت بار شهادت و صنت
بار و الشهد و صنها و صنت بار و اقیل اذا مضی و صنت
بار قل هو الله احد بعد از آن به بندد آنرا بر بازوی راست
نزد شامد و تواب تا سالم ماند بخور و قدرت الهی
از هر چه از آن می ترسد و حذر می کند و سزاوار است
که قدر برج عقرب نباشد و اگر او محارب یا اهل روم کند
و مالک ایشان شود پس غالب آید ایشان را برکت این
مرویت که مامون چون شنید از او جمع علیه السلام
این مرز را همه این صفات غذای اهل روم کرد و حق
سجانه و تقای حضرت داد او را بر ایشان و غنیمت بسیار

گرفت

گرفت آنچه خواست حق جل و علا و مرکز این عندا
از خود جدا نمیکرد نزد هر غزوه و محاربه و خدای تعالی
حضرت میدهد مرکز این خواهد بفضل خود و روزی
میکنند فتح را بحیثیت خود اوست ولی این بخور و قدر
خود **بسم الله الرحمن الرحيم**
الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم مالك يوم الدين
اياك نستعير اياك نستعين اهدنا الصراط المستقيم
صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين
القرآن انه سخر لكم ما في الارض والملك مجرب
في البحر يا مريم وبمك السماء ان تنفع على الارض الا
بازيد ان آية بالناس زوف رحيم الله انت ارحم
الملك الديان يوم الدين تفعل ما تشاء بلا منال
وتفعل ما تشاء بلا منال ما تشاء وتحكم ما تريد
وتداول الايام بين الناس وتزكهمهم طاعتين
اسألك يا محمد المكنون على سرادق المجد واسألك

يَا سَيِّدَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ السَّارِ السَّابِقِ الْفَائِزِ
 الْحَسَنِ النُّصَيْرِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ الثَّمَانِيَةِ وَالْمُرْتَبِ الدُّنْيَا
 لَا تَحُولُكَ وَأَسْأَلُكَ بِالْبَيْنِ الَّذِي لَا شَأْنُ وَالْجَوْدِ الَّذِي
 لَا تَمُوتُ وَيَنْوِرُ وَجْهَكَ الَّذِي لَا يُفْطَأُ وَالْإِسْمِ الْأَكْبَرِ
 الْأَكْبَرُ الْأَكْبَرُ وَالْإِسْمِ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ
 الَّذِي هُوَ مُحِيطٌ بِمَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْإِسْمِ الَّذِي
 اشْرَقَتْ بِهِ الشَّمْسُ وَأَضَاءَ بِهِ الْقَمَرُ وَنَجَّاهُ بِهِ الْغُورُ
 وَنَصَبَتْ بِهِ الْجِبَالُ وَالْإِسْمِ الَّذِي قَامَ بِهِ الْعَرْشُ الْكَرِيمُ
 وَيَا سَيِّدَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ الْعَرْشِ وَيَا سَيِّدَ الْمَكْتُوبِ
 عَلَى سُرَادِقِ الْعِظَمِ وَيَا سَيِّدَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ الْهَيْبَةِ
 وَيَا سَيِّدَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ الْقُدْرَةِ وَيَا سَيِّدَ الْغُرُورِ
 وَيَا سَيِّدَ الْقُدْسَاتِ الْمَكْرَمَاتِ الْمُحْمَدَاتِ فِي عِلْمِ
 الْغَيْبِ عِنْدَكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِكَ خَيْرًا مِمَّا أَرْجُو وَأَعُوذُ
 بِعِزَّتِكَ وَتَقْدِيرِكَ مِنْ شَرِّ مَا أَخَافُ وَأَحْذَرُ وَمَا لَا
 أَحْذَرُ يَا صَاحِبَ نَحْوِ يَوْمٍ حَنِينٍ وَيَا صَاحِبَ عِلِّيَّ يَوْمٍ

صَيْن

صَيْنِ أَنْتَ يَا رَبِّ سَيِّدُ الْقَبَارِيقِ وَقَاضِي الْمُسْتَكْبِرِينَ
 أَسْأَلُكَ بِحَقِّ طَهٍ وَبِسْمِ الْفَرَّانِ الْعَظِيمِ وَالْفَرَّانِ
 الْحَكِيمِ أَنْ تَقْضِيَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُشَدَّ عَصَدُ
 صَاحِبِ هَذَا النُّقْدِ وَأَذْرَأَ بَكَ فِي حَرْ كُلِّ حَبَّارٍ عِنْدَ
 كُلِّ شَيْطَانٍ سَرِيدٍ وَعَدَّ وَشَدِيدٍ وَعَدُوٍّ مُتَكْرِرٍ الْأَخْلَاقِ
 وَأَجْهَلِهِ مِنْ أَسْمِ أَيْدِكَ نَفْسَهُ وَقَوْصِ أَيْدِكَ أَمْرَهُ
 وَلِحَا أَيْدِكَ ظَهْرَهُ أَمْسِكْ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي دُرِّبْتُ
 وَقَرَأْتُهَا وَأَنْتَ أَعْرَفُ بِحَقِّهَا مِنِّي وَأَسْأَلُكَ يَا ذَا الْكَلَمِ
 الْعَظِيمِ وَالْجُودِ الْكَرِيمِ وَرَبِّي الدُّعَوَاتِ السُّجُودَاتِ
 وَالْكَلِمَاتِ الثَّمَانَاتِ وَالْأَسْمَاءِ السَّافِيَّاتِ وَأَسْأَلُكَ يَا نَوَّارَ
 النَّهَارِ وَيَا نَوَّارَ الْقَبْلِ وَنَوَّارَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَنَوَّارَ النَّوْرِ
 وَنَوَّارَ بَيْضِ كُلِّ نَوْرٍ يَا عَالِمَ الْغَيْبَاتِ كُلِّهَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
 وَالْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَالْجِبَالِ وَأَسْأَلُكَ يَا مَنْ لَا يَفْنَى وَلَا يَبِيدُ
 وَلَا يَزُولُ وَلَا لَهُ شَيْءٌ مَوْصُوفٌ وَلَا إِلَهُ مُعَدَّ مَسْنُوبٌ
 وَلَا مِثْلَهُ إِلَّا هُوَ وَلَا إِلَهَ سِوَاهُ وَلَا لَهُ فِي مُلْكِهِ شَرِيكٌ

وَلَا تُقَاتِ الْعَرَّةَ إِلَّا إِلَيْهِ وَلَمْ يَزَلْ بِالْمَلُومِ غَالِيًا وَعَلَى الْمَلُومِ
وَأَتَيْنَا وَلَدًا مُورِثًا ظَاهِرًا بِالْكَثْرَةِ غَالِيًا وَلَشَدِيدٌ مُحْكَمًا
وَبِالْخَلْقِ بَصِيرًا وَبِالْأُمُورِ حَبِيرًا أَنْتَ الَّذِي خَشَعْتَ لَكَ
الْأَصْوَاتَ وَضَلَّتْ نَبْكَ الْأَطْلَافُ وَضَاعَتْ دُرُوكُ
الْأَسْبَابِ وَمَلَأَ كُلُّ شَيْءٍ فُورَكَ وَقَعَلَ كُلُّ شَيْءٍ
مِنْكَ وَهَرَبَ كُلُّ شَيْءٍ إِلَيْكَ وَتَوَكَّلَ كُلُّ شَيْءٍ عَلَيْكَ
وَأَنْتَ الرَّبُّ فِي جَلَالِكَ وَأَنْتَ الْهَيَّ فِي جَمَالِكَ وَأَنْتَ
الْعَظِيمُ فِي قُدْرَتِكَ وَأَنْتَ الَّذِي لَا يُدْرِكُكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ
الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ بِحَيْثُ الدَّعَوَاتِ نَاضِي الْخَاجَاتِ مُفْرِجِ الْكُرْبَاتِ
وَلِي السَّمَاوَاتِ يَا مَنْ هُوَ فِي عُلُوِّهِ دَانٌ وَفِي دُنُوِّهِ عَالٍ
وَفِي إِشْرَاقِهِ سِيرٌ وَفِي سُلْطَانِهِ قُوَى وَفِي مَلِكِهِ مَزِينٌ
صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرِينَ صَاحِبِ هَذَا الْعَقْدِ
وَهَذَا الْخُرُوجِ وَهَذَا الْكِتَابِ بِسْمِكَ الَّذِي لَا تَأْمُرُ وَأَنْتَ
بِرَبِّكَ الَّذِي لَا يُرَامُ وَارْحَمَهُ بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهِ فَإِنَّهُ مَرُورٌ
بِالسَّعَةِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ وَبِإِلَهِ

لَا صَاحِبَةَ لَهُ

لَا صَاحِبَةَ لَهُ وَلَا وَلَدَ يُشِيرُ اللَّهُ قُوَى الشَّانِ عَظِيمِ
الْبَرِّقَانِ شَدِيدِ السُّلْطَانِ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ
لَمْ يَكُنْ أَشْهَدُ أَنْ نُوحَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَنْ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلَ اللَّهِ
وَأَنْ مُوسَى كَلِيمَ اللَّهِ وَنَحْيَهُ وَأَنْ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
صَلَّاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ كَلَّمْتَهُ وَرَوْحُكَ
وَأَنْ مُحَمَّدٌ أَصْلَى اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِلَيْهِ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ لَا يَنْبَغِي
وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ السَّاعَةِ الَّتِي يُورِي فِيهَا بِالْبَيْتِ الْبَيْنِ
يَوْمَ النِّبَةِ وَيَقُولُ النَّبِيُّ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ وَأَنْتَ مَا أَنَا
إِلَّا مُهَيَّجٌ مَرْدَةٌ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَقَوْلُهُمْ
وَهُوَ الْغَالِبُ لَهُ النُّذْرَةُ السَّابِقَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْغَفِيرُ اللَّهُمَّ
وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ كُلِّهَا وَصِفَاتِهَا وَصُورِهَا وَهِيَ
جَاهُ ٩ رَعْمَى وَمَعْمَاهُ ٩
حَمْدُكَ مَا لَا يَخُورُ كَحَمْدِ ٩ رَعْمَى وَمَعْمَاهُ
٩ رَعْمَى وَمَعْمَاهُ ٩ رَعْمَى
كَلَامُهُ ٩ رَعْمَى وَمَعْمَاهُ ٩ رَعْمَى وَمَعْمَاهُ ٩ رَعْمَى

sssmalssmnaqibbbbnlab

[illegible]

سُجَّانَ الَّذِي خَلَقَ الْمَرْءَ وَالْكَرْسِيَّ وَأَسْتَوَى أَسْأَلُكَ
أَنْ تَقْرَأَ مِنْ صَاحِبِ كِتَابِي هَذَا كُلَّ سُورَةٍ وَتَحْذَرُ نَفْسَهُ
عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ وَأَبْنُ أُمِّكَ وَعَبْدُكَ وَأَنْتَ مُؤَلَّاهُ
فَتَبَّ اللَّهُ قِيَارَتِ الْأَسْوَارِ كُلِّهَا وَاجْمَعْ عَنْهُ أَبْصَارَ
الْعَالَمِينَ وَالنِّسَاءِ السَّائِدِينَ وَالْمُرِيدِينَ لَهُ السُّوءَ وَالضَّرَّ
وَأَدْفَعْ عَنْهُ كُلَّ مَحْذُورٍ وَمَحْذُورٍ وَأَيَّ عَبْدٍ مِنْ عِبِيدِكَ
أَوْ أَمَةٍ مِنْ أِيَّامِكَ أَوْ سُلْطَانٍ مَارِدٍ أَوْ شَيْطَانٍ أَوْ شَيْطَانَةٍ
أَوْ حَيٍّ أَوْ حَيَّةٍ أَوْ غَوْلٍ أَوْ غَوْلَةٍ أَرَادَ صَاحِبِ كِتَابِي

هَذَا يَعْظُمُ أَوْضَرُ أَوْ كَيْدٌ أَوْ خَدِيعَةٌ أَوْ نَكَايَةٌ أَوْ
سِعَايَةٌ أَوْ نَادٍ أَوْ عَرَفٌ أَوْ اضْطِلَامٌ أَوْ عَطِيَاءٌ وَمُطَالَبَةٌ
أَوْ عَدْرٌ أَوْ تَهْرٍ أَوْ هَنْكٌ شَرٌّ أَوْ تَدَارٍ أَوْ فَاةٌ أَوْ فَاةٌ
أَوْ قَتْلٌ أَوْ حَرْقٌ أَوْ شَتَامٌ أَوْ قَطْعٌ أَوْ سَجْرٌ أَوْ سَجْخٌ أَوْ مَرْجٍ
أَوْ سَمٌّ أَوْ بَرْمٍ أَوْ بُوْسٍ أَوْ فَاةٌ أَوْ سَبٌّ أَوْ عَطَشٌ
أَوْ دَسْوَسَةٌ أَوْ تَقَصُّ فِي دِينٍ أَوْ مَيْسَةٌ فَالْكَيْدُ بَاسْتٍ
وَكَيْفَ شَيْءٌ وَأَقْبَحُ شَيْءٌ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَصَلَّى اللَّهُ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا وَآخِرُ
وَلَا فَوْقَ الْآيَاتِ أَنْبِيَائِ الْعَظِيمِ وَلِلَّهِ رُبُّ الْمَالَيْنِ وَآيَاتُ
أَجَدِ تَنْبَسُّ مِثْلَ رَابِدٍ بَابِيكَ نَقَرٌ فِرْمَنْشَرُ بَاسْتٍ
وَأَنْ أَيْسَتْ يَاسْتَهْدُرُ فِي السَّمَوَاتِ يَاسْتَهْدُرُ فِي الْأَرْضِ
يَاسْتَهْدُرُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ جَهْدَتْ لِبَابِرَةِ وَالْمُلُوكِ
عَلَى إِفْطَاءِ نَوْرِكَ وَإِخْلَاجِ ذِكْرِكَ قَابِي اللَّهِ إِلَّا أَنْ يَخْبِرَ
نَوْرِكَ وَيُيَوِّجَ بِذِكْرِكَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ مَكِيدٌ كَمَنْ يَنْتَمِ
دَرْجُوسِمٌ دَرْكَبٌ وَاحِدٌ كَمَنْ يَقُولُ أَوْ كَمَنْ يَاسْتَهْدُرُ فِي

السموات تا آخر مولای ماعلی بن ابیطالب است صدوات الله علیه
و معنی قول او که **إِلَّا أَنْ يَنْتَهِى نُورُكَ** یعنی نور تو اسم اعظم است
که نوشته شده در حرز و دیدیم در نسخه دیگر که بجای فای الله
و ابیت **إِلَّا أَنْ يَنْتَهِى نُورُكَ** بود **فصل دوم**
در تفهیمی که مجرب است در دفع اخطار و صلاح می آید
آنچه با آدمی باشد از ثبانی در اسفار این عوده را ما ذکر
کرده ایم باستانش در کتاب سعادت بد و طریق چنانکه
یافته ایم در روایات و ذکر میکنیم اکنون یکی از آن دور و
زیر که این ابط و لحوط است در دفع محذورات کشته احمد
بن سعید بن عتبه که اخبار کرد ما را احمد بن یحیی صفوی او
گفت که حدیث کرد مرا حسن بن اسحق بن حسن علوی او گفت
که عبد رب بن علفه در خانه خود را می بستند در تابستان
و نه در زمستان و می شنیدند که فریاد بر میخواست در میان
قبیله که بگریه و زاری و می دیدند که مردمان بنده پرهیز
پرهیز آمده اند بسوی ایشان و بر سر و روی خود میزدند

و میکردند از ایشان چیزی از آنچه در دیده بودند چون از
می پرسیدند که چگونه است که در دجانه نوزاد خل میکند میگفت
که حدیث کردند مرا موسی و یحیی و ادريس و سلیمان پسران
عباده بن حسن بن حسن از پدران خود از امیر المومنین
صلوات الله علیه که آنحضرت فرمود که مسلمان شد مردی
از یهود و آورد بخدمت پیغمبر صلی الله علیه و آله رقی را و بران
این امها نوشته بود بطلا و فرمود آنحضرت که او کنت که این
از ذخائر موسی و هرون بود علیهما السلام و بنزد صاحب
این عوده از سلطان و نه از سبع و نه از شمشیر پس او را
آنحضرت با امیر المومنین علیه الصلوٰه و السلام و گفت که نفیلم کن آنرا
با امام حسن و امام حسین علیهما السلام گفت پس چنین کردم گفت
او در بین ناغایت اندامی نوشت در رق آمو و آزاد گشت آنرا
نیزهای نهاد پس باز می گشت مرا ایشان را بیتی و ملاقات
نمیکرد هیچکس را از دشمنان خود که هزیمت میفرستاد ایشانرا
و آن اسما اینست اهسا ۵ ادوی ۵ سوباع ۵ مالخ ۵

مسلح و سوار و اسبها و اسلحهها و ادواتها و ساها
 و الوه و اسبها و سوارها و اسلحهها و ادواتها و ساها
 و هو و هو و ده لا اسبها و بن عقده گفت که و ایله
 چون بگویند در آمدند برای غارت من این اسما نوشتم در
 پاره چند و فرستادم آنها را برای دوستان و یاران خود
 پس گذاشتند آنها را در خانه های خود و قاضی می آمدند بر در
 خانه های بزرگ که آنچه مرغوب ایشان بود را اینجا بود پس
 کوپا پنهان می شد از چشمهای ایشان و از انجا در می گذشتند
 بنیر آن از خانه های کوچک که این اسما در آنجا نبود و باید رفت
 می رفتند و آنچه می یافتند می بردند اما از لباسهای گهنگه
 و پلاسهای مستعمل و ناهای بخته و غیر آن غرض که چیزی باقیمت
 بدست ایشان در نیامد پس هرگاه که خواستی که آنرا بنویسی
 پس بنویس آنرا بر روی آمویشک و زعفران و کلاب
 پس بپزند و در بازوی خود یا باشد با تو **فصل دوم**
 در آنچه ذکر میکنیم از تعویذی که بهند در دستار بجهت نما

سلامت از اضرار ذکر کرده ایم ما این عود را در کتاب
 مستقلا از جمله عود و افسونی که بهند در پیش دستار مروت
 که جبریل علیه السلام فرود آورد این را به حضرت رسول
 صلی الله علیه و آله و گفت من آنحضرت را که بگذار از آذر سنا
 نیزه امیر المومنین علیه السلام و باز نکشت مزد را زایش
 بی فتح بعد از آن و آن اینست اد سوا اسمو بوالله
 هموار محمد و طای طالی مورا و العالم طوبی
 و البادح سما و با این بنویسد که وَعَنْتِ الْوَجْهَ لِلْحَقِّ
 وَتَذْخَابَ مَنْ حَلَّ طَلُّ و در بعضی روایات آمده که تفسیر
 این کلمات اینست که یاسن هو یاسن لیس هو الا هو
 یا حی یا قیوم یا حی لا یموت یا حی لا اله الا انت یا
 لا اله الا انت صل علی محمد و آل محمد و باش از برای فلان
 بن فلان در ع حصین و حصن نیع یا رب العالمین
رقعه دیگر برای عمامه و آن اینست اقیل و لا
 تخف انک من الایمن لا تخف تجوت من القوم

الظالمين لا تخافا انتي متكما اتبع واري لا تخاف درگا
 ولا تخشى الذميا طمعه من جوع وانهم من خوف
 فسكنك كهماسة وهو التبع العليم الله خير
 حافظا وهو ارحم الراحمين ادخلوا عليهم الباب اذا
 دخلتموه فانكم غالبون وعلى الله توكلا ان كنتم مؤمنين
فصل چهارم اول آن دعاي علوي مصرعات
 در آنچه ذكر كرده آنرا از فراگفتن تعويد براي فارس و فرس
 و در باب محاسب آنچه بافتد ايم آنرا داخل درين باب و ديگر
 يافتد ايم اين عود را براي فارس و فرس در كتاب مشتمل
 بر امانت جليله و مهابت جميله كه دافع اخطارست و بصلاح
 آورده و آن اينست بسم الله الرحمن الرحيم اعوذ و اعيند
 دابة فلان بن فلان المعروف بكذا وكذا وسائر دابة
 من الغيل بين دهمها وسفرها وكينها واعرها ومجملها
 وحفرها ومجورها من النيش والذهيش والرعش
 واللعن والزهة والبرصة وخفتان التواد ورعدة

الصفاق

الصفاق والرحس وبلغ الریش وبلغ الفشيش والبدان
 والحدلان ووجه الحوق والربد في الریش ومن الظنفة
 والصدمة والشار والحرقة في الامان ومن الحر والبهرة
 سائر الاعذار في ابها ثم دفعت عيون السوء عنها في سائر
 جوارها وبشرها ورحمها ودمها وظهرها وباطنها
 بالاحاطة الكبرى وباسم الله الحسنى وبكلماته العظمى
 من الاستنجاع من الاكل والشرب والتعض والالتواء
 والضربان ومن جرح الحديد ووخز الشوك وخرق
 بالنار او بحلب ومن وقع بضال البهائم وايسنة الراح
 ومن الغوامير والعدايع وضربة موهنة ووقعة مخفية
 اعينده وراكبه بما استعان به جبرئيل عليه السلام وعود
 بيد النبي صلى الله عليه وآله البراق وبما عود به فرسه
 السحاب وبما عود به علي عليه السلام فرسه البراق وبما عود
 به شمعون الصفا فرسه الطاح وبما عود به موسى
 الكليم فرسه الذي عبر في ارض البحر عودت هذه

الدابة وصاحبها وموضعها وممرها وسائر ما ذكر من الكراع
والرايح من سائر السباع والطيور ومن كل آفة وبيبة
ومن الشهور والدمور والردة والعرق والحرق والبرق
ومداريك الشتاء وبالبحر العظيم والأسماء الأولية
المسببة من أمين الحق والأشياء الخمسة بسم الله رب
العالمين بسم الله عالم السر وأخفى بسم الله الأعلى
وباشهد أن لا إله إلا الله الذي يحيي ويميت ويحيي
الذي يحيي بين السموات وبها رقيت السموات
وباشهد أن لا إله إلا الله التي أضأت به الشمس وارتفع القمر من سائر
ما ذكرت وما لم أذكر وما علمت وما لم أعلم ودعوت
عنها سائر السعير الناطقة والعاوية والفرقة الناطقة
والصدور الناطقة بلا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم
وهو حسبي ونعم الوكيل **هذا كتاب**
مذكور بآي دواب روايت از صادقين عليهما السلام
بسم الله الرحمن الرحيم أعيد من علي عليه كتابي هذا

من كتاب

من الخيل والدواب كسيتها وشفرها وبنيتها ودورها
وأغرها وأحوالها وسميد عها وزرورها وأغابها
ومحلبها وأصفرها وما أخلف من ألوانها أعود وأسع
وأزجر وأعتد وأحبس عن علي عليه كتابي هذا من جميع
الخيول والبهايم والحيوان من الكلاب والصداد وموضع
الطيور ومن الأسنان والآذان والبرق والنظرة
والشجرة والحجارة والتدلية ووجع الكبد والريبة
والطحال والأشجار والثمار والكموة والفرقة والبرق
والهيكلة والبرق والخلد والبصر والحمة والهدية في الطهر
والزوائد والنفاج والبلدق والذباب والذبابير
الارتياش والأرتهاش والظلمة والنمل والورم والجرب
والطوبوع ومن الخج والرمح والنفاج والنفولج والحداج
وتينام النين والدمنة عند الجري ومن التفسير الجليل
ومن سقط شعر الناصية ومن الأمتناع ومن الغلب
ومن البرص وبقع العينين ومن الذنوب ومن قصر الإرتياح

وَمِنْ أَنْبَاءِ وَالْعَمَلِ وَمِنْ الْأَمْتِاجِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْعَمَلِ
وَالشَّيْخِ وَالْحَاجِمِ حَصَنَتْ جَمِيعَ مَا عَنِكَ عَلَيْهِ كِتَابِي هَذَا
بِاللهِ الْعَلِيمِ مِنْ كُلِّ سَبْعٍ وَضَعُ وَاسِدٍ وَأَسْوَدٍ وَمِنْ السَّرِقِ
وَالطَّرَافِ الْأَطَارِ قَاطِرَتِ بِحَبِي قُلْ مَنْ يَكْلُو كَرَاهِي الْبَيْلِ
وَالشَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ
بَلْ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ تَحَصَّنْتُ بِذِي الْفَرْقَةِ وَالْفَرْقَةِ
وَتَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ نُورُ النُّورِ وَمُعْتَدِ الْأُمُورِ
وَالنُّورِ نُورُ الْأَنْوَارِ ذِيكَ اللَّهُ الْمَلِكُ الْقَهَّارُ نَسِيكَ اللَّهُ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ **عودة دیگر** از برای دلبر و صاحب
آن مرویت که آن مجرب است بنویسد این تعویذ را
و بیا ویزد بر دانه که اللَّهُمَّ احْفَظْ عَلَيَّ مَا لَوْ حَفِظَهُ غَيْرِي
لَصَاعَ وَأَسْتَرْ عَلَى مَا لَوْ سَتَرَهُ غَيْرِي لَشَاعَ رَاحِلَ عَنِّي
مَا لَوْ حَكَمَهُ غَيْرِي لَكَاعَ وَأَجَلَّ عَلَى ظِلِّ ظَلِيلٍ أَوْ قِيَمِ
كُلِّ مَنْ رَامَنِي بِسُوءٍ أَوْ نَصَبَ لِي تَكْرًا أَوْ هَيَّا لِي مَكْرًا
حَتَّى يَقُودَ وَهُوَ عَيْنِي طَائِفِي وَلَا تَادِرْ عَلَيَّ اللَّهُمَّ احْفَظْ

بِمَا حَفِظْتَ

بِمَا حَفِظْتَ بِكِتَابِكَ الْمَزْلُ عَلَى قَلْبِ نَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ
أَلَسْهَمَ أَنْتَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ
وَأَنَّا لَهُ الْخَافِقُونَ **عودة دیگر** هرگاه دانه سرکش
باشد بنویسد و بر دانه ویزد این آیت را و بخواند
در گوش او که بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ لَعَنَ رِيًّا أَوْ خَلَقْنَا
لَهُمْ مَا عَمِلَتْ أَيْدِيَانَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالٌ كُونَ
وَذَلَّلْنَا هَالِكًا فَهِيَ رَكْبُهُمْ وَبَيْنَهَا يَأْكُلُونَ
فصل پنجم در آنچه ذکر میکنیم از دعای که دعا
کند بان فانی آن بر فرسی که او را بود بعد از مردن پیش رو
رود دیدم من این را در کتاب مستغنیین با استاد او
که آدمی فرستی مرده بود این را گفت که أَقْسَمْتُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا الْمَلَكُ بِعِزَّةِ عِزَّتِهِ وَبِعِظَّةِ عِظَّتِهِ أَنَّهُ وَجَّهَ لِي
جَلَّالَهُ وَبِنِدْرَةِ نَدْرَةِ اللَّهِ وَبِكُلْطَانِ سُلْطَانِ اللَّهِ
وَبِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَبِمَا جَرَى بِرَأْسِنَا مِنْ عِزَّتِهِ وَبِأَخْلَافِهِ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ دَعَا دَعَا فَرَسِ او بر جبهت زنده و سالم

باب ششم در آنچه ذکر میکنیم از برداشتن
چیزی از کتابها که مدد باشند او را بر عبادت و باعث
بودن به زیادتى سعادت و دروسیزه فضل است
فصل اول در برداشتن مصحف شریف
مالوف و بعضی از آنچه مرویست در دفع مخوف روایت
کرده ایم در کتاب سعادت از حضرت صادق علیه افضل
الصلوات روایت کرده که هر که سوره مائده را بنویسد
و در بونجه یا در صندوق بگذارد این شود از آنکه بربند
قماش یا مشاع او را و آنکه بزدند چیزی را از او و اگر چه تمام
و مال او برده آید شد مردم باشد نگاه داشته شود بر
بحول و قوت و لطف و قدرت الهی و هر که سند و نشانه
که آنرا بنویسد و بیاشامد سیر شود و سیرا که در وقت
که مضرت نرساند او را بنودن نان و آب بقدرت خدا
عز و جل و در روایت دیگر آمده از حضرت صادق علیه السلام
در باب سوره مائده که آنرا بنویسد و در میان قماش خود

بگذارد

بگذارد این که در دزدانزد و از تلف و معدوم نشود
چیزی از او و عافیت یابد از او جاع و او را لم و دیگر
روایتست از صادق علیه السلام هر که سوره مریم علیه السلام
بنویسد و در منزل خود بگذارد بسیار شود خیر و رزق
او و نیز از آنحضرت روایتست که هر که سوره زخرف بنویسد
و با خود نگاه دارد این گردد از شر هر ملک و همه مردم او را
دوست دارند و هر که آب آنرا بیاشامد فائده دهد او را
بج شکم و آسان پردن آید و نیز از آنحضرت روایتست
در سوره جاثیه که هر که آنرا بنویسد و با خود نگاه دارد
این شود در خواب و در بیداری از شر هر محدور و اگر
آدمی آنرا در زیر سر بپندگانی باشد او را از شر هر بدنه
از جن و نیز از آنحضرت روایتست در سوره محمد صلی الله
علیه و آله که هر که آنرا بنویسد و با خود نگاه دارد در وقت
محاربه یا قتالی که در روشی باشد این شود از آن ترس
و کشته گردد و برود در هر خیر و هر که آب آنرا بیاشامد ساکن

از محفوظات **فصل پنجم** در آنچه ذکر میکنیم از ثواب
هرگاه سفر او یکماه باشد بر تقرب سزاوارست باید که
با او باشد کتاب ما که نام کرده شده به دروغ و اقیه
از اخطار در آنچه عمل کنند در مامی هر روز بر تکرار بدستی
که آن مشتمل است بر صد و بیست فصل از آنچه محتاج است
آدمی بسوی آن در حضر و سفر برای دفع اعداء و اخطار
سیماء در وقت اسفار و در رمضان است بفرموده صادق
صلوات الله علیه برای سلامتی بجهت هر که عمل کند بآن
و اعتماد نماید بر آن **فصل ششم** در آنچه ذکر میکنیم
هرگاه سفر او یکسال باشد یا شهر و آنچه با او باشد برای
زیادت عبادت و سرور و دفع محذور سزاوارست که
که با او باشد کتابهای ما که یکی از آن در عمل السنه است که
بعضی از آن کتاب عمل شهر رمضان است و نامش کتاب
مضارست و دیگر کتاب تمام برای مهمان شهر قیام و کتاب
اقبال با اعمال حسنه در آنچه عمل کرده میشود یکبار در سنه

و آن در مجلد است اول از شهر شوال است تا آخر ذی الحجه
و دوم از شهر محرم است تا آخر شهر شعبان که در ضمن آن
در آورده ایم از مهمات انسان آنچه آن مانند فتح ابواب
ایمان است و احسان و دفع محذورات از میان **فصل هفتم**
در آنچه با او باشد در سفر از کتب برای زیادت
سرت و دفع مضرت سزاوارست که با او باشد کتاب یا
که ستمی است بمشتقا که در عود است و انسون و رقی
پس بدستی که در دست آنچه ممکن است که محتاج است
آدمی بسوی آن نزد امراض و حوادث که ایمن نیست مسافر
از هجوم آن برود میگویم که و بسا که الحاق کرده ایم در آخر
این کتاب کتاب این نکر یا که ستمی است به بره الساعده
و نام دیگرش کناش است و آن مانند پنج قائمه است
و ذکر کرده ایم پیش از و بعد از و بعضی مهمات برای
امراض حادثات و تدای با مورد الهیات آن شاره نقاش
که سودمند باشد میگویم که در این آدمی محتاج است

در اسفار خود بکتاب مروج الاسرار مثل کتاب قرج بیدار
و کتاب سننات صادقات و کتاب بشارات بکزارین
حاجات بریداعه انام علیهم الصلوٰۃ و السلام بعد از نماز
و با او باشد کتاب اهل بیت و آن کتاب مناظره مولای ما
صادق علیه السلام از برای هندی در معرفت الهی جل جلاله
بطریق غریبه عجیبه ضروریه تا اقرار کرد هندی با ائمه
و وحدانیت و با او باشد کتاب منقول بن غره که روایت
کرده از صادق علیه السلام در معرفت و جوه حکمت در انشای
عالم سنن و اظهار اسرار او پس بدستی که آن کتاب عجیب است
در معنی آن و با او باشد کتاب مصباح الشریعہ و مفتاح
الحقیقه روایت از حضرت صادق علیه الصلوٰۃ و السلام بدستی
که آن کتاب لطیف شریفی است در تفریق تسلک بوی
خدای عزوجل و اقبال برو و فیروزی با سراری که مشتمل
بر و پس بدستی که این سه کتاب مقدار یک مجلد است
و فوائد آن بسیار است و اگر مستعد باشد این کتابها

پس باید که با او باشد از اهل علوم ربانیه کسی که گاهی
با او حدیث کند در امور دینی و دنیوی
در آنچه ذکر میکنیم از نماز مسأله و آنچه
مقتضی اهتمام است بآن نزد عارفان مجمل اینجا ذکر میکنیم
به تفصیل زیرا که شرح و بسط آن ذکر کرده ایم در کتاب
عمل الیوم و اللیل که سنی است بکتاب فلاح السائل و علاج
السائل بدستی آنکه سفر اختیار کرد در طاعت الهی جل جلاله
و عمل عتدس از ادب او حق جل و علائق تخفیف فرموده
از و چیزی از نماز بجهت علم او بضعف عبیه انسا و قصور
بمت او پس پیشین را دو رکعت میگرد و پسین را دو رکعت
و شام را همان سه که در عصر میگرد و خشن را دو
و صبح را همان دو رکعت و اما صفت آن نمازی که دو رکعت
میگرد از همه چنانست که آن دو رکعت اول که در عصر میگرد
و زیاده می کند بر آن سلام در تشهد اول و تعقیب نماز
بجای آورد بر وجه مغرب و ذکر کرده شده در کتاب

فلاج المسائل آنچه مهم است از تعقیب صلوات و اما نوافل
پس با قسط دیگر در روز نوافل پیشین و نوافل پسین چون
وقت سیر و سلوک است در طرفات و نوافل مغرب تمام
بیکبار و آنچه خواهد از نوافل هر روز میان شام و غسق
و بعد از مرد و نوافل شب بر عادت خود میکرد مثل
در حضر و ایستاد میباید بحدی نفس خود از هر خطری که
که بایا احتراز کند بفراموشی که بیکبار در اسفار بر شتاب
که منتفی ترک احتیاط باشد و استظهار چه آدمی هرگاه
که انجین نماز گزار در مثل مردی است که برو باشد از برای
سلطان بیت و چهار دیوار پس سلطان بر درم کرده
بیت دینار از و تخفیف کند و قانع شود از و چهار دیوار
چگونه نیکو باشد در عقل و نقل که در مکافات آن تخفیف
او بیار چهار دیوار کم عیار که قیمت آن باشد و زاین
مقدار و این بنا بر آن گفتم که نوافل پیشین شش رکعت
و نوافل ظهر در حضر چهار رکعت و نوافل پسین نیز شش

رکعت

رکعت است و پسین چهار رکعت پس مجموع بیست و چهار
رکعت باشد پس حق جل و علا قانع شده بچهار رکعت
که در رکعت ظهر است و در رکعت عصر پس چگونه بیاید
آن را بر وجه کمی و نقصان میگویم و دیگر بر وقت که دوری
جوید از آنکه مشتبه گرداند امر را بر خود در قصد کردن او
با سفار که غرض او از سفر بطبع و طمع و شهوات و امور
دنیوی باشد و اعتقاد او این باشد که آن طاعت بخدای
عز و جل است و نماز را قصر کند باین نیت و دیگر باید که
احتراز کند از آنکه جمله قصد او بفسخ ظاهر آن طاعت
مولایش باشد و او عازم باشد بمصیبت الهی در چیزی
دیگر بفسخ جهت فوائد دنیای او پس منقلب میگردد آن
طاعت بمصیبت و اضاعت و صحیح نیت مراد از تقصیر
در نماز خود پس ملاحظه ندهد نشخورد را زیرا که حق سبحان
و تعالی مطلع است بر اراده او و نقصان
در آنچه ذکر میکنیم از آنچه محتاج است مسافر بآن از معرفت

قبله در صلوات و آنچه اختصاص دارند بآن اصل عراق که اکنون
ما ساکنانیم در آن جهات پس میگوئیم اگر آدمی میخواهد قبله
بشناسد برای نماز صبح پس بگیرد مطلع فجر را در زمان اعتدال
از چپ خود پس پیش روی او قبله است و اگر میخواهد که
قبله را بشناسد از برای نماز ظهر یا نماز عصر آن پس هرگاه
دانست اتقی که آفتاب از وسط طالع میشود آنرا بر چپ خود گیرد
و بر دی آرد بوسط آسمان پس هرگاه دید عین الشمس را
بر طرف ابروی راست خود از جانب راست بینی پس برانده
وقت نماز فریضه ظهر و اگر خواهد که قبله را بشناسد برای
نماز خفتن پس عزیمت بآفتاب را بر جانب راست گیرد در زمان
اعتدال و نماز بگذارد که او متوجه قبله است و اگر ظاهر شد
مراور که کبکی که آنرا جدی میگویند آنرا بر پس دوش راست
گیرد که او رو بقبله دارد و همچنان هرگاه خواهد که بداند
قبله را از برای نماز شب پس همین جدی معتبر است بر آن
که ذکر کردیم آنرا **فصل دهم** در آنچه ذکر میکنیم

که هرگاه

که هرگاه ششبه شد برو مطلع آفتاب یا ابر بود یا یافت مانعی
که نمی شناسد سمت قبله را تا متوجه شود بسوی آن برو
صواب میگوئیم هرگاه ششبه شد برو مطلع آفتاب نباشد
با او از آلاقی که ذکر کرده اند آنرا اصل علم که بر آن اعتماد
توان کرد پس فرامیگیری چوب راستی که قائم سازی آنرا
در زمین هموار پس هرگاه زیاده شد سایه بعد از آنکه
تقصان یافته بود قبل از زوال پس زوال آفتاب شود
و در آمده وقت نماز از برای فریضه ظهر و اگر در وقت
نماز ابر باشد یا غیر آن از چیزهای که مانع است از معرفت
قبله بالکلیه و باشد نزد او ظن یا علامتی که دلالت کند
بر جهت قبله پس عمل کند بر آن و اگر مستدر باشد اعتماد کند
بر قریحه شرعیه و احتیاج نیست که نماز بگذارد بجهت جهات
زیرا که ما یافته ایم قریحه شرعیه را که معقول علیه است و در
روایات پس اگر چه حاصل نمیشود بآن علم یقینی پس باید است
که حاصل شود مراور بآن ظن و آن کافی است در معرفت

قبله مرا کسی را که مشتبه است بروان نماز گزارندگان
و اگر قادرست مسافر که با او باشد کتابد لائل قبله
که مرتب آن احمد بن ابی احمد فقیه است پس آن شامل است
بر تفریب و تبیین را و معرفت قبله را از سایر جهات
و در بسیاری مستازمهات میگویم شاید قائلی گوید
که هرگاه جائزست که عمل بقرعه کنند نزد اشتباه قبله پس
باقی مانند معنی رفتی را بنماز نزد اشتباه چهار جهت
و جواب او آنست که شاید کردن نماز چهار جهت مقرر
باشد برای کسی که قادر نباشد بر قرعه شرعی و باید تواند
گرفت کیفیت آن پس باشد حال او مانند کسی که دلالت
و امارات نداشته باشد بر معرفت قبله و جواب دیگر آنکه
نیست مومنی را که تجویز چهار جهت کرده همچو غیر از خود
مقطوع اناسناد که روایت کرده جد من شیخ ابو جعفر
رحمة در تنزیل الاحکام پس بدستی که احادیث عمل
بقرعه ارجح اند از آن و احق اند بتقدم بر آن و دیگر از جواب

بدستی که اعتبار می کنیم ما آنچه حاضرست ما را از روایات
و ما نیافتیم در حال حاضر مگر این دو حدیث که اشارتی
بآن شد و اینست مضمون لفظ آن که روایت کرده محمد بن
علی بن محبوب از عباس از عباد بن محمد از اسمعیل بن
عباد از خراش از بعض اصحاب ما از ابی عبدالله علیه السلام
گفت گفتیم مرا حضرت را که فدای تو کردم بدستی که این
جماعت مخالفان ما میگویند که هرگاه ابراهیم را قدا قرو
گرفت باطلت شد و ما آسمان را نمی بینیم ما و شما یکسان
در اجتهاد فرمود که ندانست که ایشان میگویند هرگاه
اینچنین شد باید که چهار جهت بگزارند و حدیث دوم
روایت کرده حسین بن سعید از اسمعیل بن عباد از
از بعض اصحاب ما از ابی عبدالله علیه السلام مثل آنچه مذکور
شد میگویم پس این دو حدیث برین وجه که دانستی طریق
آن یکی است که اسمعیل بن عباد است از خراش از بعض
اصحاب ما که هر دو حدیث مقطوع الاسنادند و بدستی

که جذ بن شیخ طوسی قدس سره روایت کرده در نحو
قبله نزد اشتیاق آیه آن ارجح است این روایت است
و شاید که او را عذری باشد در ترجیح حدیث چهار جهت
بناضع آن و انتطاع سندش و ظهور قوت اخبار قریه
از چند جهت و ما عمل کنندگانیم چیزی که دانسته ایم از او
تکلیف نمی کنیم کسی را که در حدیث ما کند علم من هو
اهدی سبیل
در آنچه ذکر میکنیم
از اخبار مرویه بعمل کردن بقرعه شرعیه پس بعضی از آن
آنست که روایت کرده ایم ما با سند خود تا رسانیده ایم
بشقه صالح علی بن ابرهیم بن هاشم القمی رضی الله عنه در
کتاب او که کتاب مبیت است از نسخه منقول است که تاریخ
آن در سال چهار صدم از هجرت بوده در آنچه ذکر کرده آنرا
در سر کرده لشکر که عبادته بن عتیک بود که رسول الله
صلی الله علیه و آله فرستاده بود او را برای ابراهیم گفت
در حدیثی که مضمون لفظ آن اینست و بودند پیش از آنکه

شروع کنند در امر قتل در ایستادند و مشورت کردند
در آنکه کدام کس بکشد او را و که بایستد بر اهل خانه بشمار
قرعه زدند پس قرعه واقع شد بر نام عبادته بن ائیب
پس این را آوردیم از حدیثی که مضمون عمل کردن اینست
بقرعه در زمان حیات حضرت رسول صلی الله علیه و آله
در مثل این مهم عظیم پس اگر نمیدانستند که قرعه از شریعت
آنحضرت است و بدستی که آن دلالت می کند بر آنکه مراد
بآن بر حقیقت است پس چگونه اعتماد بر آن میکردند و
در خاطرهای خود جانی میدادند در رجوع بآن و از امانتی
که ورود یافته در عمل کردن بقرعه ما روایت کرده ایم از
چند طریق که کشیده بحسن بن محبوب از کتاب مشیخه
از سند جمیل از منصور بن حازم گفت شنیدم از ابو عبد الله
علیه السلام وقتی که بعضی از اصحاب ما که سوال کردند
از آنحضرت در مسئله فرمود که این مردن آورده میشود
بقرعه باز فرمود که و کدام قضیه عادل است از قرعه گاهی

که تفویض امر بسوی خدای عزوجل باشد آیا حوجت و ملا
نفرموده یعنی فرموده که فَاَمَّا هُمْ فَاَنْزَلْنَا مِنْهُ لِقَابَ
یعنی پس قرعه زد پس برد او از مثل و بان بقرعه و بعضی
دیگر از احادیث در عمل کردن بقرعه من روایت کرده ام
آنرا بچند طریق از جدم شیخ ابو جعفر طوسی روح الله زود
در آنچه ذکر کرده در کتاب نهایی که مرویست از ابی الحسن
موسی علیه السلام و از غیر او از ابی و ابی ای او از اقوال ایشان
که یکی گفت پرسیدم مرا حضرت را از قرعه فرمود که هر امر
جهول در قرعه است گفتم مرا و را که قرعه خطا و صواب
می باشد فرمود که هر چه حکم الهی بران و رو یافته پس آن
مخطی نیست بگویم که کشف این بران وجه است که هر امر
جهول و ران قرعه است و هرگاه شنبه شد جهت قبله پس
آن امر جهول است پس سزاوارست که در قرعه باشد
و زود باشد که ذکر کنیم از سنت قرعه بعضی از آنچه روایت
کرده ایم آنرا و روایت کرده ایم نیز از حدیث قرعه آنچه ذکر

کرده آنرا حافظ ابو نعیم در مجلد اخیر از کتاب حلیه الاولیا
آنچه اینست مضمون لفظ آن که حدیث کرد ما را ابو اسحق
بن حمزه گفت حدیث کرد ما را ابو العباس احمد بن محمد
بن مسروق الصوفی گفت حدیث کرد ما را عبد الله بن
گفت حدیث کرد ما را احمد بن سلمه از عطای خراسانی
از سعید بن مسیب و ابی یزید از محمد بن سیرین که گفتند
عمران بن حصین و قتاده و حمید از حسن از عمران
بدستی که مردی شش مکرک آزاد کرده بود نزدیک
مروکش که او را غیر ازین مالی نبود پس قرعه زد رسول الله
صلی الله علیه و آله و سلم در میان ایشان پس دو نفر
از ایشان آزاد فرمود و رد نمود چهار نفر از آنرا بریت
میگویم پس این منقذ تحقیق عمل است بقرعه در حیات
پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم و بدستی که این هر دو است
از طریق ما و طریق جهود پس کشت این همچو اجماع
در آنچه اشارت کردیم بآن و دیدیم در کتاب عقیقه

از کتاب ابواب دامت که تالیف ابی بشر احمد بن ابرهیم
بن احمد القمی است که ایشیت مصنفون لفظ آن که گفت
فاطمه بنت اسد که چون ابو طالب درویش شد آمدند
رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم وعباس واپس
ترا گرفتند و کس را از فرزندان او را بقتل پیوست
علیه الصلوة والسلام آمد در سهم رسول الله صلی الله
علیه وآله وسلم پس با آنحضرت می بود در بیت میفرمود
پس بخلق و بدوی آنحضرت برآمد و بر صفت و سیرت
آنحضرت بود و اول کسی که ایمان آورد بدوی و صدق
او کرد امیرالمومنین بود صلوات الله علیه وآله
باب دهم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از روایات
در صفت قرعه شریعه که ما ذکر کرده ایم آنرا در کتاب
فتح الابواب در میان ذوی الالباب و میان رب
الارباب بعضی از آن است که روایت کرده ایم آنرا
با سناد خود برای الحسن بن محبوب عن علی بن رباب

از عبد الرحمن

از عبد الرحمن بن سبیاه گفت پیرون رفتن بجای یک
و باین متاع بسیار می بود و کاسد شد بر ما و کسی
نمیجوید گفتند بعضی از اصحاب ما که بفروست آنرا باین
پس آنرا ذکر کردم بخدمت ابی عبدالله علیه السلام فرمود
بمن که قرعه بنزد میان مصر و بین بعد از آن کار خود
بید پیروز کار باز گذار پس هر کدام ازین دو بلیکه نام
آن پیرون آمده در قرعه پس متاع خود را با آنجا بفرست
گفتم چگونه قرعه زخم فرمود که بنویس در ررقعه که
بسم الله الرحمن الرحیم الله هدی لا اله الا انت عالم
الغیب والشهادة انت العالم وانا المتعلم فانظر
فی امی الامرین خیر الی حتی اتوکل علیک و اعلم به
بعد از آن بنویس مصران شاء الله پس بنویس
در ررقعه دیگر مثل این را پس بنویس بین ان شاء الله
بعد از آن بنویس در ررقعه دیگر مثل این را پس بنویس
بحبیب ان شاء الله ولا یغیبک ید الی بلده منهما

بعد از آن جمع کن و قلمها را پس بده آنرا بکسی که پنهان کند
 آنرا از تو پس در ار دست خود را و یکی از آن قلمها
 سد گذار بر در پس هر کدام از آن که واقع شد در دست
 تو پس تو گل کن بر خدای عزوجل و عمل کن با آنچه درو
 مست آن شاء الله من ذکر میکنم صفت قرعه زدن
 بروایت دیگر با سند ما بمروین ابی مقدم از امام محمد
 یا امام جعفر صادق علیه السلام که بنویسد
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 غَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ أَنْتَ تَحْكُمُ
 بَيْنَ عِبَادِكَ بَيْنَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ
 وَآلِ مُحَمَّدٍ أَنْ تَخْرِجَ لِي خَيْرَ السَّهْمَيْنِ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ
 وَعَاقِبَةِ أَمْرِي وَعَاجِلِيهِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ مَا شَاءَ اللَّهُ
 وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 پس آنچه خواهد بنویسد در دو ورقه و ستم را نافه
 بگذارد بعد از آن در خالی بپند پس پیرون آرد یکی را بر کلاه

که باشد

که باشد از نوشتهها عمل بآن کند و مخالف آن نکند پس
 هر که بمخالف عمل کند نیکویی نیست برای او و اگر نافه نشسته
 پیرون آمد پسند از آن او هیچ کدام عمل نکند میگویم
 صفت روایت دیگر در قرعه از حضرت صادق علیه
 الصلوٰة و السلام که آنحضرت فرموده هر که خواهد که استخاره
 کند از خدای تعالی پس الحمد را ده بار بخواند و آنرا از لایه
 رانده بار بعد از آن بگوید اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ
 بِعِلَّتِكَ بِعَاقِبَةِ الْأُمُورِ وَأَسْتَشِيرُكَ بِحُسْنِ طَعْنِي
 إِلَيْكَ فِي الْأُمُورِ وَالْخُذُورِ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ أَمْرِي
 هَذَا يَمَّا قَدْ نَبِطْتُ بِالْبَرِّ كَرِهَ أَهْمَانُهُ وَبَدَأَ بِهِ وَخَفْتُ
 بِالْكَرَامَةِ أَيَّامَهُ وَلِيَايِهِ فَخُذْ لِي فِيهِ خَيْرَ تَرْدِ شَيْءٍ
 ذُلًّا وَانْقِصْ أَيَّامَهُ سُورًا يَا اللَّهُ أَمَّا أَمْرٌ فَأَمْرٌ
 نَعَى نَاشِئِي اللَّهُمَّ خُذْ لِي بِرَحْمَتِكَ خَيْرَ تَرْدٍ فِي عَاقِبَتِهِ
 این را سه نوبت بگوید یعنی اللَّهُمَّ تَايِنْجَا بَعْدَ أَنْ
 فَاكْرِدْ كُنْ أَرْسَكَ رِيْزَه يَا نَسِيْحِي که دارد یعنی گفت

نسخه الاصل
التمام

او صبه

سنگ ریزه را یا سنج را در مقام بگردد و دیگر بدارد که
با او قرعه میزنند و غنیمت کند بر آنچه واقع شد بر قرعه
پس بمل بران کند و در روایت دیگر آمده که الحمد بیکار
بخواند و انا انزلناه یا زده بار بخواند بعد از آن بخواند
آن دعای که ذکر کردیم آنرا و قرعه بزند او و دیگری
و قصد کند که من و او هر کدام که واقع شود قرعه
به یکی از آنها عمل بماند در آنچه ما تجربه کرده ایم آنرا
و در روایات تمام مست بر قبله است که وصف کردند
از برای ما صورت مامی لطیفی از آهن که عمل کردند
در ابتدا بر استقبال سنگ متناطیس را بروی که بجهت
قبله راست آوردند در آن حال و ما مرگه آب بطاسی
میکردیم یا در ظرفی دیگر و آن مامی را در آن می انداختیم
راست بجانب قبله می ایستاد و اگر میکردانیدیم آنرا از قبله
باز میگشت بسوی آن و این را مشاهده کردیم بیقین
پس کسی که اتمام تمام است مرا و را در امر قبله در اسناد

پس می بایکد باشد مرا و را مثل این مامی تا مستغنی
کرد و بان از خیره و از اختلاف اخبار و نزد مامی
از آن بود و بد رستی که ما گفتیم که بگویند مر و بخت کرد
که بموص مامی بسیار کشتی که یکی زیرا که حضرت رسول
صلی الله علیه و آله و سلم هنی فرموده از عمل صور محقر
که مشابه حیوان باشد و در عمل کشتی ناد و نند در روایت
و هر که محتاج است بان نزد معرفت قبله و ما نمیدانیم که
دیگری پیشی که قند باشند از ما بصورت کشتی یا چیزی
که جاری بحر ای آن باشند از صورتهای که حرام نیستند
در شریعت اسلام **فصل سیزدهم**
در آنچه ذکر میکنیم از آداب در اسفار از راهیان صاف
از صادق علیه الصلوٰه و السلام از صادقان ابرار که
حدیث کرده اند آنرا از لقمان که ذکر میکنیم از آن آنچه
محتاج اند بسوی آن این زمان روایت کرده ایم
از کتاب محاسن با سنادش از محمد بن عثمان بن عیسی

از ابی عبدالله علیه السلام فرمود که لقمان رضی الله عنه گفت
هر سپهر خود را که مرگاه سفر کنی با قوی پس بسیار کرد
مشورت را در امر خود و امور ایشان و بسیار سازشتم
و کشاده رویی در رویهای ایشان و کرم نما با ایشان
از نقشه که داری و در میان ایشان باش و اگر خواهی
تا اجابت کن و اگر طلب مدد نمایند پس مدد نما و عا
کردن برایشان سه چیز را دراز کشیدن خاموشی
و کثرت نماز و سخا و نفس با آنچه با نیت از مرگای مال
یا نقشه و مرگاه طلب شهادت کنند ترا بر امر حق پرست
کن برای ایشان و بعد و اندیشه صواب نمای برای ایشان
مرگاه استقشها دشمنند تا باز و عزم خود را باز بگیر تا
محکم و ثابت گردانی آن امر را و میامیز در مشورت خود
عرضی تا آنکه بر چیزی دران و بنشین و خواب کنی
و بخوری و نماز کنی و استمال فکر تو و جمله تو
در مشورت تو باید که بر وجه امانت باشد زیرا که مرگ

محض نصیحت کار نمایی در مشورت خود و خالص
نگرداند آنرا حق سبحانه و تعالی تا جیز کرداند را می
اندیشه او را و برگردان و امانت را و مرگاه دیدی که
اصحاب تو میروند پس برو با ایشان و چون دیدی که
بکاری مشغول اند تو نیز با ایشان دران کار بود کن
و مرگاه نقد می کنند چیزی میدهند بقتیری تو
با ایشان موافقت کن و کوشش کن سخن کسی که از تو
برزگتر است و مرگاه کاری فرمودند و التماس آن را
تبرع کار فرما و طمع عوض مکن و بگو که بی و منکر کن
زیرا که نه در ماندگی است و ملامت زدگی و مرگاه
بمنجرب شدید در راه توقف کنید و با یکدیگر مشورت
و مصلحت کار فرمایید و چون یک شخص دیدید بپرسید
از احوال راه و پیروی او نمائید زیرا که یک شخص
در میانان شک آورده است چه شاید که جاسوس
در دان باشد یا آنکه شیطان بود که خواهد نماز از راه

ببیند از دوازده شخص نیز حد رکبند مگر آنان مطلع
باشند بر چیزی که شما مطلع نباشید زیرا که عاقل
هرگاه بصارت کار فرمود در امری که کسی میکند
حق را از دوائی یابد و عارضی پسند چیزی را که غایب
نمی پسند ای پسر که من چون وقت نماز در آمد تاخیر
مکن آنرا برای چیزی بگذار آنرا و از آن فارغ کردن
خود را که آن دین است از آنی بایست کرد و باید که خواب
نکنی بر پشت مرکب زیرا که آن زود بخروج میگرداند
اورا و نیست این از فعل حکما مگر که در محله باغی که
ممکن باشد ترا تمدد و کشیدن خود را بجهت استراحتی
مفاصل و هرگاه به تزلزل نزدیک شدی از مرکب فرودی
و ابتدا کن بعلت دادن او پیش از خوردن خودت
و چون فرودی آئی بر پشت که بهترین آن زمینها باشد
برنگ و نرمی و پر علفی و چون فرودی آمدی دو رکعت
نماز بگذار پیش از آنکه بنشینی و چون خوانی که قضا

حاجت کنی دو روز و از مردم و از راه و هرگاه با سگینی
از انجا دو رکعت نماز بگذار پس وداع کن زمینی را
که فرود آمده بودی و سلام کن بر آن و بر اهل آن زیرا
که هر بقعه از آن مستجاب آن از فرشتگان و اگر
تأنائی داری که بخوری طعامی تا ابتدا کنی بصدق
از آن پس آبخان کن و بر پشت از قرات قرآن مادام
که سواری و بر پشت تسبیح گفتن مادام که بکاری شود
و بر پشت بدعا مادام که خالی از کار و باری و باید که
حدز کنی در رفتن اول شب و بر خذر باش از آنکه فرود
آئی برای استراحت و خواب کردن نزدیک نیم شب تا آخر
شب و حدز کن از آنکه آواز بلند کنی در محل سیر کردن
این آخر لفظ آنست که نقل کردیم آنرا همچنانکه باقیمان
سخنان لغمان با **مفید**
در آنچه ذکر میکنیم هرگاه شروع کرد انسان در پیرون
آمدن از دار برای اسفار و آنچه عمل میکند آنرا از دایر

و نزد سوار شدن بر دواب و در ویج فضل است
فصل اول در آنچه ذکر میکنیم آنرا
 از تعیین ساعتی که بیرون میرود در آن ساعت از دواب
 بیوی اسفار بداند که ما ذکر کردیم پیش ازین روزها
 که صلاحیت آن داشتند که ابتدای سفر در آن ایام
 کنند بر حسب آنچه ما روایت کردیم آنرا و باقی ماند وقت
 ساعتی که اختیار کنیم آنرا از نهار برای توجیه در اسفار
 چه شکی نیست که حالات ساعات مختلف میباشند در سعادت
 و نحوست بحسب آنچه اقتضا کرده آنرا رحمت و حکمت الهیه
 در تدبیر مملکت و نفوس و روایت کرده ایم در کتاب
 فرج المهموم در معرفت حلال و حرام از علم نجوم بقول
 مولای ما امیرالمومنین صلوات الله علیه در سعادت
 و نحوست نجوم و ایراد نموده ایم احادیث ائمه انام
 علیهم الصلوٰة والسلام که نجوم دلالات اند بر حادثات
 و اوقات سعادت و محذورات پس اقتضا کرد این تعیین

وقت

وقت ساعتی که متوجه میشود انسان در آن زمان
 از خانه خود تا باشد آن فائده ابواب سرت و محفوظ
 ماند از کدورت سفر و مضرت پس میگویم اگر آنکه
 میخواهد که سفر کند از آنکسی است که اقبال فرموده حق
 جل و علا بدو و پسندیده او را بجهت آنکه کشف است
 سعد کرد برای او که متوجه شود در آن ساعت و او
 در سریرت خود می یابد آنرا پس ز می سعادت این باشد
 که حال او رسیده بآن که منکشف ساخته حضرت حق
 جل جلاله اوقات سعادت او را میگویم و اگر نباشد
 انعام الهی که رسیده باشد او را باین حال که ما ذکر
 کرده ایم آنرا در کتاب اسرار که تزیین یافته در سائما
 لیل و نهار بدرستی که هر ساعتی از نهار که تعیین تخصیص
 پذیرفته یکی از آنکه اطهار علیهم صلوات الله الیکل العتقا
 و مران دو دعاست یکی از آن و نقل کرده ایم ما آنرا
 از خط جدم ابو جعفر طوسی رضوان الله علیه و دیگر

از خط ابن مقبله كه نسبت داده شده بآن و مركب از
ايشان عليهم افضل الصلوات مثل باقى و حامى است
مر ساعت خود را بمقتضى روايات بس ساعت
اولى مرمولى ما را است امير المؤمنين و ساعت دوم
مر مولى ما را حسن بن على و ساعت ستم مرمولى ما
حسين بن على و ساعت چهارم مرمولى ما را على بن
الحسين و ساعت پنجم مرمولى ما را محمد بن على انبىا قر
و ساعت ششم مرمولى ما را جعفر بن محمد الصادق
و ساعت هفتم مرمولى ما را موسى بن جعفر الكاظم
و ساعت هشتم مرمولى ما را على بن موسى الرضا و ساع
نهم مرمولى ما را محمد بن على الجواد و ساعت دهم مر
مولى ما را على بن محمد الهادى و ساعت يازدهم مرمولى
ما را حسن بن على الاسكرى و ساعت دوازدهم مر
مولى ما را محمد بن الحسن المهدي صلوات الله عليهم
(همين دعا ساعت اولى بروايت شيخ طوسى رحمه الله

اللهم ربّ البهاء والعظمة والكبرياء والسلطان
أظهرت القدرة كيف شئت ومنتت على عبادك
بمعرفتك و تسلطت عليهم بحجرتك و علمتهم بشكر
نعمتك اللهم فبمحقى على امرئى الدين و العالم بالحكم
و تجارى التقي ايام التين صل على محمد و آلير في
الاولين و الآخرين و اقدمه بين حواجى ان تنقل بي
كذا وكذا دعا ساعت دوم اللهم ليس
بهاءك في اعظم تدرك و صنادرك في انوار نورك
و فاض عليك جمالك و خلعت فيه اهل البيت بك عتد
جودك تتعاليى في كبرياءك علوا اعطيت فيه
منتك على اهل طاعتك بيا هيت بهمة اهل سمواتك
بمنتك عليهم اللهم فبمحقى الحسن بن على عليهما السلام
استلكت و يد استغيت ابيك و اقدمه بين حواجى
ان تضللى على محمد و آل محمد و ان تنقل بي كذا وكذا
دعا ساعت ستم يا من تجبر فلا عين تراه

يَا مَنْ تَقْطُرُ فَلَا تَحْطُرُ الْقُلُوبَ بِكُنْهِهَ يَا حَسَنَ الْمَنَ
يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ يَا حَسَنَ السُّعُوِ يَا جَوَادُ يَا كَرِيمُ
يَا مَنْ لَا يُشَبِّهُهُ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِهِ يَا مَنْ عَلَى خَلْقِهِ
يَا وَلِيَّائِهِ إِذَا ارْتَضَاهُمْ لِدِينِهِ وَأَدَّتْ عِبَادَهُ وَجَبَلَهُمْ
حُجَّامًا عَلَى خَلْقِهِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ
عَلَيْهِمَا السَّلَامُ السَّبِيحَ السَّابِقَ لِرِضَاكَ وَالسَّامِعَ فِي يَدِكَ
وَالدَّلِيلَ عَلَى ذَلِكَ أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِ وَأَقْدَمَهُ بَيْنَ يَدَيْكَ
حَوَّاجِي أَنْ تَقْبَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَقْعَلَ فِي كَذَا
وَكَذَا **ساعت جادم** اللَّهُمَّ صِفَانُورِكَ
فِي أَمْرِ عَظَمَتِكَ وَعِلَاضِ أَوْكَ فِي أَبْهَى ضَوْوِكَ
أَسْأَلُكَ بِنُورِكَ الَّذِي خَرَّتْ بِهِ السَّمَوَاتُ وَالْأَصْفَى
وَتَصَدَّتْ بِهِ الْجَبَابِرَةُ وَأَحْيِيَتْ بِهِ الْأَمْوَاتُ وَأَمَّتْ بِهِ
الْأَحْيَاءُ وَجُمْتُ بِهِ الْمُنْفَرِقُونَ وَفُرِّقَتْ بِهِ الْجَمْعُ وَأَمَّتْ
بِهِ الْكَلِمَاتُ وَأَمَّتْ بِهِ نُورُ السَّمَوَاتِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ
وَلِيِّكَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ الدَّائِمَ عَزَمَ بِكَ

وَالْمُجَاهِدِ

عمر ٩٠

وَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِكَ وَأَقْدَمَهُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَّاجِي خَلْقِي
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَقْعَلَ فِي كَذَا وَكَذَا **ساعت جادم**
اللَّهُمَّ رَبَّ الضِّيَاءِ وَالْمَغْطَةِ وَالنُّورِ
وَالْكَرِيمِ يَا وَدَّ السُّلْطَانِ تَجَبَّرْتَ بِمَغْطَةِ بَهَائِكَ وَمَنْعْتَ
عَلَى عِيَادِكَ بِرَأْسِكَ وَرَحْمَتِكَ وَدَلَّ اللَّهُمَّ عَلَى مَوْجُودِ
رِضَاكَ وَجَعَلْتَ لَهُمْ دَلِيلًا يَدُلُّهُمْ عَلَى حُبِّكَ وَ
يُجَلِّهِمْ بِجَاهِكَ وَيَدُلُّهُمْ عَلَى شَيْئِكَ اللَّهُمَّ فَخْرِي خَلْقِي
عَلَى عَظَمَتِكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تَوَجَّهَ إِلَيْكَ وَأَقْدَمَهُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَّاجِي
أَنْ تَقْبَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَقْعَلَ فِي كَذَا وَكَذَا **ساعت جادم**
يَا مَنْ لَطْفٌ عَنْ إِذْرَاكِ الْأَهْلِ
يَا مَنْ كَرَمٌ عَنْ مَوْجُودِ الْبَصَرِ يَا مَنْ تَقَالَى عَنِ الصِّغَارِ كُلِّهَا
يَا مَنْ جَلٌّ عَنْ مَنَافِ اللَّطْفِ وَكَطَفٌ عَنْ مَنَافِ الْقَبَالِ
أَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ وَضِيَاءِ كَرَمِيَّاتِكَ وَأَسْأَلُكَ
بِحَقِّ عَظَمَتِكَ الْمَانِيَةِ مِنْ نَارِكَ وَبِحَقِّ جَبَلِيَّتِكَ مُحَمَّدٍ
عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَأَقْدَمَهُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَّاجِي أَنْ تَقْبَلَ

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَعْمَلَ بِكَ كَذَا وَكَذَا
 هَلَسَ يَأْمَنُ تَكْبِيرُ مِنَ الْأَوْهَامِ صَوْدَرَتْ يَأْمَنُ تَقَالِي
 عَنِ الصِّفَاتِ نَوْرُهُ يَأْمَنُ قَرَبٌ عِنْدَ دُعَاءِ حَلِيقَتِهِ يَأْمَنُ دُعَاءُ
 الْمُضْطَرُونَ رَجَاءُ إِلَيْهِ لَهَا يُعَوْنَ وَسَأَلَهُ الْمُؤْمِنُونَ
 وَعَبْدَهُ الشَّاكِرُونَ وَحَمْدَهُ الْغَالِصُونَ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ
 نَوْرِكَ الْمُصْنِيِّ وَبِحَقِّ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عَلَيْكَ
 وَاقْتَرَبْتُ بِكَ أَيْدِيَّ وَأَقْدَمْتُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَائِجِي أَنْ تُصَلِّيَ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَعْمَلَ بِكَ كَذَا وَكَذَا
 هَلَسَ يَأْخِذُ مَدْعُوهُ بِأَخْبَرٍ مَنْ أَعْطَى يَأْخِذُ مَنْ سَبَّلَ
 يَأْمَنُ أَضَاءُ بِاسْمِهِ النَّهَارُ وَأَظْلَمَ بِهِ ظُلَّةُ اللَّيْلِ وَسَأَلَ
 بِاسْمِهِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَوَرَزَقَ أَوْلِيَاءَهُ كُلَّ حَرٍّ يَأْمَنُ غَلَا
 عَلَى السَّمَوَاتِ نَوْرُهُ وَالْأَرْضِ ضَوْوُهُ وَالشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ
 رَحْمَتُهُ يَا وَاسِعَ الْخُودِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا
 عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَأَقْدَمْتُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَائِجِي أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَعْمَلَ بِكَ كَذَا وَكَذَا

يَأْمَنُ دُعَاءُ

يَأْمَنُ دُعَاءُ الْمُضْطَرُونَ فَاجَابَهُمْ وَالنَّجْمُ الْبَدِ الْخَائِفُونَ
 فَأَمَّهُمْ وَعَبْدَهُ الطَّائِعُونَ فَشَكَرَهُمْ وَشَكَرَهُ الْمُؤْمِنُونَ
 فَبَاهَهُمْ وَطَاعُوهُ فَعَصَمَهُمْ وَسَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ وَنَسُوا
 نِعْمَتَهُ فَلَمْ يَجَلْ شُكْرُهُ مِنْ قُلُوبِهِمْ وَرَأَيْنَ عَلَيْهِمْ
 فَلَمْ يَجْعَلْ اسْمَهُ نَحْبًا يَدْعُهُمْ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ عَلَى
 عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِحَقِّكَ الْبَالِغَةِ وَبِعِزَّتِكَ السَّابِقَةِ وَبِحَقِّكَ
 الْوَاحِدَةِ وَأَقْدَمْتُ بَيْنَ يَدَيْ حَوَائِجِي أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
 مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَعْمَلَ بِكَ كَذَا وَكَذَا
 هَلَسَ يَأْمَنُ غَلَا فَعَطَّرَهُ يَأْمَنُ تَسْلُطُ فَجَبْرٍ وَتَجَبَّرُ تَسْلُطُ يَأْمَنُ
 فَاسْتَكْبَرَ فِي عِزِّهِ يَأْمَنُ مَدَّ الظِّلِّ عَلَى حَلِيقَتِهِ يَأْمَنُ امْتِنَ
 بِالْمَعْرُوفِ عَلَى عِبَادِهِ بِأَعَزِّهِ أَدْنَى ائْتِقَامِ بِاسْتِقَامَتِهِ
 مِنْ أَهْلِ الشَّرِكِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَأَقْدَمْتُ
 بَيْنَ يَدَيْ حَوَائِجِي أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَعْمَلَ
 بِكَ كَذَا وَكَذَا
 هَلَسَ يَأْمَنُ غَلَا فَعَطَّرَهُ يَأْمَنُ تَسْلُطُ فَجَبْرٍ وَتَجَبَّرُ تَسْلُطُ يَأْمَنُ
 فَاسْتَكْبَرَ فِي عِزِّهِ يَأْمَنُ مَدَّ الظِّلِّ عَلَى حَلِيقَتِهِ يَأْمَنُ امْتِنَ

بِلَا انْتِطَاعٍ لِمَرْئَةٍ يَأْتِيهَا بِهَا ضَعْفٌ مِنْ سُلْطَانِهِ يَكْرِهِي
بَدَاؤَ نَفْسِهِ يَأْتِيهَا بِالْأَعْدَاءِ وَيَأْتِيهَا بِالْأَوْلِيَاءِ يَأْتِيهَا
بِغُلَامٍ يَأْتِيهَا بِقَدَرٍ يَأْتِيهَا بِإِذْنِهِ اسْأَلْكَ بِحَقِّ الْحَسَنِ
بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَأَقْدَمَهُ بَيْنَ يَدَيَّ حَتَّى أَجِيَّ أَنْ تُصَلِّيَ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُعَلِّيَ بِي كَذَاوَكْذَا دَعَا وَسَاعِدَ
دَوَائِعَهُمْ يَا مَنْ تَزَجَّدَ بِنَفْسِهِ عَنْ خَلْقِهِ يَا مَنْ غَنَى عَنْ خَلْقِهِ
بِصُغْبِهِ يَا مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ خَلْقَهُ بِطُغْيِهِ يَا مَنْ سَلَكَ بِأَهْلِ
طَاعَتِهِ مَرْضَاتِهِ يَا مَنْ أَعَانَ أَهْلَ حَبَّتِهِ عَلَى شَرِّهِمْ
يَا مَنْ مَنَّ عَلَيْهِمْ بِدِينِهِ وَكَفَّفَ لَهُمْ سَائِلَهُ اسْأَلْكَ
بِحَقِّ لَفْلَفِ الصَّالِحِ عَلَيْكَ وَاتَّقَرَّ عَيْنُكَ بِهِ وَأَقْدَمَهُ
بَيْنَ خَوَاجِي أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُعَلِّيَ بِي
كَذَاوَكْذَا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ أَوْلَى الْأَمْرِ الَّذِينَ
أَمَرْتَ بِطَاعَتِهِمْ وَأَوْلَى الْأَرْحَامِ الَّذِينَ أَمَرْتَ بِصِلَتِهِمْ
وَدَوَى الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمَرْتَ بِمُودَتِهِمْ وَأَوْلَى الَّذِينَ
أَمَرْتَ بِعِزِّهِمْ وَأَهْلَ الْبَيْتِ الَّذِينَ أَدْبَتَ عَنْهُمْ

الزَّحِينَ وَطَهَّرَتْهُمْ تَطْهِيرًا أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَأَنْ تُعَلِّيَ بِي كَذَاوَكْذَا مَبْكُومٍ وَابْنِ سَاعَاتٍ مَذْكُورَةٍ
كَدَعَايَ كُنْدِ أَصَانٍ دَرِ سَاعَتِي أَزَانِ بَدَعَايَ كَهْتَمِصِ
يَأْتِيهِ بَانَ از دعوات خواه روز دراز تا بستان باشد یارو
کو تا نه زمستان از اوقات زیبا که دعوات ششم بدو در
قسم است هرگونه که باشد بمقدار آن هزار بمقتضای اجبار
میکویم پس هرگاه اتفاق افتاد بیرون رفتن تو برای سفر
در ساعتی که اختصاص بآن یکی از همه اناام علیهم الصلوة
والتسليم که حایت کنندگان اند که حق سبحانه و تعالی ایشانرا
سبب نجات بندگان گردانیده پس بگوی این مضمون را بار
خدا یا برسان مولی ما را فلان صلوات الله علیه که من
بر روی سلام کنم و ثنا گویم پرورد و متوجه کردم بسوی او
باقبال کردن تو پرورد و را نکه نکهبانی و حمایت و سلامت
و کمال سعادت من که همان آن بنو بر و است آنجا که من
توجه نموده ام در ساعتی که کرد دانیده تو از اشل حامی و

نکبهان در آن و حدیث آن در آن بسوی اوست که حافظ
و عامی باشد پس هرگاه فرود آمدی در منزلی که است
آن مختص است یکی از ایشان علیهم السلام یا روان پیشوی
از آن منزل پس سلام کن بر آن امام چیزی که نزدیک
کرد اند ترا بسوی و مخاطب گردان او را در همان آنچه متجدد شده
در ساعت او پس اگر حق سبحانه و تعالی میخواهد این را از تو
دلالت نمیفرمود ترا برین و هرگاه که عمل کردی یا بر راه سینا
ترا حق جل و علا بسوی آن و میکرد در حرکات و سکنات تو
در اسفار تو عبادت و سعادت برای قرار تو
دوم در آنچه ذکر میکنیم از بستن تحت الحنک بدستار نزد
تحقیق عزم تو بر سفر تا سالم مافی از خطر روایت کرده ایم
از کتاب آداب دینیة از طبرسی رضوان الله علیه در آنچه
روایت کرده آنرا از مولی ما موسی بن جعفر صلوات الله
علیهما که آنحضرت فرمود که من ضامنم سه چیز برای آنکه
پیرودن آمد از خانه که بسفر پیرو در حالتی که بسته باشد

عامة که با آن تحت الحنک بود اولاً آنکه در در دست
نیاید و دیگر از غرق شدن ایمن باشد و دیگر از سوختن
محموط ماند و نیز روایت کرده ایم از جعفری از کتاب
نحاسن که رسانیده اسناد آنرا بابی الحسن علیه السلام همین
مضمون را میکنیم که پدر سنی که ما روایت کرده ایم در باب
عامة نزد ترجمه برای متهافت آن روایات از ابی القاسم احمد
بن عقدہ در کتابی که نام نهاده آنرا از کتاب الاولایه و روایت
کرده در حدیثی که نص فرموده آنرا مولی و سیدنا رسول الله
صلی الله علیه و آله و سلم بر مولی ما علی بن ابی طالب صلوات الله
علیه در روز غدیر بخلاف و دلالت کردن آن بران و ذکر
کرده با سند مذکور در آن مکان و آن از ذخائر اهل بیت
در ترجمه عبدالله بن بشر مازنی در روایت کرده آنرا بعد از
پس گفته بعد از اسنادی که رسانیده آنرا به عبدالله بن بشر
مذکور صاحب رسول الله صلی الله علیه و آله که او گفت
رسول الله صلی الله علیه و آله فرستاد در روز غدیر خم

۶
به پیش علی بن ابی طالب صلوات الله علیه که عمامه بر سریند
و در طرف آنرا فروگذارند بمیان مرد و دوش خود و فرمود
که اینچنین سر بید فرمود مرا پروردگار من در روز چنین
بفرستگان که عمامها بسته بودند و باین گونه فرو گذاشته بودند
و آن حاجز و مانعی بود میان مسلمانان و مشرکان و رسول الله
صلی الله علیه و آله اعتماد فرموده بود بر کمان عربی که مرا و را
بود پس رسید بمردی در آخر فرم که کمان فارسی در دست
او بود فرمود که ملعون است بر دارنده این بر شماست
بگماهنای عرب و نیزه های سنان دار که بآن تقویت فرمود
خدای تعالی برای شما دین شما را و ممکن گردانید شما را در بلاد
و گفته در حدیث دیگر که عمامه است رسول الله صلی الله علیه و آله
علی بن ابی طالب را صلوات الله علیه در غدیر خم و در طرف
عمامه را فرو گذاشت در میان هر دو شانه وی و فرمود
که اینچنین نماید فرمود مرا پروردگار من بفرستگان
عبدان گرفت دست وی را و فرمود که ای مردمان

مرد که من مولی اویم پس علی مولی اوست دوست میدارد
خدای تعالی مرد که او را دوست میدارد و دشمن میدارد خدا
عز و جل هر که او را دشمن میدارد این لفظ آنست که ما
روایت کردیم آنرا و خواستیم ذکر آنرا تا معلوم شود
وصف عمامه در سفری که بحق خون است **مسلم**
در بیان تحت لنگ بر ستار سفید نزد سفر
در روز شنبه نایب ابی اسید و دیدم بخط جد ما در پیچ
و زام بن ابی فراس قدس الله روحه بر آخر کتاب بنی
از زهد بنی صلی الله علیه و آله که از کتاب بنو دینیه برشت
آن نوشته دیدم آنچه لفظ آن اینست روایت از صفوان
بن بحی و احمد بن محمد بن نطی از ابی الحسن الرضا علیه
الصلوة و السلام که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود
که اگر مردی بیرون رود از منزل خود در روز شنبه
و وقتی که بسته باشد عمامه سفید حنک در پی بیاید
بگوید که ازاله کن از مکان او مرا پند ازاله کن از مکان

فصل چهارم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از آنچه
 ادعا کرده بآن نزد ساعت توجه و نزد ایشان برآید
 بجهت کشیدن ابواب محراب و از آنست که استحضار
 کنی آنچه ذکر کردیم آنرا در فصل دوم از باب اول از کیفیت
 نیت تا باشد که یادگیری آنچه بخیر کردیم آنرا از معامله تو
 بسفرهای مراضی الهی و پیرون روی بکینه و وقار
 در رفتن همچنانکه میروی بخدمت سلطان عظیم المقدار
 و دل تو پر باشد از عظمت جلالت و دست تو در آنچه
 باشد بمنتهی جلال او و چشم تو ناظر باشد بقول اطلاق
 تو انك افاض او و عقل تو محاط باشد بآفتاب او و بگو
 آنچه ما روایت کرده ایم برین وجه که سه بار بگویم یا الله
 اخرج ربنا من هذا و ادخلنا الجنة و على الله اتوكل اللهم افتح لي
 في رحمتي هذا الخير و اخرجني من شر كل دابة
 انت اخذ بنا صيبتها ان ربي على صراط مستقيم بدستی
 هر که این را بگوید با خلاص بی شک باشد و از اهل

اختصاص و او داخل شد در زمان سلامت از نماز است
 و چون رسیدی بدرخانه پس بگو آنچه روایت کرده ایم
 از صباح الخذا و گفت شنیدیم از حضرت موسی بر جبرئیل
 علیهما السلام که او فرمود اگر مردی از شما خواهد که سفر کند
 یا بیستد بدرخانه برابر آن جهت که متوجه است بسوی
 آن پس بخواند فاتحه الکتاب را در پیش و از راست
 و از چپ خود و آیه الکریسی نیز بخواند در پیش و از راست
 و از چپ خود پس بگوید که اللهم احفظني و احفظ مائتي
 و سلم مائتي و سلم مائتي و سلم مائتي و سلم مائتي
 مرا بید حق سبحانه و تعالی او را نگاه دارد و آنچه با او
 و سلامت دارد او را و آنچه با او است و برساند او را
 بمبدأ و آنچه با او است بعد از آن فرمود که ای صباح آیا
 ندیده مردی که خود محفوظ ماند و محفوظ ماند آنچه با او
 مست و خود سالم ماند و آنچه با او مست سالم ماند و خود
 برسد برسدن نیکی و آنچه با او است فرستد گفت بی

خودت پس بگو بسم الله تو گشت علی الله لا حول ولا قوة
 الا بالله اللهم انی اسئلك خیر ما خرجت له واعوذک
 من شر ما خرجت له اللهم اوسع علی من فضلك
 وانتم علی نعمتک واستعملنی فی طاعتک واجعل نعمتی
 فیما عندک وقرنی عند یکتک ومیلہ رسولک صلی الله
 علیہ وآلہ سیکوم در حدیث دیگر مروست از ثمالی از
 ابو جعفر محمد باقر علیه السلام که مرکه بیرون می آید از منزل
 مزد در این مقام بگوید بسم الله حسبی الله تو گشت علی الله
 اللهم انی اسئلك خیر اموری کلها واعوذک من
 خیر الدنیا وعذاب الآخرة کفایت کند حق جل و علا فی
 این است اورا از امر دنیا و آخرت اوسیکیم که مروست
 که مرکه ایستاد بدرد خانه تسبیح زهرای علیها السلام بگوید
 الحمد و آیه الکرسی بخواند بران وجه که ما پیش ازین ذکر
 کردیم و بگوید که اللهم ایلک وجهت وجهی وعلیک
 خلعت اهلی و مالی و ما خولتني قد وثقت بک فلا تخیننی

یا من لا یخيب من اراده ولا یضیع من حیطه اللهم
 صل علی محمد وآلہ و احفظنی بیاغیت عنه ولا تکلنی
 الی تشیی یا ارحم الراحمین اللهم بلغنی ما توجبت
 له و سبب لی المراد و یخرجنی عبادک و بلادک و ارض
 و ریاده بنیک و ولیک امیر المؤمنین و الائمہ من ولده
 و جمیع اهل بیتہ علیہ و علیہم السلام و مدنی بنیک بالمعصیه
 فی جمیع احوالی و لا تکلنی الی تشیی و لا الی غیر فی فاکل
 و اعطک و زودنی التوفیق و اغفر لی فی الآخرة و الاولی
 اللهم اجعلنی اوحیه من توحیه ایتک و بگوید نیز که
 بسم الله ربنا الله تو گشت علی الله و استغثت بیا الله
 و الخات ظهیری الی الله رب امتی بیکامک الذی
 انزلت و بنیک الذی ارسلت لانه لا یأتی بالخیر الا
 الا انت و لا تقریب السوء الا انت عز جبارک و جل
 ثناؤک و تقدست اسماءک و غطت الاولک و لا اله
 غیرک و مروست که مرکه از منزل خود بیرون آید که صباح

کرده باشد و این دعا را بخواند نیاید با و بلا تا شام ن
و باز کرد و بمنزل خود و همچنین کسی که بیرون آب
در شبانگاه و این دعا بخواند در نیاید او را بلا تا صبح کند
یا باز کرد و بمنزل خود میگویم که ما اقتضای کردیم بعض
آنچه روایت کرده ایم آنرا درین حال پس بگو از آن آنچه
احتمال دارد آنرا حال تو و وقت تو که بجا آوری چه حال مردمان
مختلف است در استقام و اعمال **فصل پنجم**
در ذکر آنچه اختیار میکنیم از آداب و دعائ و سوار شدن
رواب بدانکه من دانستم از انعام الهی جل جلاله بهرگز
و دواب و تخفیان مردوی الالباب که بسا واقع شده
از آن غفلت که گویا که آن نیست از و یا قدامت اسباب
از برای دایه که دانسته مرا و احق سیاست او را
و مرا و راست در دل موضع مقدار شفقت او بر رکاب
نیز که می شناسد حق معرفت او را و حرمت زمین کردن
دایه و تخفیل و تقدیم او برای سوار شدن صاحبش در جا

او و حال آنکه نیست در دل و نه در شکر زبان محل و مکان
برای معرفت حق آفریننده و پیدا کننده او و جانب و آ
او و رام کننده و ذلیل سازنده آن و این غفلت از انعام
مخاطره هائله است که موجب خشم الهی است بآنچه عطا
فرموده به بندگان از احسان و مژا و رست مریده را
که هرگاه اکرام فرمود او را خداوند او را بر ایند رعایت
کند حق اکرام او را و حق اولی و انعام او را و هرگاه
غفلت و رزید و اعمال نمود شکر آنچه انعام فرموده بآن
برو آن بنده مستحق آن میگرد که باز گیرند از و آنچه بوی
راصل شده و کشف این را تمثیل کنیم و تظہیر نماییم پس
میگویم اگر خدای تعالی جل جلاله عطا نفرماید چه کسی را
از خلایق در مغارب و مشارق دایه را مکتوب و همه
مردمان از عزیز و ذلیل و غنی و فقیر ایشان هرگاه سفر
کنند پیاده و روند در آن اسفار و به پشت کشند قماش
خود را و غلامان ایشان نیز به پشت کشند این بار را

بناچار و با توبه باشد که بران سوار شوی و قمار خود
را بر و بار کنی چگونگی باشد سرور و شادی و زبان و نظم
بخشیده آن بتو پس امر تو اکنون برین حال است زیرا که
تو میدانی که بسیاری از مردمان هستند که ایشان را
مرکب نیست در سفر و بزندگانه میروند در بادیه
پرفطر و بارها را بدوش می کشند و تعب و سختی آن
می چشند و اما آنکه حاصل شد مرا و را از ایشان از دواب
همچنانکه حاصل شده مرتزبانان نیست در عقل و نه
در نقل که لایق باشند بصواب آنکه باشند انعام الهی جل
جلاله بر غیر تو بدایه مثل و ابه تو که ساقط کرد از تو
حق دایه که هب فرموده بنود کرد اندیشه آنرا از جمله
نعمت تو پس چگونه جائز باشد در معقول و منقول
که خاطر جوئی سائیس کنی و آنکه دایه ترازین میکند محل
و ندر او در خاطر تو باشد و یا یکی آنرا در سر او
و خواهر تو و خدای تعالی جل جلاله که آنرا آفریده و بتو

انعام کرده و رام تو ساخته دل تو از غافل و غالی باشد
و آنکه هدایت کرده ترا و سیر پر تو آسان ساخته این لایق
نیت بتوفیق و تو خطر ناک باشی در رکوبها و در طریق
و من پیرون رفتم در بعضی اسفار و با جماعتی بودند
از ذوی الالباب که میاورت می نمودند بکوب دواب
و زبان حال ایشان شهادت میکرد بر ایشان که آنان
غافل اند از رب الارباب پس گفتم مرا ایشان اگر از دواب
نیکم بگردند می کشند مرا به درستی که ما را سفر شما
ساخته بجهت آنکه بخشیده خدای تعالی از معقول و
تشریف فرموده شما را بان از تکلیف مقبول پس چون
شما طرح کردید حکم عقل را و ادب نقل را و سوار شدن
بطبع و غفلات پس کشید مثل مادر سلوک طریقات
پس سزاوار در عدل و انصاف آنست که نفسهای خود را
جاری مجرای دواب داری با آنکه سوار میشوند بر ما
یکبار و من سوار می شوم یکبار و لیکن مرا نفرموده اند

که رام امثال شما باشیم که اگر چنین باشیم از آنکه می شوم
که جدا ساخته باشد حق سبحانه و تعالی را از ربوبیت
او چه ربوبیت او متضمنی است که آنان رام ما باشند
بد ما رام آنان و چون چنین کنم استعاطا کرده باشم حق
نفت او را و حال آنکه دانسته ام آنچه حاضر کرده مرا از
کیفیت سفری که طاعتت مرا مضی اهلته را و چون
ذکر کردم حدیث دواب را ذکر میکنیم بعضی از آنچه
مرویت در ابتدای وجود آن پس ذکر کرده محمد بن
صالح مولی جعفر بن سلیمان در کتاب نسب الخیل در حدیث
که روایت از ابن عباس است بدستی که اسمعیل علیه السلام
چون محمد بلوغ رسید حق سبحانه و تعالی پیرون آورد
صداسب را از دریا برای او پس آنان در علفزار
میچریدند آنچه خدای تعالی خواست پس می آمدند بر درخت
وی آنچه میخواست می بست و رعایت میکرد و نتیجه میکرد
و سوار میشد و روایت کرده اند در حدیث دیگر از

مسلم بن حذاف که اول کسی که سوار شد بر اسب
اسمعیل پسر بود علیه السلام و اما دعاء نزد سوار
دواب بسیارست در کتب آداب لیکن ذکر میکنیم
از آن آنچه را که آسان است حفظ آن و نیکو نیست غفلت
از آن و ما روایت کرده ایم از کتاب محاسن شارایه
ما بسناد او از سعد بن طریف از اصبع بن نباته رحمة
او گفت که گفته بودم رکاب برای امیر المومنین صلوات
علیه در حالتی که میخواست سوار شود که سر مبارک
بالا کرد و بستم فرمود گفتیم یا امیر المومنین سبب سر بالا
کردن و بستم چه بود فرمود که نم ای اصبع من نگاه داشته
بودم برای رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم رکاب را
تا سوار شود همچنانکه تو نگاه داشته برای من پس آنحضرت
سر مبارک بالا کرد و بستم فرمود پس سوال کردم از آن
همچنانکه تو از من سوال کردی و زود باشد که خبر دهم ترا
همچنانچه خبر داد مرا گفتیم یا رسول الله چون بود که سر بالا

کردی و بستم فرمودی فرمود که ای علی چکس نباشد
 که سوار شود پس یاد کرد آنچه انعام فرموده حق سبحانه
 و تعالی بر او بان نعمت پس آیت سحره را بخواند بعد از آن
 بگوید که اَسْتَغْفِرُ اللهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَمْ يَلِدْ
 وَلَمْ يُولَدْ إِلَيْهِ السَّجْدَةُ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ مگر آنکه حق سبحانه و تعالی فرماید
 ای فرشتگان من بنده من سید اند که منی آمرزید گناه
 عین من گناه باشید که من آمرزیدم همه گناه او را
 میگویم آیا ندیدی که آنحضرت نزد سوار شدن دابه
 یاد فرمود آنچه انعام فرموده بود حضرت حق بدو اما
 آیت سحره که یاد دهنده بنده است بآنچه حضرت ستان
 سحر ساخته برای او و احسان فرمود بوی اینست که
 اِنَّ رَبَّكَ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ
 يَطْلُبُهُ حَبِيبَاتُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَالنَّجْمُ وَالْمُجَرَاتُ

بسمه

بِاسْمِهِ الْإِلَهَ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ
 اَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُضُّعًا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْعَظِيمِينَ
 وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ حَزًّا
 وَطَعْنًا إِنَّ دَحْمَتَ اللهِ قَرِيبٌ مِنَ الْحَسِينِ میگویم و
 مرویست که صادق صلوات الله علیه و آله هرگاه بای
 مبارک در رکاب می نهاد میفرمود که سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
 هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَهَذَا نُبِّئُكَ سُبْحَانَ اللهِ
 می گفت و مفت نوبت الحمد لله و مفت نوبت لا اله الا الله
 و در روایت صنوبر بن مهران جمال و رود یافته که هرگاه
 آنحضرت بر شتر سوار می شد میفرمود که بِسْمِ اللهِ وَلا حَوْلَ
 وَلا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا
 لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ میگویم پس هرگاه
 راست نشستی بردابه بگو که الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا
 وَمَنْ عَلَيْنَا يَا مُحَمَّدُ صَلِّ عَلَى آلِهِ وَآلِهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ
 لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

وَلِلْحَمْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَشْهَدُ أَنْتَ الْخَالِدُ عَلَى الظُّهْرِ
وَالسُّتَعَانُ عَلَى الْأَمْرِ اللَّهُمَّ بَلِّغْنَا بِلَاغًا يَبْلُغُ بِهِ
إِلَى خَيْرِ بِلَاغٍ يَبْلُغُ إِلَى رَحْمَتِكَ وَرِضْوَانِكَ وَتَغْفِرُكَ
اللَّهُمَّ لِأَخِيرِ الْأَخْيَرِ وَلَا حَافِظَ غَيْرِكَ ذَكَرَ أَخِي
مَا كُنْتُمْ زِيَادَهُ بِي مِنْ عِبَارَتٍ نَزْدَكَ كُوبَ دَابَّةٍ بِدَانِهِ
حَضَرَتْ رَسُولَ دَامَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ رَاهِ مَيْمُونُهُ
مَرْدَمًا زَابِعَادَاتٍ وَدَعَوَاتٍ بِرَقْدَرِ أَخِي مَي تَوَاسَتْ
حَالِ أَشَانِ كَبَرْدَارِ دَانِ دَرْتَكِي أَوْقَاتٍ وَتَحْنِيفٍ دَر
عِبَادَاتٍ وَمَيكُونِ مَا بِحَسْبِ أَخِي مَحَاجِ اسْتِإْسَانِ بَانَ
أَشَانِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَذِنَ سِفْرًا يَدِ بَرَايِ اسْمَانِ دَر دَعَا
بِجَزِي كَبَرِ حَقِّ تَعَالَى أَفَاضَهُ سِنَاءِ يَدِ بَرُو وَمَيكُونِ بَعْضِي أَنَا
أَزِيغُولُ كَبَرِ الْحَمْدِ لِلَّهِ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ
وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُسْتَلِقُونَ وَلِلْحَمْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ
أَخْطِ عَيْنًا دَوَابَّتَا وَطَيِّ لَنَا رَكَابَنَا وَسَهِّلْ لَنَا مَحَابَّنَا
وَإِنِّجْ لَنَا طَلَابَنَا وَسَيِّرْنَا فِي بِلَادِكَ وَبَيْنَ عِبَارِكَ

بِاسْتِغَاثَةِ

بِاسْتِغَاثَةِ وَتَجَادِكَ وَتَبَاعِجِ مُرَادِكَ اللَّهُمَّ أَهْلُونا
الْبَيْدَ وَهَلْ لَنَا كُلِّ صَبَبٍ شَدِيدٍ وَكُنْشَا شَرِّ كُلِّ
قَرِيبٍ وَبَيْدٍ وَضَعِيفٍ وَمُرِيدٍ وَكُلِّ لَنَا حُفَا الْمُرِيدِ
وَالْعَمْرُ الْمُدِيرِ وَالْمَيْسِرَ الرَّغِيدِ وَاجْتِنَا مِنْ خِيَارِ الْمُسِيدِ
الْمُسْعُودِينَ فِي الدُّنْيَا يَوْمَ الْوَعِيدِ بَارِكْ لَكُمْ كَمَا أَشْهَدُ
أَنْتَ أَشَدُّ أُنْشَا يَخْلُقُ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ مِنْ مَنَافِعِ الْأَرْضِ
وَالسَّمَاءِ وَأَشَدُّ أُنْشَا بِالْإِنْشَاءِ وَالسَّمَاءِ وَسَيَّرَ قَلَمُكَ لَنَا
أَدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَإِلَى هَذِهِ النِّيَّاتِ فِي ظُهُورِ الْأَبَاءِ
وَبَطُونِ الْأُمَهَاتِ وَأَقَمْتَ لَهُمُ بِالْأَقْوَاتِ وَالْكُتُوبِ
وَالْمُهَاتِ وَوَقَيْتَهُمْ وَوَقَيْتَنَا مِنَ الْأَفَاتِ وَالْعَاهَاتِ
وَلَمْ أَكُنْ مِنْ شَرِّ قَتْنِي بِمَعْرِفَتِكَ وَلَا أَرْتَقِيَتْ عِيَادَتُكَ
اللَّهُمَّ وَحَيْثُ قَدْ أَهْلَسْتَنِي لِمَعْرِفَتِكَ وَأَرْتَقِيَتْ عِيَادَتُكَ
فَلَا يَكُنْ تَسْيِيرِي دُونَ ذَلِكَ التَّسْيِيرِ وَلَا تَذْيِيرِي
دُونَ ذَلِكَ التَّذْيِيرِ وَسَيِّرْ فِي سَفَرِي هَذَا وَمَا بَدَأَهُ
بِالسَّلَامَةِ وَالْكَرَامَةِ وَالنِّيَّاتِ الْإِنشَاءِ وَالرَّغَايَةِ الْعَامَّةِ

وَالْأَمَنَ مِنَ التَّدَامَةِ فِي الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاجْعَلِ
 اللَّهُمَّ حَرَكَاتَنَا وَتَوَكُّلاتَنَا صَادِرَةً مِنْ أَمَانَةٍ
 بِالْإِخْلَاصِ لَكَ وَلَا اخْتِصَاصٍ بِكَ وَاجْعَلْ قُلُوبَنَا
 وَغَفُوقَنَا وَقِفَّا عَلَى طَاعَتِكَ وَمُطَاعَاةِ بِرِّكَ وَاتِّبَاعِ
 أَمْرِكَ وَاجْعَلْ كُلَّ قَوْلٍ أَوْفِيٍّ يَكُونُ فِيهِ رِضَاكَ
 وَالْعُضُولُ فِي جَمَاعِكَ وَالْإِمَارَةُ فِي الدُّنْيَا وَيَوْمَ تَقَالُ
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَهَرَكَاهُ سَوَارِثُ دُونَ
 كَشْتِي بَاشِدِ بِي بَكُوَيْدِ أَجْمَعٍ مَا مَوْرُودِ بَانَ نَجْعٍ عَلَيْهِمُ
 وَأَنْ أَيْسَرَ كَلِّهِمْ الَّذِي نَحْنَا مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
 رَبِّ أَنْزِلْنِي مِنْ لَمْبَارِكَ وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

باب در آنچه ذکر میکنیم نزد سیر کردن و راه رفتن
 بر طریق و مهتات حسن تدقیق و امان از خطر و تعویق
 و در همه فصل است **فصل اول** در آنچه ذکر
 میکنیم نزد سیر از قول و حسن تدبیر روایت کرده ایم

از کتاب محاسن در اینجا آورده که ابو عبدالله علیه السلام
 هرگاه اراده سفر میکرد میفرمود که اللَّهُمَّ خَلِّ سَبِيلَنَا
 وَاحْسِنْ تَسْيِرَنَا يَا أَكْبَرَ سَافِرِينَ وَاعْظِمْ
 عَافِيَتَنَا وَروایت کرده ایم از کتاب من لا یحضره الفقیه
 از علامه از ابی عیبه از یکی از امام محمد باقر یا امام جعفر صادق
 علیهما السلام که هرگاه که سفری اختیار میفرمود می گفت
 اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَفَرِي عَمْرًا وَصَحْبِي تَقَرًّا وَكَلَامِي ذِكْرًا
 سَکَرًا وَنَزَارَاتِي مَسَافِرًا وَهَرَكَاهُ که به تشبیه
 رود تشبیه بگوید و هرگاه بر فراز رود تکبیر بگوید سُبْحَانَ
 که روایت کرده ابن بابویه از ابی عبدالله علیه السلام
 که بود رسول الله صلی الله علیه وآله در سفر خود هرگاه
 که به تشبیه میرفت تشبیه میفرمود و هرگاه بر فراز
 میرفت تکبیر میفرمود آنحضرت صلی الله علیه وآله فرموده
 که بخندای که جان ابی القاسم بید قدرت اوست که نهیل
 نکند هیچ نهیل کننده و تکبیر بگوید هیچ تکبیر گوینده و بلند

از بلندها مگر که تهلیل میکند آنکه در خفت اوست و تکبیر
 میگوید آنکه در پیش اوست تهلیل و تکبیر او تا برسد
 بمقطع خاک و مرویت در لفظ تکبیر هرگاه بالا رفتی بگوید
 یا بشته یا بی میگوید یا الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله
 والله اكبر ولله الحمد رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ لَكَ الشَّرَفُ
 عَلَى كُلِّ شَرَفٍ بَعْدَ زَانٍ بِكَ بِكَ خَرَجْتُ بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ
 بِغَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ لَكِنْ بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ بِرَبِّكَ
 أَيْتُ يَا رَبِّ مِنَ الْقَوْلِ وَالْفَعْلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
 بَرَكَةَ سَعْدِي هَذَا وَبَرَكَةَ أَهْلِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
 مِنْ فَضْلِكَ أَنْ أَسْمِعَ رِزْقًا حَلَالًا لَا طَيْبًا تَسُوْقُهُ إِلَيَّ وَأَنَا
 خَائِفٌ فِي عَافِيَةِ بَعْدَتِكَ وَقُدْرَتِكَ اللَّهُمَّ سِرَّتِي فِي سَعْدِي
 هَذَا بِإِثْنَةِ مِنِّي لَعَنُوكَ وَلَا رَجَاءَ لِي بِكَ فَأَرْزُقْنِي
 فِي ذَلِكَ شُكْرَكَ وَعَافِيَتَكَ وَوَقْفَتِي لِطَاعَتِكَ وَبِعَافَتِكَ
 حَتَّى تَرْضَى وَتَبْدَأَ الرِّضَا **بسم الله الرحمن الرحيم** در آنچه
 ذکر میکنیم آنرا از عبور بر پهلایا و عبور و آنچه در آن ورد

یافته از امور جان بدرستی که آدمی بر نفس خود بیناست
 و نفس او برای خدای عزوجل و آن در دست پنده بامانت است
 پس واجب است حفظ آن از برای مالکش از اخطار
 کبیره و سبیره پس هرگاه که رسید به پل یا حسیری پس باید
 که فرود آید اگر سواره است از مرکب و احتیاط کند در سنگ
 نفس خود و اعمال کند از فرود آمدن بجهت کاملی یا برای
 ریا یا سمعه تا یکی از دانه پند که فرود آمده یا آنکه نگوید
 که او ذلیل است یا ضعیف است یا تنگناک زیرا که احتیاط
 برای سلامت و امان ابق است بعامل کامل را آنکه ارضی
 شود بر مرکب خطر از نقصان و قهر بی نفس او که امانت
 برای مولی او و بدرستی که او جل جلاله خواهد رسید
 از حفظ او و روزی که ملاقی جزای او شود و اما آنچه میکند
 مسافر از کار پس بدرستی که مرویت که بر هر پل
 شیطان میست که راه زنی آدمی کند بیست پس بگوید
 که بسم الله اللهم از حیرت عینی الشیطان این لفظ است

که ما روایت کرده ایم آنرا و اگر خدا بگوید زیاد بر آنچه
ما ذکر کرده ایم آنرا و آن است که اللَّهُمَّ إِنَّا لَنَشْكُوكَ
وَالْأَشْرَارَ مِنَّا لَنَجْزِيَنَّكَ بِرُؤُفِ وَأَنَا لَأَرْفَعَنَّ
وَأَنْتَ تَرَاهُمْ فَلَا يَجْعَلُكَ أَن يَرْوِكَ وَتَجْعَلْتَ يَا اللَّهُ
فِي مَقَابِلِهِ رُؤُفَهُمْ لِي وَأَنَا لَأَرْفَعَنَّ رَأْيَكَ لَهُمْ
وَلَا يَرْوِكَ نَأْمُهُمْ بِعِلْكَ بِهِمْ وَرُؤُفُكَ لَهُمْ
مَنْ أَدْنَيْنَا وَبَقْدَرِكَ عَنْ تَقْصِيرِنَا وَهَبْنَا مِنْ نِعَمِكَ
بِرَحْمَتِكَ وَبِعِزَّتِكَ وَخَفِيفَتِهِمْ بِذَلِكَ عِقَابَ مَعْصِيَتِكَ
وَأَنْ تَشْفَلُوا عَنْ طَاعَتِكَ وَتَرْكُ عِبَادَتِنَا عَلَى هِدْيَةِ
الْإِسْلَامِ بِأَمْرِكَ وَنَصْرِكَ الْبَاهِرِ الْغَامِرِ وَعَمَلِكَ الشَّامِلِ
الْغَامِرِ وَاجْطَانِكَ فِي الْبَاطِنِ أَنْتَ وَكَرَمُ الْأَكْرَمِينَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ **فصل** در آنچه ذکر میکنیم
آنرا در چیزی که تقال میکنند مافزایان و خوف و خطر
دارد از آن آنچه دفع کند او را از آن این زبان در کتاب
من لا یحضره الفقیه با سناد او روایت میکند از ابی الحسن

مولای ما موسی بن جعفر علیهما السلام که آنحضرت فرمود
که پنج چیز شوم است مومنان را در راهی که میرود یکی
آنکه کلاه او از کند از راست او که دین خود را گشوده
باشد و بین ساخته و دیگر آنکه کرک او از کند در پیش
روی مرد و او بر دین خود نشسته باشد پس بلند شود
و باز نیت شود تا سه بار و دیگر آنموسی که ظاهر سازد
خود را که بیاید از راست بچپ رود و دیگر آنموسی که او را کند
و دیگر زنی که موسی او بنیاد سفیدی کرده باشد و در پیش
روی بیاید و ماده خر ناقص که گوش یا دمش بریده باشد
پس هر که در سدا از اینها چیزی را پس بگوید اعْتَصَمْتُ بِكَ
يَا رَبِّ مِنْ شَرِّهَا أَحْذَرُ فِي نَفْسِي فَأَعِظْهُنَّ مِنْ ذَلِكَ
كُنْتُ قَبِيحَةً مِنْ ذَلِكَ بَعْنِي بِسَ نَكَاهِ سِدَارِ دَاوُدَ الرَّزِيِّ
و در کتاب ان شاء الله زیاد کرده و همچنین در دو
روایت پنج ما قسیم و این شش است پس شاید که از غلط
ناسخ باشند یا رواة

در آنچه ذکر میکنیم آنرا هرگاه سفر او در کشتی باشد یا بر
آوردان و آنچه کشته بر ما مهلت مان و آنست برب
فضل است **فصل دوم** در آنچه ذکر میکنیم نزد
او در کشتی و حال آن از نیکی و زشتی مردیست که هرگاه
که کسی سوار میشود در کشتی صد تکبیر بگوید و صد بار
صلوات بر محمد و آل فرستد و صد بار بخت بر آنا کند
که ظلم بر آل محمد صلوات الله علیهم کردند و گوید بسم الله
و بالله و الصلوة علی رسول الله صلی الله علیه و آله و علی
العبادتین اللهم احسن مسیری و اعظم اجورنا
اللهم رب انشرنا و ابدک ترجهنا و ابدک امانا و بحکمک
اعتقنا و عنیک توکلنا اللهم انت یسنا و رجا و نا
و ناصرنا لا تحل بنا ما لا تحب اللهم ربک محمل و بد نسیر
اللهم حل سبیلنا و اعظم غایتنا انت الخلیفة فی الارض
و المال و انت الحامیل فی الماء و علی الظهور قال از کوا
نیا بسم الله بحجتها و مرسلها ان یقی لغفور و حیم

و ما قدر

و ما قدر و الله حق قدره و الارض جمیعاً قبضته یوم
الشیامة و السموات مطویات بینه سبحانه و تعالی
ثم انیتر کون اللهم انت خیر من و قد ائیه الرجال
و شدت ائیه الرجال فانت سیدی اگر مرز و
و اگر مرز مقصود و قد جعلت لکل زائر کرامه و لکل
و انید تحفه فاسألك ان تجعل تحفک ایاى نکاک
رقتی من النار و اشکر سعی و ارحم مسیری
من اهلی بغیر من منی علیک بل لك النعمه علی ارجعت
لی سبیل الی زیارة ولیک و عزفتی فضله و
حفظتنی فی لیلی و نهاری حتی بلغت هذا المكان
و قد رجوتک فلا تقطع رجائی و املک فلا تحب
املی و اجعل مسیری هذا کفارة لذنوبی یا ارحم
الراحمین میگویم و چون قصد او بکردن کشتی غیر زیارت
ببین تفسیر کند لفظ را بچیزی که لایق باشد بسفر او
از عبارت **فصل دوم** در آنچه ذکر میکنیم

در آنچه ذکر میکنیم

از آداب نزد سوار شدن کشتی و سفر کردن بدآب
میگوید که اللَّهُمَّ أَنْتَ قُلْتَ هُوَ الَّذِي يَسِيرُ كَرَمٌ
فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَحَيْثُ كُنْتُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَكَرَّمَ
الْأَكْرَمِينَ الْمُتَوَلَّى لِيَسِيرَ نَافِكُنَ اللَّهُمَّ الْمُتَوَلَّى
لِحُسْنِ تَدْبِيرِنَا وَكُلِّ سُرُورِنَا وَدَفْعِ بَحْثُورِنَا
وَالرَّحْمَةِ لَنَا وَالْعِصَايَةِ بَيْنَ فِئَتَيْنِ جَمِيعِ أُمُورِنَا وَمَدِينَتِنَا
فِي تَسْيِيرِكَ فِي الْبَحْرِ فِي السَّيْرِ وَالْجَهْرِ بِالْبَحْرِ وَجَبْرِ
الْكِبَرِ وَشِدَّةِ الْأُزْرِ وَصَلَاحِ الْأَمْرِ وَالْبَرِّ وَالنَّيْسِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ودریده ام در اخبار اخبار
نزد رکوب بجا که باد تند و زید و روزی بمردمان
کشتی تا مشرف شدند بر هلاک و عاجز شدند از
استدراک پس گشتند یکی از ایشان که اعتماد داشتند
بدین او و می دانستند قوت یقین او که دعا کن
برای ما بسلامت کشت من معارضه با حق جل و علا
نمی توانم کرد در ملک و ملک او گشتند ایل کشتی که

نذار که ننگی مارا باد عیب و شقاعت خودت مریسته
میرود ادیان و ابدان ما بین نظر که بسوی بحر
و گفت اللَّهُمَّ قُدِّرْ لَنَا قُدْرَتَكَ فَأَرِنَا عَفْوَكَ
پس دریا ساکن شد پس بعضی گشتند مراور از احوال
او که چگونه رسیده اید باین حال از تعجیل اجابت سوال
گفت ما ترک میکنیم خدا را از آنچه ما میخواهیم بجهت
آنچه او میخواهد جل جلاله پس میگردد هرگاه عرض
کردی بسوی او حاجتی پس ترک میکند آنچه میخواهد
بجهت آنچه ما میخواهیم پس آنچه او میخواهد آن می باید کرد
تا آنچه ما میخواهیم از جل جلاله آن کند میگویم که حدیث
کرد مرا ابو الفخر بن قره رحمه الله که بود مرد صالحی
که سوار شد بر کشتی در بحار پس مشرف شد بآهل
کشتی براخطار بجهت قوت بارها و برد با ایشان مردی
که معروف بود بصلاح پس استغاثه بردند بسوی او
پس نوشت در دقعه لطیفه چیز را و انداخت آنرا در دریا

پس ساکن شد باد و زائل شد ابتلا بر سعی و جهد
بسیار کردیم که بدانند ما آنچه نوشته بود پس شناع
نموداران و پیروان مدیم از کشتی و در پی و می رفتیم
شهر بشهر تا بدانند ما آنچه نوشته بود پس الحاح کردیم
بر و گفت بخدا که من نوشتم غیر سوره قل هو الله
احد و شکی نیست که هر که آنرا بنویسد با خلاص پس آن
ست سبب خلاص و هر که بنویسد اسم اعظم الهی
که ارحم و اکریم است مرآتیه کافی است در نجات و ظفر
بغیر و جاه **فصل ششم** در نجات یافتن و کشتی
بایستی چند از قرآن تا اقتدا کنند بآن اهل ایمان و دید
در مجلد معتق از معجم بلدان که تالیف حموی است در ترجمه
محمد بن سائب کلبی که اینست لفظ آن که حدیث کرده است
از پدر خود محمد بن سائب گفت بودم روزی بموضع
حبه پس برجست بسوی من مردی و گفت تو نبی
کلبی که مفسر قرآن گفتی بلی گفت پس خبر کن مرا از قول

الهی

الهی که و اذا قرأت القرآن جعلنا بینک و بین
الذین لا یؤمنون بالآخره حجابا مستورا یعنی و چون
خوای قرآن را کردانیم ما میان تو و میان انگسانی که
نمیگردند بآن جهان پرده یا پوششی کدام جای قرآنست
که چون رسول الله صلی الله علیه و آله میخواند آنرا حجاب
و پوششی می شد آنحضرت را از دشمنان وی از پری
و آدمی گفت گفتیم نمیدانم گفت پس چگونه تفسیر قرآن
میکنی و نمیدانی آنرا انگاه گفتیم بآن مرد که خبر کن مرا
از آن گفت آیتی از سوره کهف مست و آیتی از جاثیه
و آیتی در محل گفتیم آیات درین سوره ها بسیارست گفت
قوله تعالی و من اظلم من ذکر یا ایات رب فاعرض
عنها و نبی ما قدمت بدها انا جعلنا علی قلوبهم
اکینه ان ینفقهوه و فی اذانهم و قرا و ان تدعهم
الی الهدی فلین یهتد و اذا ابدا یعنی و کیست تمکار
ترا از آنکه پند داده شود بآینهای پروردگار او پس

اعراض کند از آن و فراموش کند آنرا که پیش فرستاده
دوست او را از معاوضی بدرستی که مایه بدید کردیم
بر دل‌های ایشان بسبب آن پوشش‌ها برای عدم ارادت
آنکه در یابند و در کوشش‌هاشان کزانی و اگر خوانی ایشان را
سوی راه راست پس هرگز راه نیابند انگاه و قولی که
اَقْرَبَتْ مِنْ اخْتِذَ الْهَدَى هُوَ وَ اَضَلَّهُ اللهُ عَلَى عِلْمٍ
وَ خَشِيَ عَلَى سَمْعٍ وَ قَلْبٍ وَ جَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً
فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اِنَّهُ اَفْلَاكٌ تَدُورُ یعنی دید
آنرا که گرفت معبود حق از روی نفس خود را و فرو
گذاشت او را خدای تعالی برداشتن بر حال او نشاند
کرد بر شغوائی او و بدید او و بدید کرد بر چشم او
پوششی را پس کدام کس راه نماید او را از پیرو
گذاشت ای پس پند نمیکمید و قوله ثانی وَاُولَئِكَ
الَّذِينَ طَبَعَ اللهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ سَمِعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ
وَ اُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ایشانند آنسانی که نشاند

کرد خدای تعالی بردل‌های ایشان و بر کوشش‌های ایشان
و ایشان ایشانند غافلان پس منصرف شد و من ندیدم
او را پس گویا رفیق او را فرو برد پس من در مجلسی
از مجالس خود این حدیث کردم پس چون مدتی بران
گذشت آمد مردی بسوی من از آنانی که حاضر شده
بودند مجلسی مرا گفت مرا که پیرون رفتم از کوفه بوالعینه
بگذار و پیرون آمدم با شش کشتی و کشتی من معتم
بود پس خواندم این آیات را بر کشتی خود بیگانه
یا غم و آن شش تا شکست گفت روزگار چند بر ما
گذشت آمد مردی بمن بعد از سال‌های بسیار سلام
کرد بمن و گفت من عتیق و آزاد کرده تو ام گفت گفتم
چگونه بود این و حال آنکه تو مردستی از عرب گفت
غزای دلم کردم پس مرا با سیری گرفتند و ده سال
در میان ایشان بودم به یاد من آمد این آیات پس
خواندم آنها را پس پیرون آمدم و قید‌های من کشود

وگذشتم بر زندان با نان که موکل من بودند و غیر ایشان
نیز که موکل من نبودند پس کسی متعرض من نشد و محکم
از ایشان تا آدمم بدار اسلام پس من از در که تمام
فصل چهارم در آنچه ذکر میکنیم آنرا از آنچه
ممکن است که باشد سبب مرا بپذیر که ما مقدم داریم
آنرا از صلوات بر محمد و آل علیهم صلوات الله اکبیر
المتعالی نزد سوار شدن کشتی برای سلامت و لغت
کردن بر دشمنان ایشان از اهل ندامت روایت
میکنم از شیخ خود محمد بن البخاری او مقدم اهل حدیث
بود بمدرس مستصریح و محقق و امین بود بر مقتضای
عقیدت خود و آنچه روایت کرده ما را از اخبار نبویه
از کتابها و که گردانیده آنرا تذهیل بر تالیف خطیب
پس گفته در ترجمه حسن بن احمد محمدی ابی محمد العلوی
که اینست مضمون لفظ آن که حدیث کرد از قاضی ابی محمد
حسن بن عبدالرحمن بن خلاد انه من مزی و ابی عبدالله

القابی و بکر بن احمد بن محمد روایت کرده از ابی عبدالله
حسن بن حسن بن زید الحسینی القصبی اخبار کرد
ما را قاضی ابوالفتح محمد بن احمد بن بختیار بواسطی گفت
نوشت بسوی من ابو جعفر محمد بن حسن بن محمد الهمدانی
گفت خرد او را سید ابو عبدالله حسن بن حسن بن
زید الحسینی القصبی بخوانند من بر و بحر جان گفت
حدیث کرد ما را شریف ابو محمد حسن بن احمد العلوی
المجذبی بیفداد در شهر رمضان از سال چهار صد و بیست
پنجم از هجرت گفت حدیث کرد ما را ابو محمد حسن بن
عبدالرحمن بن خلاد و بکر بن احمد بن محمد و ابی عبدالله
القابی گفت حدیث کرد ما را احمد بن مرون المصوری
القباسی گفت حدیث کرد ما را احمد بن شاکر گفت حدیث
کرد ما را یحیی بن اکثم القاضی گفت حدیث کرد ما را
مامون بن عطیه عوفی و او ثابت بن بنانی و او
اراض بن مالک و او از رسول الله صلی الله علیه و آله

که آنحضرت فرمود که چون حق سبحانه و تعالی خواست
که هلاک کند قوم نوح علیه السلام و حق فرمود بسوی
نوح علیه السلام که بشکافد درختها را پس چون شکافت
نذاشت که چه می باید کرد بآن پس جبرئیل علیه السلام نازل
شد و باو نمود هیأت کشتی را که بآن نوح چیزی می توان
ساخت و باوی تابوتی بود که در و صد و بیست و نه
هزار سمار بود و تمام کشتی را بآن سمارها در وقت
تا ازان پنج سمار باقی ماند پس زد دست خود را
بیک سمار ای ازان پس نوری درخشان گشت ازان
همچنانچه کوکی رخشنده در افق آسمان پس منجربند
نوح علیه السلام ازان پس بزبان آمد آن سمار بفرمان
کرد کار و گفت بزبان فصیح که بر نام بهتر اینیا محمد
بن عبدالله صلی الله علیه و آله پس جبرئیل علیه السلام فرمود
آمد پس گفت مرا و را که ای جبرئیل این چه سمار است
که من ندیده ام مثل آن چیزی را فرمود که این بنام

بهرترین اولین و آخرین است محمد بن عبدالله صلی الله
علیه و آله این را سمار کن بر اول جانب راست کشتی
بعد ازان زد دست خود را بر سمار دوم همچنان نوری
درخشان شد نوح علیه السلام پرسید که این سمار چیست
گفت این سمار برادر و این عم او علی بن ابی طالب است
صدوات الله علیه پس سمار کن این را بر اول جانب
چپ کشتی پس زد دست خود را بر سمار سوم همچنان
نوری درخشان کردید گفت این چه سمار است گفت این
سمار فاطمه زهرا است علیها السلام پس سمار کن آنرا
بجانب سمار پدر بر رکنارش پس زد دست خود را
بسمار چهارم پس نور درخشیدن گرفت گفت این چه
سمار است گفت این سمار حسن بن علی است پس سمار
کن این را بجانب سمار پدر عالمقدارش بعد ازان زد
زد بسمار پنجم پس نوری بدرخشید و گریست نوح
فرمود که ای جبرئیل این گریه از چیست و این سمار چیست

فرمود که این سمار حسین بن علی است علیهما السلام سید
شهد که آن موجب عز و بکاپس سمار کن این
بجانب سمار برادر نامدارش پس از آن رسول الله
صلی الله علیه و آله فرمود که وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْوَلَجِ
وَدُسْرَانِگاه فرمود که الواح کشتی چوبهای اوست و در
که سمارها کشتی است ما ییم اگر ما باشیم کشتی با ملتش
روان نتواند کشت کوید ابوالقاسم علی بن موسی بن
جعفر بن محمد بن محمد بن الطاوس مصنف این کتاب
که این حدیث را ذکر کردم بر روایت محمد بن النجار که او
از اعیان اهل حدیث بود از آن چهار مذهب و از ثقات
ایشان بود و از آن کسی نبود که متهم باشد در آنچه روایت
کرده آنها از فضائل اهل البیت علیهم السلام و علوم و مقامات
ایشان و ندیده ام و روایت نکرده ام از طریق شیعه
ایشان تا این زمان و مرگه ایشان وسیله نجات کشتی
نوح باشند با ملتش که اهل کشتی اصل بودند و هر که

باقی مانده از ولد آدم علیه السلام از ایشان مانده پس
عجب نباشد اگر آدمی برایشان صلوات فرستد نزد
سوار شدن کشتی که شکر گزاری باشد بجهت علو
مقامات ایشان چه فوز و نجات ما پیرکات ایشان
و هر که اختیار کند که بکشتی سوار شود و ترسد از خطر
و ملامت آن بتوید بر جواب کشتی در مواضعی که در
کشتی نوح علیه السلام اسمای عظام ایشان بود بر تپ
سمار که توصل و توصل باشد در ظرف و نجات بخیری
که منتهی ساختن در نجات کشتی نوح بسوی آن یا بتوید
آنها در پنج رفته و بچسباند در جواب کشتی که سوار
می شود پس دور نیست از فضل الهی که او را طفر و
نجات داده بمطلوب و مرغوب برساند ان شاء الله
تعالی و هذه الغزیه ~~در آنچه~~
ذکر میکنیم آنها از دعا که بآن دعا کند کسی که افتاد از کب
در دریای نجات دهد خدای تعالی او را بیکت آن دعا

یافتیم در کتاب مستفیضین با سنا دشن که مردی از کشتی
 بد دریا افتاد سه بار گفت یا حی یا قیوم لا اله الا انت
 پس شنیدند اهل کشتی که منادی ندا می کند که لبتیک
 لبتیک نعم الرب نادیت پس او را از دریا بردند
 بسلامت و بدرستی که دانستی که یونس بن متى علیه السلام
 چون این را گفت در دریا که لا اله الا انت سبحانک
 انی کنت من الظالمین نجات داد او را خدای عزوجل
 برحمت خود چه او را رحم الرحیم است پس بگو آنرا
 همچنانکه فرمود حق جل و علا و کذا لک نبحی المؤمنین
مکمل در آنچه ذکر میکنیم آنرا از دعا
 که مذکورست در تاریخ که اگر دعا کند مسلمانان بآن
 بگذرند بر دریا و ظفر یا بند بر حرمیان آن مکان
 و آن اینست که یا ارحم الراحمین یا کریم یا حلیم یا اقد
 یا ممد یا حی یا مجیب الموق یا حی یا قیوم لا اله
 الا انت یا ربنا **مکمل** در آنچه ذکر میکنیم

از مولای ماعلی بن ابی طالب صلوات الله علیه نزد خود
 عرق در دریا تا سالم ماند از آنچه ترسیده می شد بدان
 در آن غوغا بخواند این را که الله الذی نزل الکتاب
 بالحق وهو یؤتی الصالحین و ما قدر و الله حق
 قدره و الارض جمیعاً قبضته یوم القيمة و السموات
 مطویات یمینه سبحانه و تعالی عما یشترکون
 میکنیم که حق سبحانه و تعالی ذکر فرموده حال ترسندگان
 از عرق شدن در دریا که و بدرستی که اخلاص در دعا
 سبب نجات ایشانست از آب و موالی فرموده خواست
 حل جلاله که یا ذا الزکیوا فی القلب دعوا الله یخلص
 له الدین فلما تجاهم الی الله اذا هم فیترکون
 پس مهم اخلاص در دعا مرا نکسی راست که گوید
 مرچیز را که بیانش پس بیانش **مکمل**
 در آنچه ذکر میکنیم آنرا نزد کم شدن در طرقات بمقتضای
 روایات روایت کردیم ما از محمد بن احمد برقی از کتاب

محاسن در باب دعای کم شده از راه باستان اوان
ابو حمزه از ابی بصیر از ابی عبدالله علیه الصلوة و السلام
فرمود که هرگاه کم کنی راه را پس ندان که یا صالح
یا یا یا صالح آرشد و ناالی الطريق رحکم الله عید
بن حسین ز بربری گفت که یکباری ما را این امر پیش آمد
پس امر کردیم یکی را که با ما بود که دور رود و نداند
تا آن کلمات پس او دور شد و ندان کرد بعد از آن آمد
نزد ما و خبر داد ما را که آواز بار یکی شنید که میگفت
راه بر راست است یا می گفت که بر چپ است پس ما
یا فقیم آنرا همچنانکه گفت همچنین یا فقیم حدیث را که یا صالح
بگوید یا یا یا صالح و سهواً راوی است و همچنین
که راه بر راست است یا بر چپ و شک از آنکس است
که روایت کرده و از آن کتاب است که حدیث کردند
مرا بعضی که ایشان از راه افتاده بودند بیادید پس
چنین کردیم راه یا فقیم گفت صاحب ما که شنیدم آواز

باریکی

باریکی که میگفت که راه بر راست است پس خبر کرد مرا خبر
نکرد جماعت را من گفتم که دست راست را بگیرید و بروید
پس چنان کردند و رفتیم اندکی مگر که بران رسیدیم و از آن
کتاب است با سندش با ابی حمزه ثمالی از ابی جعفر علیه السلام
فرمود هر که دانه او بگریزد پس این کلمات را بگوید که
یا عباده الله الصالحین امسکوا علی رحکم الله ما ر
ع ح و یا ه ح حضرت ابو جعفر علیه السلام فرمود
که اربع ح موکل است به بروم ح موکل است به بحر
گفت که عمر بن عبدالمزین که یکی از رواة حدیث است
گفتم من آنرا در سر کار استرآن من پس همه جمع شدند
مرا بعد از تفرقه و از آن کتاب است با سندش از ابی عید
حداء گفت که با ابی جعفر علیه السلام بودم که شتر من گم شد
فرمود مرا که دو رکعت نماز بگذار و بگو همچنانکه من میگویم
که اللهم راد الضال و کادیا من الضلاله رد علی
ضالنی فانها من فضل الله و عطایه پس آنحضرت فرمود

غلام خود را که بار کرد بار مرا بر شتر خود بعد از آن فرمود
 که ای عیبه سوار شو پس با آنحضرت سوار شدم پس چون
 سوار شدیم پس ناگاه سیاهی بر راه می نمود فرمود که
 یا عیبه این شتر قوت پس چون نزدیک شدیم آن
 شتر من بود میگویم که مرویت از حضرت صادق علیه السلام
 که صالح در بر من کل است و حمزه در بحر و روایت کند بر
 که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده که هرگاه راه
 کم کردید بجانب راست میل کنید میگویم و اگر احتیاج
 شود بقرعه یا استخاره در معرفت طریق پس آن از توقیف است
فصل نهم در آنچه ذکر میکنیم از تصدیق
 صاحب رسالت که در زمین جن است آنکه دلالت می کند
 بر راه نزد صلاحت روایت کرده ایم از کتاب بحسن
 باسناد او از عمر بن یزید گفت سالی از سالها راه کم کردیم
 در راه مکه پس سه روز ماندیم و هر چند طلب کردیم راه
 نیافتیم پس چون روز رسم شد باخر آمد هر چه با ما بود از آب

نان پس تحیط و تکفین بر خود ساختیم بحامه احرام پس برخواست
 مردی از ما بگفته من و ندا کرد که یا صالح یا ابا الحسن
 پس جواب داد او را جواب دهنده از دور ما گفتیم
 کیستی تو که رحمت کند ترا خدای تعالی گفت من ندی
 از جنیانم از آنانی که حق جل و علا فرموده در کتاب مجید خود
 که و اذ صرنا الیک نفرأین لکین یستمعون القرآن
 تا آخر آیات پس باقی نماند غیر از من که روی بوی نهاد
 اما نمیدانستند که بجا میروند و من مرشد راه کم گشتگان
 شدم گفت لایزال پی آن آواز میرقصیم تا براه آمدیم میگویم
 که دیدم بخط جدم و رام بن ابی فراس قدس است سر و نور
 ضربه در معنی که ذکر کردیم آنرا و اینست لفظ آنچه یافته ایم
 آنرا که مرویت از محمد بن علی ابی ترجمه الصلو و السلام
 بدستی که قومی بیرون آمدند برای سفر و راه کم کردند
 و در روز گرمی در میان بیابانی واقع شدند و آب نداشتند
 که داشتند آخر شد و بجهت تشنگی شرف بر ملا گشتند

پس رسیدند پای درختی پس دیدند که مردی که بر
 خانه سفیدی است بر سر ایشان ایستاده گفت سلام
 علیکم ایشان جواب سلام گفتند گفت حال شما چیست گفتند
 اینکه می بینی گفت بشارت باد شما را بسلامتی پس بدستی
 که من مردی ام از جن که مسلمان شدم بردستی ای قائم
 محمد صلی الله علیه و آله و سلم پس شنیدم از آنحضرت که میفرمود
 که مؤمن برادر مؤمن است باید که عین و دلیل او باشد
 پس نیستید شما که سلاک شوید حاضر گشتم شما درین
 بلیه تا شما را خلاص کنم از آن بر اثر من بیاید پس پاره
 راه رفتیم واقع شدیم بر آب و علف پس فرا گرفتیم خات
 خود را و از آنجا روان شدیم میگویم این قضیه از معجزات
 و کرامات آنحضرت بود صلی الله علیه و آله و عزتیه
 در آنجا در آنجا ذکر میکنیم آنرا که می باشد
 در راه که بود از آن براسان و ترسان از دشمنان
 و این از ادعیه پنهانی مخصوص است که یا اخذ اینواهی

خلیفه و السابق بها الى تدبرته والمنفذ فيها حكمه
 و خالقها و جاعل قضائيه لها غالباً اني تكيد لضعفي
 و لغوتك على من كادني تمزجت فان قلت يني
 و بينهم فذلك ما ارجو وان اسكنتني اليهم غير و اباي
 من نعمتك يا خير النعمين لا تحبل احداً من غير انتم الذي
 انتمت بها على سواك ولا تغير هانت ربي و توكل
 في حل يني و بين شدة همي بحق ما يدتي تحب الدنيا
 يا الله رب العالمين و ميگويد نیز که بسم الله و بسم الله
 و من الله و الى الله و في سبيل الله الله اعلم ايديك اسلمت
 نفسي و اليك وجهت و جبهتي و اليك فوضت امري
 فاحفظني بحفظ الايمان من بين يدي و من خلفي و عن
 يميني و عن شمالي و من فوق و من تحتي و ارفع عني
 محذليك و قوتك فانك لا حول و لا قوة الا بالله العلي
 العظيم بد رستی که مرویت از امام زین العابدین علیه
 الصلوٰة و السلام که آنحضرت فرمود که باک ندارم مرا که گفتیم

این کلمات مذکوره را اگر اجتماع نمایند بر من جن و انس
ذکر این است که محجب شود بان آدمی
 و پنهان ماند از اهل عداوت که اشارت کند بدست
 راست خود بسوی کسی که ترسد از شر او میگوید
 كَمْ جَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا
 فَأَغْشَيْنَا هُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ اِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ
 اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوْهُ وَفِي اُذُنِهِمْ وَغُشًّا وَاَنْ تَقْرَأَ
 اِلَيْهِمْ قُلُوبُ مَنْ يَهْتَدِي وَاِذَا اَنْدَبَا اُولَئِكَ الَّذِي طَعَنَ
 عَلَى قُلُوبِهِمْ وَصَمَّيْهِمْ وَاَبْصَارَهُمْ وَاُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ
 اَفَرَأَيْتَ مَنِ اخَذَ الْهَرَمَ هُوَ وَاضْلَهُ اللهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ
 عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشًّا وَاَنْ يَهْتَدِيَ
 مِنْ بَعْدِ اِلَهٍ فَلَا يَذْكُرُونَ وَاِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا
 بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسُورًا
 وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوْهُ وَفِي اُذُنِهِمْ
 وَغُشًّا وَاِذَا ذُكِرْتُ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَجَّهَهُ وَتَوَلَّى عَلَى

ادبارهم

ادبارهم نفورا **فصل یازدهم** در انجیزی که
 ذکر میکنیم که امان است از دزدی باک کاسی که ظفر
 یافت برد و خلاص شد از سلاک دیدم در کتاب استغیثین
 با سنادش بسوی مردی از اضا که او را ابو منلق
 میگفتند و دزدی بوی رسید پس خواست که او را بگیرد
 از او درخواست که بگذارد تا چهار رکعت نماز بگذارد
 پس گذاشت تا گذارد و سجده کرد و در سجده گفت یا ودود
 یا ذا العرش المجید یا قضا لا یله یا یزید یا یزید یا یزید یا یزید
 لا تارک و ملک الذی لا یضام و یغیرک الذی سلا
 ارکان عرشک ان تکفینی شر هذا اللع یا یغیث اغثنی
 و مکرر میکرد این دعا را تا سه نوبت پس ناگاه سواری
 بدید آمد و بدست او حرمه بود زرد و دزد را کشت و گفت
 که من فرشته آسمان چهارم و بد رستی مر که کرد آنچه
 تذکر دی من طلب اجابت میکنم مرا و را خواه مکر و باشد
 یا نباشد و از کتاب مذکور است با سنادش از زید

بن حارثه که دزدی بود و ظفر یافت و خواست که بکشد
او را کشت بکنار مرا نادور کشت نماز بکنادم پس گذاشت
تا کارد پس چون فارغ شد از مرد و رکعت گفت
یا ارحم الراحمین پس درو شنید که یکی میگوید که کشت
او را تا سه نوبت که گفت یا ارحم الراحمین پس دید سوار
که بدست وی حربه بود که در سر او شده بود از آتش
پس کشت بان دزد را پس گفت آن قاتل ما خود را که چون
گفتی یا ارحم الراحمین من در آسمان منعم بودم چون گفتی
دوم بار آمدم با آسمان دنیا پس چون گفتی ستم بار که
یا ارحم الراحمین اینست که آمدم ترا **فصل در ذکر آنچه**
در ذکر آنچه فرموده مولای ما امیر المومنین صلوات الله علیه
نزد کید اعدا و ظفر یافتن بدفع آن ابتلا دیدم در جزوه ها
از کتاب دفع الهموم و الاغزان تألیف احمد بن داود و
که ابن عباس رضی الله عنهما گفت که گفتن مرا امیر المومنین
صلوات الله علیه در شب صغیر که آیامی بینی دشمنان را

که چگونه

که چگونه چشم انداخته اند با فرمود که بدرستی تر باشد
تا این گفتم بی فرمود که اللهم انی اعوذ بک ان اصاب
فی سلطانک اللهم انی اعوذ بک ان اضل فی هدایک
اللهم انی اعوذ بک ان افقر فی غناک اللهم انی
اعوذ بک ان اضع فی سلامتک اللهم انی اعوذ بک
ان اقلب و الامر لک میگویم من پس کفایت فرمود حق
جل و علا او را از امر ایشان **فصل در آنچه**
در آنچه ذکر میکنیم که من من مرگاه باشد مخلص مرخدا
میترساند حضرت عزت مرچین پرا از مران صاحب آفت
روایت کرده ایم با سند خود از برقی از کتاب محاسن
از صدوق بن جمال گفت گفت ابو عبدالله علیه السلام بدستی
که از مؤمن همه چیز میترسد و مهایت در همه چیز کار میکند
باز فرمود که مرگاه مؤمن مخلص باشد مرخدا عزوجل
را میترساند خدا عزوجل همه چیز را از وحی حشر است
زمین و سباع آن و مرغ در هوا و ماهیان دریا بعضی از

آنست که روایت کرده ایم از کتاب رجال کشی که ذکر
کرده ایم آنرا در کتاب کرامات که حاضر نیست ملاحظه
آن پس ذکر میکنیم اکنون معنی آنرا بدورستی که بعضی از
و شیعه امیرالمومنین صلوات الله علیه در حال سجده افی
در حلق او پیچید و او مستغیر نشد در حال سجود و مراقبت
مسجد نوافی از کردن او جدا شد بی چاره بری و از نوکر
بعضی فضل و رحمت الهی جل جلاله و دیگر دیده ایم چیزی را
که مرویست از علی بن زناد بن حسن بن حسن بن سبط رسول الله
صلوات الله علیه که امام حسن علیه السلام در نماز ایستاده
بود که افی افتاد از سر کوه و بالا رفت بر جبهه آنحضرت و در
از گریبان وی و از زیر دامنش بدون رفت و مستغیر و
مضطرب نشد از حال صلوة و مراقبت بود مرگه حیات را
و دیگر دیده ایم در کتاب سفر که نقل کرده ایم لفظ آنرا
در کتاب کرامات و ذکر میکنیم اینجا بعضی از معنی او بدورستی
که علی بن عاصم زاهد در زیارت امام مظلوم حسین بن علی

صلوات الله علیها بود با مردمان پیش از نماز مشهود
مقدس وی پس آمد شیرینی صبری آن نیز مطهر و انعام
آن و نگرینخت و دید که در پنجه او نی رفته و آماش کرده پس
آن فی را از پنجه او کشید و نشد تا چرک آن بیرون رفت
و دست آنرا به بعضی از عمامه خود و دیگری نایب از زو
بجهت این سوی او و دیگران گریختند و دیگر آنچه بر ما
واقع شد و این آن بود که بعضی از جواری و عیال من
برکنه شدند در آنجا که بودیم و در آن وقت من بیحال
مجاور امیرالمومنین صلوات الله علیه بودیم عیال را
گفتند که ما دیدیم در سلخ حمام حصیرهای که انداخته بودیم
در نور دیده بری چیدند و ما مدد نیکو دیدیم کسی را پس من
حاضر شدم نزد باب سلخ و گفتم که سلام علیکم بدورستی که
رسیده بمن از شما آنچه کردید در سلخ حمام و ما در حصار
مولا یا امیرالمومنین صلوات الله علیه میباشیم و اینان
اولاد و هماینان آنحضرت اند و بمادرت شما جامه می میرسد

پس مکرر سازید بر ما مجاورت او را و مرگه میکنند
این نوع چیز را دیگر بار با شکایت شما خواهیم کرد بگو
آنحضرت بعد از آن تفرقی از ایشان باز رسید از آن سلخ
حام ترک کرد و دیگر دختر من حافظه کاتبه شرف الاشرف
کحل الله تعالی لها تحف الکطاف او دانائید مرا که او
شنوده که سلام کردند بر وی بعضی را که نمیدید ایشان را پس
من ایستادم در موضعی و گفتم سلام علیکم ایها الذوات
پس دانائید مرا دختر من شرف الاشرف که شما تفرق
کرده اید مرا و را بسلام و این انعام مکررست بر ما و ما
می نمسیم از آن که بعضی عیال ما تفرق کنند از آن و ما در
میخواهیم که تفرق نکنید ما را چیزی از مکدرات و باشد
با ما بر جیل عادات پس متفرق نشد مرا و را هیچکس بداند
بکلام جیل و دیگر آنکه من نماز شام میکردم در خانه
خود بجله که ماری آمد و داخل شد در تخت فرقه که نزد
موضع سجده من بود پس من تمام کردم نماز را و متفرق

نشند مرا بیدی و گشتم او را بعد از فراغ من از نماز
و این امری است معلوم که میدانند آنرا مر که دیده باروایت
کرده آنرا **فصل چهارم** در آنچه ذکر میکنیم مرگه
که ترسد از مطرد در سفر و چگونه سالم ماند از ضرر و مرگه
تشنه شود چگونه باران داده شود و این کرد از خطر
و روایت کردیم باستانی که رسانیدیم بیداته جعفر
حمیری در کتاب دلائل الرضا علیه السلام با سناد حمیری که
رسانیده بسلیمان جعفری که رسانیده بابی الحسن الرضا
علیه السلام گفت بودم با آنحضرت و او میخواست بعض
احوال خود را پس امر فرمود غلام را که بردارد قبا را
من تعجب کردم از آن و گفتم چه خواهد کرد بآن چون واقع
شدیم در بعض طریق فرود آمدیم برای نماز و ابر در آسمان
پیداشد و باریدن گرفت پس انداخت قبا بر من و خود
و افتاد بسجده و من سجده کردم با وی پس من سر برداشتم
و او همان در سجده بود پس شتوادم او را که میفرمود یا

رسول الله یا رسول الله پس ایستاد باران گفتیم بودم
یکباردی که تفرجه کرده بودم از بندار بجانب حله بر طریق
ندانم پس چون واقع شدیم در موضع دوری از آبادی
ناگاه ابر پیدا شد و رعد عظیمی کرد و باران در گرفت
و عجز شدیم ما از بد داشتن آن پس الهام فرمود بر من
عز وجل که گفتیم یا سُبْحَنَکَ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أَنْ تَزُولَا
أَسْأَلُکَ عَنَّا مَطَرًا وَخَطَرًا وَكَدْرًا وَفَضْرًا یَقْدِرُ لَکَ
اِتْقَاهِمَا وَتَقْوَاکَ اِتْبَاهِمَا وَیُکْرِکَ اِیْنَا وَاسْأَلْ
اِیْنَا بَسَارِی وَاسْأَلْکَ شِدَّ وَبَارَ اِیْنَادَانِ بَارِی
بِحْدَامِی عَزَّ وَجَلَّ نَا رَسِیدِیم بَدِیْی که در مسجدی بود
پس در و در آمدیم و بعد از آن که بمسجد در آمدیم باران
عظیمی آمد در یک لحظه و ما از آن سالم ماندیم و این پیش از
بود که واقف شوم برین حدیث میگویم یکباردی در زیارت
توجه کردم بمیال آن شهید مقدس امام حسین صلوات
علیه بجانب بندار و بکشتی پس ابر نزو گرفت و ابتداء

باریدن شد پس ملهم شدم که گفتیم این معنی یا اللَّهُمَّ
اِنَّ هَذَا الْمَطَرَ یُزَلُّ لِمَصْلَحَةِ الْبَیَادِ وَمَا یَحْتَاجُ حُجُوتَ
اِلَیْهِ مِنْ عِمَارَةِ الْبِلَادِ فَهَذَا کَالْمَبْدِ فِی حِدْمَتِنَا وَ
مَصْلَحَتِنَا وَنَحْنُ الْاَنَ قَدْ سَافَرْنَا بِاَمْرٍکَ رَاجِعًا اِلَیْکَ
فَلَا تَسْلُطْ عَلَیْنَا مَا هُوَ کَالْمَبْدِ لَنَا اَنْ یَضْرِبَنَا وَاجْرَا
عَلَى عَوَائِدِ الْبَیَانَةِ الْاَلْهَیَّةِ وَالرَّعَايَةِ الرَّبَّانِیَّةِ وَاجْرِ
النَّظَرِ عَلَی عَوَائِدِ الْعُبُودِیَّةِ وَاهْرِقْ عَلَی الْوُضُوعِ
اَلْاَنْفَاعَ لِبَیْأَتِکَ وَعِمَارَةَ بِلَادِکَ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ
پس فی الحال تسکین یافت میگویم این از تصدیق آیات
معظمت بود در اجابت دعوات و بخت محمد صلوات
علیه وآله از جمله معجزات و بخت ذریت او از جمله علایم
چنین سچانه و تعالی اجابت میفرماید دعا را از نیکوکاران
و از بدکاران بمحض فضل **فصل** باریدن
در آنچه ذکر میکنیم که مرگاه متعذر نشود بر سائر آب چه چاه
کند در آن باب یافتیم در حدیثی که حذف کرده ام اشاد

آنرا از پیرا که عمل بمقتضای آنست بدرستی که در بعضی اوقات
 متعذر شد بر حاج آب تا مشرف بر مرک شدند و فنا
 پس یکی از ایشان افتاد بر زمین و غشی بر او طاری شد
 پس در آن حال امیرالمومنین را صلوات الله علیه دید
 که فرمود مرا و را که چه غافل شده از کلمه نجات پس گفت
 مرا حضرت را که کلمه نجات کدام است فرمود که اینست
 اَدْمُ مَلَكٌ عَلَى مَلِكِكَ يَلْطِيفُكَ الْفَقِي وَمَنْ عَلَى بِنِ الْفَقَا
 پس نشست از آن غشی و باز آمد و این دعا خواند هر حق
 جل و علا فی الحال بر فرستاد در غیر زمانش و بنیاد
 باریدن شد تا همه حاجیان سیراب شدند و زیستند
 بر عوائد عفو و جود و احسان و امتنان او **فصل**
 در آنچه ذکر میکنیم که هرگاه ترسد مسافر
 از شیطان یا از ساحری ایمان روایت کرده ایم از کتاب
 منیة الداعی و غنیة الداعی تألیف علی بن محمد بن عبدالعبد
 نبی است باسناد او که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود

که ای علی

که ای علی هر که ترسد از شیطان یا ساحر یا مسلمان پس باید
 که بخواند این آیه رفیع را که اِنَّ رَبَّكَ اللهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
 وَ الْاَرْضَ فِی سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَى الْعَرْشِ یُسَبِّحُ
 السَّیِّدَ النَّهَارَ یَطْلُبُهُ حَبِشٌ وَ الشَّمْسُ وَ النُّجُومُ وَ النُّجُومُ
 سُبْحًا رَّابِعَهُ الْاَلَهَ الْخَلْقِ وَ الْاَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ
 الْعَالَمِیْنَ و در اصل بعضی از آیه بود ما تمام کردیم بحجت
 احتیاج بآن کسی که حفظ نداشته باشد آنرا **فصل**
 در ذکر آنچه ضرورت است از آن بحجت دفع ضرر
 درندگان شر ازین ذکر کردیم طرفی از آنچه محتاج بودیم
 بآن آنکه ترسد در سفر خود از ضرر درندگان و ذکر میکنیم
 حدیثی دیگر از کتاب غنیة الداعی بحجت زیادتق در اشناع
 باسناد او که رسانیده بهولای ما جعفر بن محمد علیه السلام
 از پدران بدو که او را که امیرالمومنین صلوات الله علیه فرمود
 که هر که ترسد درنده را بپوش خود یا بر نعم خود پس باید که
 بگوید اَللّهُمَّ رَبِّ الدَّیْنِ اِنَّا رَبِّ الْعَبْدِ وَ رَبِّ كُلِّ اَسَدٍ

سُتَائِدِ اخْتِطَى وَ اخْتِطَى عَلَى غَنِي **فصل هجدهم**
 در آنچه ورود یافته در حدیث دیگر برای سالم بودن از شر
 درنده پر ضرر روایت کرده ایم از کتاب محاسن باسنادش
 از ابی ناجیه از پدرش گفت فرستاد مرا جده بن هیبره
 بنو رایس من ذکر کردم مرا ایراد بنین را علیه السلام از آن
 قریس فرمود که روزه باشد که تعلیم کنم ترا چیزی که مرا گاه بگو
 آنرا ضرر نرساند ترا شکر بگو اَعُوذُ بِرَبِّ دَانِيَالٍ وَ الْحَبِيبِ
 مِنْ شَرِّ الْأَسَدِ بَارِئِ رَاكِبِي كَفْتُ كَهْ بِرُونِ رَفْتَمِ
 پس ناگاه دیدم که شیری نزد جبر مرد دست خود را
 گسترده پس من آنرا گفتم بمن تفرغی نکرد بعد از آن گاو چندی
 گذاشت تفرغ کرد و یکی را از آن الماخ **فصل نهم**
 در آنچه ذکر میکنیم در دفع خطراسد و دفع هر چیزی
 که از ترسد یافتیم در کتاب دلائل بغاف باسنادش از حضرت
 صادق علیه السلام برای دفع شیر مرگه که پیش آمد آدمی را
 بخواند آیه الْكُوفَى رَاكِبِي غَرَمْتُ عَلَيْكَ يَعْزِمُهُ اللَّهُ وَ

عَزِمَهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ عَزِمَهُ سَلَمَانَ بْنُ دَاوُدَ وَ عَزِمَهُ
 عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ الْأَعْمَرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ عَزِمَهُ زُرَّاهُ
 ما و این از ساقی ما را پس بدستی که او این را بمن رساند
 فرمود که بحریت این پس صحیح است و حدیث آن مختص
 در ذکر آنکه ترسد از دزد بدست **فصل بیستم**
 بجهت تلف آمدن مال آورده در کتاب سنیه الداعی باسنادش
 که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود که ای علی ما ن است
 مرات مرا از دزدان آید رفیمه که قُلْ اَدْعُوا اللَّهَ اَوْ اَدْعُوا
 الرَّحْمَنَ اَيُّمَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ لَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكَ
 وَ لَا تَخَافُ بَهَا وَ اتَّبِعْ نَبِيَّكَ ذَلِكَ سَبِيلٌ وَ قُلْ لِّلْهِ الْأَمْرُ
 كُلُّهُ لَمْ يَخْذُ وَ لَدَا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ
 وَكِيلٌ مِنَ الدَّلِيلِ وَ كَذَلِكَ كَثِيرٌ وَ عَزِمَهُ وَ عَزِمَهُ وَ عَزِمَهُ
 سوره بخواند ما با تمام رسانیدیم برای کسی که محتاج باشد
 بآن **فصل بیست و یکم** در آنچه ذکر میکنیم در باب
 سرکشی دواب در کتاب سنیه الداعی آورده باسنادش

حاجتی یا قاضی الحاجات و یا مجیب الدعوات آذین
 مدخل صدق و آخر حق مخرج صدق و اجمل من ذلك
 سلطانا نصيبا و اگر خواهی پس بگو آنچه گفته اند از انشا
 بعد از زند عا که الله عز و جل از حق خبر هذ المكان و خبر
 اهله و خبر من دخل اليه او يدخل اليه و خبر من قرب
 منه او اقام به او خرج عنه و النبي شرفه و شرف اهله
 و شرف من دخل اليه او يدخل اليه و شرف من قرب منه
 او اقام به او خرج عنه الله عز و جل و الله عز و جل
 و الله عز و جل في ترك الاذي لانفسهم بظلمة نالفة
 لنا و الترفيق بنا و اختتم على جوارحه ان تقع منها
 محالفة لا راد لك او مراضة لحكك شئ غير علينا
 عوائد رحمتك و قرايد نعمتك و اذفع عنا محوس هذا
 المكان و ضره و بؤسه و اخطاره و الكدرة و كسلنا
 سعودة و خلودة و سارة و بارة و اذعننا اليه
 مدخل صدق و اقنا به مقام صدق و آخر جنايته

مخرج صدق و اجمل لنا من ذلك سلطانا نصيبا و كذا
 على الدهر طهيرا و من كل سوء محيرا و هب لنا في الدنيا
 انما ما كثيرا و في الآخرة نصيبا و ملكا كبيرا و ابد في هذا
 الدعاء و هذ الرجاء بمن يرضيك ابتداء به من اجل
 الاضطهاد و الاحشاء و احبهم من الرسل لك اليك
 في كلنا عرضناه او نفرضه عليك برحمتك يا ارحم الراحمين
فصل في جهاد در آنچه ذكر ميكنيم از اخيار
 مواضع نزول و آنچه كشوده شده بر ما از مستول و مشغول
 بدانكه سزاوار است كه اختيار بر وضع نزول بجای می باید
 كه نزد يك باب باشد برای طهارات و آشامیدن و دیگر
 ضرورات و در آنچه محتاج اند بآن اصحاب و در آن مقام
 و آنكه می باید كه در میان قوم باشی از آنان كه با ایشان محبت
 میداری بجهت حرست و حفظ حرمت خود شب كه جای
 بود دید فتنه كنید میان يكديگر كه حفظ كنند مركب را یا
 بشد حصه خود از شب و این مخالف توكل نیست بر خدای

عزوجل و بر حفظ و حراست چه سبب معتبرست و بدین
که ما روایت کرده ایم که رسول الله صلی الله علیه و آله در حال
سفر میفرمود اصحاب را تا محافظت وی میکردند از اهل
عداوت او تا آنکه فرود آمد این آیت که **وَاللَّهُ يَصْحَفُ الْكُتُبَ**
یعنی و خدای تعالی نگاه میدارد ترا از شر مردمان پس
بعد از آن ترک فرمود حفظ و احتراست بر مردمان و این قدر
که ویم که در سفر حفظ و حراست آنحضرت مینمودند زیرا که
عزوجل از آن اقتدا با آنحضرت است و پیروی افعال وی
نموده ایم و روایت کرده ایم از بعضی تواریخ که در باب
استنار آنحضرت است که قصد فرمود قری را از اهل کتاب
پیش از دخول ایشان در دژته پس ظفر یافت بر فیاض
که نزد یک بود عروسی او بدو جش و بازگشت آنحضرت
از سفر خود پس میتوان فرمود در راه و اشارت کرد بآقا
بن یاسر و عباد بن بشر که آنحضرت را پس دارند ایشان
تقسیم کردند شب و میان یکدیگر عباد بن بشر نصف اول

پس میداشت و عمار بن یاسر نصف دوم را پس خود کرد
عمار بن یاسر و برخواست عباد بن بشر بنیانه و پیروی
در پی ایشان آمده بود بطلب عروس با آنکه شاید اجمال
شده باشد در پاس آنرا غنیمت دانسته بر آنحضرت دستی
پیاد پس پیروی را نظر عباد بن بشر افتاد که نماز میکرد
در موضع عبور اما نمیدانست در تاریکی شب که آیا این
درخت است یا میل است یا دانه است یا آدمی پس بفری
انداخت پس در روشت و عباد بن بشر قطع نماز نکرد
پس دوم بار انداخت و همچنین در و کار کرد و نماز نبرد
دیگر بار که انداخت تخفیف نماز کرده عمار بن یاسر را بیدار
ساخت پس دید که تیرها در جدار نشسته او را عتاب کرد
و گفت چرا در تیر اول مرا بیدار ساختی گفت ایند اگر ده بود
مسوره الکفت خواستم که قطع کنم آنرا و اگر خوف آن
نبودی که بناد که دشمن مرا نا چیز کند و ضرر ناگاه برسد
صلی الله علیه و آله رسید و با شتم که ضایع کرده باشم بفری

از ثغور رسد آنرا تا آنکه راه دشمن را نیاید با شما تخفیف
نمیکردم نماز خود را و اگر چه دشمن می آمد بر نفس من پس
مهره و آن دشمن را دفع کرد و از آنچه اراده او بود میگویم
که ذکر کرده حافظ ابو نعیم در جزء دوم از کتاب حلیه الاولیا
باشند او در حدیثی از ریحانه که با رسول الله صلی الله علیه
و آله بوده در غزوه کتب جای گرفتیم یک شبی بموضع شرف
و سرمای بنایت سخت ما را دریافت تا دیدم که از مردمان
کس بود که زمین را خنجره میکرد و با ندر و نوا میرفت
از تاب سرما و هر کس بنوعی آنرا از خود دفع میکرد چون آنحضرت
ایت را از ایشان دید فرمود که پاس میدارد ما را در شب
تا و ما کنهم را و بعدای که برسد با و فائده آن پس برخاست
مردی و گفت یا رسول الله من پاس بدارم فرمود که تو کیستی
گفت من فلان بن فلان انصاری پس فرمود که نزدیک
بیای پس فراگرفت بعضی از جامه او را پس دعای برای او
فرمود ابو ریحانه گفت که چون شنودم که آنحضرت دعا خواند

از برای انصاری پس برخاستم و گفتم من فلان مردم پس
فرمود که نزدیک بیای پس نزدیک رفتم و برای من دعا
خواندند آن دعای که برای انصاری خوانده بود بعد از آن
فرمود حرام است آتش بر چیزی که سیدار بوده در راه
حق جل و علا و حرام است آتش بر چیزی که کریسته باشد
از خوف حق تعالی و ستم بار را فراموش کردم که چه فرمود
ابو شریح گفت بعد از آن فرمود که حرام است آتش بر چیزی
که پریشانیده باشد از محارم الله **فصل**
در آنچه ذکر میکنیم از آنکه اختیار منازل بعضی از آنست
که شناخته شده صواب آن بنظر ظاهر و بعضی دیگر آنست
که حضرت حق شناسانیده هرگز از استنباط باهر میگویم
اما اختیار منازل بنظر ظاهر آنست که ما ذکر کردیم آنرا از
پیش در زمین و مکانی که درو باشد آنچه آدمی محتاج است
بآن از برای خود و هجرت اصحاب و دوایش و این باشد
درو از ضرری که متوجه گردد بر وی تا شناخته شود

حق جل و علا مر آنکسی را که خواست بنور باهر خود میپا که
مار وایت کرده ایم آنرا از کتاب محمد بن جریر بن رستم
طبری از کتاب دلائل الامانه نزد ذکر کرامات علی بن الحسین
امام زین العابدین صلوات الله علیهما باسناد شریک رسیده
بجابر بن یزید جعفی از ابی جعفر محمد بن علی ابی القاسم صلوات الله
علیهما که پیرون فرمود ابو محمد علی بن الحسین علیهما السلام
بجانب مکه با جماعتی از موالیان و با مردمان دیگر غیر ایشان
چون بموضع مسغان رسید ندیس موالیان خیمه خود را
زدند در موضع ازان پس چون امام زین العابدین صلوات الله
علیه نزدیک شدند بآن موضع فرمود چون بود که شما درین
موضع خیمه زدید و حال آنکه این موضع قومی است از جن
که ایشان دوستان و شعیبان مانند این مضر است
ایشان را بجای برایشان تنگ ساخته گفتند ما ندانسته بودیم
این را و در ایستادند که خیمه را بردارند پس هاتقی آواز
داد که آواز او را می شنودند و شخص او را نمیدیدند می گفت

که یابن

که یابن رسول الله بر مدار بدو خیمه های خود را از موضعش
بدرستی که مامتحل این می شویم برای تو و این لطیف است
که راه یافته ایم بسوی تو و دوست میداریم که در غایت
که باین دوستان سیر کنیم پس ناگاه دیدیم که در جانب
خیمه ها طغیای بزرگ نهاده با سر پوشها و دران انکور بود
و انار و مؤن و دیگر میوه های بسیار پس آنحضرت طلب
فرمود که باوی بودند تا ازان میوه ها خورند با و میوه
باب دوم در آنچه ذکر میکنیم
از گفتن آن نزدند و دل از مری منقول و آنچه گشوده
بر ما از نیا دنی در قبول و آنچه پناه برده میشود بآن
از محو فوات از دعوات بابرکات و در اندوخته فصل
فصل اول در ذکر آنچه میگوئیم در مراحل
کامی که ندول میکنیم در بعضی منازل روایت کردیم
از کتاب مصباح الزائر و جاح السافر و غیر آن از نقل
ظاهر بدستی که مسافر چون ندول کرد بعضی از منازل

بگوید که اللهم انزلني منزلا مباركا وانت خير المنزلين
و در رکعت نماز بگذارد با حمد و آنچه خواهد از سوره های
نصار و بعد از آن بگوید که اللهم ارزنا خيرا من
النبقة واعذنا من شرها اللهم اطمئنا من جناها
واعذنا من وبائها وحببنا الى اهلها وحببنا الى اهلها
الينا و دیگر بگوید تشهد ان لا اله الا الله وحده
لا شريك له وان محمدا عبده ورسوله وان عليا امير
المؤمنين والائمة من بعده ائمة اتواهم وارتابوا من
اعدائهم اللهم اني اسئلك خيرا هذه النبقة واعوذ
بك من شرها اللهم اجعل اول دخولنا هذا صلاحا
واوسطه قلاها و آخره نجاحا **فصل دوم**
در آنچه ذکر میکنیم از زیادتی استظهار بجهت ظفری ضرر
و دفع اخطار و اگر خواهد این را بخواند که انکم علی من
بهذا النزل من الروحانيين من الملائكة الخائضين
والجن المذنبين قد ترانا في هذا المنام واخترناكم

لنقام اكرام الضيفان والخبيران ونحن نتوجه اليكم
بآية جل جلاله انعم علينا وعلينا ان نكون لنا على
الضيافة والحيابة من كل افة وتحافة ذكر آنچه كشوده
بر ما از دعوات که نگاه دارند است از مخافات و اگر
خواهی پس بگوید یا ده بر آنچه ایراد نموده ایم و روایت
کرده ایم آنرا که اللهم صل على محمد و آل محمد واجعل
هذا المنزل لنا من منازل المسعودين المخذودين
المحفوظين المحفوظين المسرورين المتصورين الظاهريين
يسارة الدنيا والدين المحيين من اذى الظالمين
والباغين الشاينين والها سيدين برحمتك يا ارحم
الراحمين **فصل سوم** در آنچه ذکر میکنیم از دعوات
منفوعات بجهت دفع محذورات ستمیات هرگاه کسی
در منزل خود چیزی را از مشروبات زمین پس بگوید و کافی
که اینها دروست که از آن می ترسی و این از دعا های بهائی
که یا ذاری می مانی الارض کلها لیک یا یکرین تمادرات

لَكَ السُّلْطَانُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ دُونَكَ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مِنَ الضَّرَرِ بِذِيكَ مِنْ سُبْحٍ أَوْ قَائِمَةٍ أَوْ عَاقِرَةٍ
مِنْ سَائِرِ الدَّوَابِّ يَا خَالِقَهَا بِنُطْرٍ تَدْرِي أَوَّلَ مَا عَمِيَ
وَأَحْمَرُهَا وَلَا تَسْلُطْهَا عَلَيَّ وَعَافِي مِنْ شَرِّهَا وَبَابِهَا
يَا اللَّهُ أَسْأَلُكَ الْعَظِيمَ حُطِّي بِخَطِيئَتِكَ وَأَجْنِبْنِي بِسِتْرِكَ
الْوَاقِي فِي تَخَاوُفِي يَا رَحِيمَ

در آنچه ذکر میکنیم از آنچه نگاه میدارد او را از اخطار مرگ
خارج کند خواب کند در منازل اسفار روایت کرده ایم
از کتاب محاسن برقی با سنادش که رسانیده بابی عبادت
صلوات الله علیه فرمود که دو برادر آمدند بخدمت رسول الله
صلی الله علیه وآله و گفتند میخواهیم که برویم بجانب شام تجارت
پس تعلیم کن ما را چیزی که آنرا بگوئیم بجهت حفظ فرمود
بی هرگاه در منزلی جای گرفتید پس گامی که ناز فتن گردان
و یکی از شما میخواهد که بنهد پهلوی بر خوابگاه بعد از نماز
که تسبیح فاطمه زهرا علیها السلام بگوید که سی و چهار بار است

وسی و سه الحمد لله و سی و سه سبحان الله بعد از آنکه اکثری
بخوانند بدرستی که او محفوظ می ماند از هر چیزی تا صبح
شود بدرستی که در وی چند در پی ایشان کردند
تا فرود آمدند غلامی فرستادند تا ببینند که حال ایشان
چگونه است در خواب اند یا بیدار غلام آمد تا بقیص کند
یکی از ایشان در حالت خواب تسبیح زهرا علیها السلام گفتند
و آیه اکثری خوانده گفت حصار گردان ایشان برآمد
غلام آمد و هر چند کشت در دور ایشان ندید بغیر از
دو دیوار اینجا باز کشت و احوال را گفت گفتند مرا و را
که رسوا گرداناد ترا خدای تعالی بختی که تو دروغ بگویی
بلکه بد دل شده و ترسیده پس دزدان خود برخواستند
و آمدند و نظر کردند پس هیچ آدمی ندیدند پس باز
گشتند بمنزل خودشان پس چون روز دیگر شد آمد
سبوی ایشان و احوال پرسیدند گفتند ما اینجا بودیم
و از اینجا جدا نشدیم گفتند جدا که ما آمدیم و ندیدیم

غیر از دو دیوار پس حدیث کنید قصه خود را بیاکنند
که ما رفتیم بخدمت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
و گفتیم چیزی تعلیم کن ما را درین امر آنحضرت تعلیم فرمود
ما را این که هر کسی و تسبیح فاطمه علیها السلام پس گفتیم آنرا
گفتند بر وید بخند که دیگر در پی شما نمی توانیم کرد و قادر
نمی توان شد و در پی شما بعد ازین کلام **فصل پنجم**
در آنچه ذکر میکنیم از آنچه میگوید مسافر بجهت زوال
و ایمن بودن نزد خواب از حضرت ما روایت کرده ایم
از کتاب محاسن باسنادش از جعفری از ابی الحسن
موسی علیه السلام فرمود که هر که تنها واقع شد در سفر پس
باید که بگوید ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله اللهم
انین و خشی و اعنی علی و حدی و اذ غریبی و دیگر
فرمود هر که شب می باشد در خانه تنها یا در خاقی یادر
دیهی تنها پس باید که بگوید که الله هو انین و خشی
و اعنی علی و حدی کنت راوی که قائلی گفته مرا و را که

من صاحب صید بودم و بسیاری پیش می آمد مراد زنده
یا آنها خواب میکردم شب در خوابها و در مکان خوش
پس هرگاه داخل میشوی درین جاها بگو بسم الله و یا
راست پیش کن و چون بیرون می آیی پای چپ را تمام
خدای تعالی بر که میگوید می توانم بدان شا الله
فصل ششم در آنچه ذکر میکنیم از زیادت
سعادت و سلامت از آنچه میگوید آنرا نزد خواب تا
غیر از دیگر در بعضی عنایت آنجا ذکر کرده ایم خواب
مسافر را و باقی بودن او و آنچه با او است که محتاج میکند
به نگاه دارنده که خواب نکند که قادر بر نگاه داشتن پس باید
که ما ذکر کنیم آنچه حاضر گشته ایم برین باب از شایسته
تعالی پس ذکر بعضی از آنچه ذکر کرده ایم در کتاب علاج السائل
و محتاج المسائل نزد خواب پس میگویم که خواب مرکب از
و وفات جوارح از حیات استقامت چنانچه حق سبحانه
و تعالی فرموده که وَ هُوَ الَّذِی یُؤْتِیْکُمُ الْبَالِیْلَ وَ یَبْسُطُ

مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ تُصْبِحْتُمْ فِيهِ بِسِيقِ قُلُوبٍ وَعِلَالٍ
خواب را وفات فرموده و بیدار بیدار و حیات
و بیداری که تو دانستی که خواب گشته میگردی و دور
و گنگ و زمین و مرطوب و تو که بیداری آنرا شاهد
میکنی و ضایع و ناچیز شده از و انتفاع عقل او و چیزی
که تقریب جوید آن بسوی علام القیوب و گویا هرگاه
خواب کرد ضایع و ناچیز شد عیال و اموال و حوائج
و مهمات و ضرورات او و باقی نیست مگر او را قدری
بر که داشت چیزی از آنچه نگاه میداشت آنرا در حال
بیداری از مملو بانات و مرادات خود و اگر چه محکم کرد
و احراز نمود آنها را با تقال و چیزی که جاری مجرای است
از احتیال و چون خواب کرد ممکن است که واقع شود چیزی
که نه بروفق اراده او است بر مر حال آدمی هرگاه خواب کرد
می افتد در مصیبت های فائده و واقع میگردد در خطرها
ذات و باقی نمی ماند که قادر تواند شد بر جمع پر کندگی

خود در بیداری بر سلامت و بجاوار خود بر استقامت
و نکه داشت مهمات او نمی تواند کرد بر اراده ناکه بیدار
از خدای عز و جل میگویم پس سزاوار است که توبه کند
از هر چه مقتضی خشم کرد کارست برو پس اگر موافقت
نگردد مر او را نفس او بر توبه و اصرار نمود بجهت غلبه قساوت
بر و پس در خواهد از خدای تبارک و تعالی که عفو کند
از و زیرا که این کار کردن او برای حق جل و علا نزد خواهد
کردن امریست که ناچارست او را از آنچه هرگاه حق
سجانه و تعالی بر و غضبناک باشد بجهت عصیان او
و تلفت نباشد حق بوی پس او اعانت نموده بر هلاک
نفس خود و هر جا که غلبه کرد بر و میگردد بحالی که سزاوار
است که بر حال خود بگریزد یا بر و بگریزد و اگر صحیح باشد
از و طلب عفو و غفران ناکه باشند از جانبان و اصل
عصیان پس کردن نهد مر خدا را جل جلاله و طلب رحمت
کند از وی مرا نکس را که میخواهد از و انتقام کشد چه رحمت

او همه چیز پیرسد جل جلاله بشاید که بر درخت کند
و غنچه را بیدار و نگاه دارد او را در خوابش و باز
کرد اند بخواهد بیداریش و بود بیدار بگذارد نفس خود را
و هر که غلبه کرد برو و آنچه غلبه نمود بخدای تعالی باز گذارد
که امر فرموده بخت و دایع و امانات و گردانید آنرا از
و صف کامل و او جل جلاله اقتدرست بر و میگویم بدستی
که من دیده ام در کتاب یاقوت احمد تالیف احمد بن حسن
اصحابی که اینست لفظ او گفت شنیدم از بعضی صفا
و خدمه اکاسره که خواب میکرد کسری مرکز تا پیش از خواب
سجده میکرد مرخدای عزوجل را و در سجده او را جل
جلاله که زنده کند او را بعد از برانیدن او یعنی بمرک
خواب و حیات بیداری **فصل هفتم**
در آنچه ذکر میکنیم از آنچه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
میفرموده هرگاه بغیر یا سفر می رفت و شب او را در رفت
روایت کرده ام آنرا با سند خود از کتاب تذیل محمد بن

بخار در ترجمه عمره بن علی بن عثمان قرشی مخزومی گفت
که رسول الله صلی الله علیه و آله هرگاه غزا میفرمود یا سفر
میکرد پس در می یافت او را شب میفرمود که یا رسول
ربی و ربک الله اعود بالله من شرک و شر ما فیک
و شر ما خلق فیک و شر ما دب علیک اعود بالله من شر
کل اسد و اسود و حیة و عقرب و من ساکن البلد
و من شر والد و ما ولد **فصل هشتم**
در ذکر آنچه بگوید در آن باب هرگاه بیدار شود از خواب
بد رستی که ما ذکر کرده ایم در کتاب فلاح السائل
و مجاح السائل و کتاب اسرار المودعه در ساعات لیل و
هنا چیزیکه آدمی احتیاج دارد آدمی بسوی آن در مثل
این حال که مهیاس شده برو و بگوید اینجا هرگاه بیدار شد
از خواب در شب یا در روز سجده کند عقیب بیداری بخت
شکر الهی بر سلامت و تمام عاقبت خودش چه بد رستی
که ما روایت کرده ایم که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

مجده سقر بود هر حضرت معبود را عیب پیداری و خوا
 فصل دوم در ذکر آنچه بگوید و بکند
 بی خلل نزد رحلت کردن از منزل اول ماذکر کردیم
 پیش ازین در اوایل این کتاب نزد وداع منزل و عیال
 از دعا و اینها آنچه معنی است از تکرار آن و ماذکر میکنیم
 چیزی که حاضر شده ایم از غیر آن لفظ تا احتیاج نباشد
 که باز کرد در بعضی کتاب و اعتبار آن پس میگویم که
 کرده طبرسی رحمه الله در کتاب آداب دینیه آنچه روایت
 کرده آنرا از عنایت نبوتی از عمل نزد رحیل از منازل
 اسفار که اینست لفظ او که مرگاه خوانی که رحلت کنی
 از آن منزل پس دو رکعت نماز بکنار و بخوان مرخص را
 بحفظ و نکه داشت او برتر او و وداع کن آن موضع و اهل
 آنجا هر مرد و موصی را اهل است از ملائکه و بگوید که
 السَّلامُ عَلَیْکُمْ وَ عَلَی مَلَائِکَةِ اللَّهِ الْخَاطِطِینَ السَّلامُ عَلَیْنا
 وَ عَلَی عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِینَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ

فصل دوم در آنچه ذکر کرد در وداع آنرا
 در منزل اول از انشا بگوید السَّلامُ عَلَی مَنْ بَعَثْنَا
 الْمُرْسَلِ مِنْ أَهْلِ سَلَامٍ بِدَعْوَةِ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ
 مِنْ فَضْلِهِ وَ یَسْتَوْدِعُکُمُ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ وَ یَجْمَعُ حَقِّکُمْ
 وَ أَنْ یَذْکُرُوا نَا فی خَلْقِکُمْ وَ مَنَاجِکُمْ بِمَا یَلِیْقُ بِمُرُورِکُمْ
 وَ عِیَالِکُمْ وَ قُشْرِکُمْ نَا فی دَعْوَاتِکُمْ وَ أَنْ تَسْأَلَ اللَّهَ جَلَّ
 جَلَالُهُ لِنِاتِمَامِ السَّلَامَةِ وَ دَوَامِ الْإِسْقَانَةِ وَ أَنْ کَانَ
 قَدْ دَفَعَ مِثْلَی هَذَا الْمُرْسَلِ شَیْءٌ یَنْقُضُ حُرُوفَ مُجَازِیْکُمْ
 أَوْ أَهْلَ الْحَقِّ حَقِّکُمْ أَوْ مَخَالَفَتِهِ جَلَّ جَلَالُهُ فی مُرَاعَاةِ
 أَهْلِ النَّازِلِ أَوْ تَضِیْعِ لِبَعْضِ الْأَدَابِ وَ النِّضَائِلِ
 تَسْأَلُکُمْ الْعَفْوُ عَمَّا تَحْسِبُکُمْ وَ طَلَبَ الْعَفْوِ عَمَّا مِنْ اللَّهِ
 جَلَّ جَلَالُهُ یُبَاحِثُکُمْ بِأَهْمَالِ أَمْرِهِ وَ تَقْطِعُ قَدْرَهُ وَ السَّلَامُ
 عَلَیْکُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ فصل سوم
 در آنچه ذکر میکنیم آنرا از وداع در زمینی که عبادت کرده
 خدا را از دوزول در منزل اول بی عمل میگویم اللهم

اَنَا وَبَنَاتِي الْاُخَارِ السُّبُوتِ وَالْاُنَارِ الْمُرْصِيَةِ اَنْ كُلَّ
 اَرْضٍ تَشْهَدُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ لَنْ تَقْدِرَ عَلَيْهَا وَتَعْبُدُكَ عَلَيْهَا
 اللَّهُمَّ فَاَجْعَلْ هَذِهِ الْاَرْضَ مِنْ جَمَلَةِ شَهَدَائِي يَوْمَ مَوْعِدِي
 اِنَّكَ اَدْخَيْتَنَا فِيهَا لِعِبَادَتِكَ وَاهْلَيْتَنَا لِلشَّرِيفِ بِطَاعَتِكَ
 وَوَفَّقْتَنَا لِلشُّكْرِ لِنِعْمَتِكَ وَاعْتَمَدْنَا فِي الْيَوْمِ الْمَوْعُودِ عَنْ
 شَهَادَةِ الشُّهُودِ بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ مِنَ الرَّحْمَةِ وَالْجُودِ وَاجْعَلْ
 الْبِنَايَةَ الَّتِي دَلَّلْتَنَا عَلَى هَذَا التَّعَرُّفِ وَالشَّرِيفِ سَبِيلاً
 لِحِفْظِنَا فِي طَرِيقِنَا وَزِيَادَةِ تَوْفِيقِنَا وَزَوَالِ الْأُمُورِ
 الْمُتَضَيِّعَةِ لِعُيُوبِنَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَاشْرِكْ
 فِي كَلَامِ دَعْوَانَا وَرَجَوَانَا مِنْ صَحْبَانِ صَدِيقِنَا وَ
 رَفِيقِنَا وَمَنْ كَانَ مُسَافِرًا مِنْ إِخْوَانِنَا الصَّالِحِينَ يَا
 أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ **صلواتهم** راجحه ذكر میکنم
 ازگفتن نزد در کوب دواب از منزل دوم در عرض آنچه
 ما ذکر کردیم در اوایل کتاب پس سرگاه سوار شوی
 دایه را از منزل دوم پس اگر خواهی بگو آنچه ما پیش ازین

ذکر کردیم نزد در کوب دواب پس در و کنا پشت
 و هدایت بصواب و اگر خواهی باز کردن اوراق و مکرر
 آید تا رجوع بآنچه پیش ازین ذکر کردیم بحجت سرعت
 توجه و محبت رفیق پس بگو اللَّهُمَّ اِنَّكَ خَلَقْتَ لَنَا
 هَذِهِ الدُّوَاتِ وَخَرَجْتَنَا لِنَسِيرَ عَلَيْهَا اِلَى طَلَبِ الْحَاجَةِ
 وَالتَّطَرُّعِ بِمَا دَرَجَةُ يَوْمِ الْحِسَابِ وَنِعْمَ دَارُ التَّوَابِ
 وَجَعَلْتَ مَا يَحْتَاجُ الْيَوْمَ مِنَ الْعَلَفِ وَالْمَاءِ وَنَاشِئًا عَنْ
 قُدْرَتِكَ وَسِعَةِ رَحْمَتِكَ وَلَمْ يَكُنْ ذَلِكَ عَنْ سُؤَالِ
 مَنَّا وَلَا عَمَلِ صَالِحٍ سَابِقٍ صَدَقَتْ عَنَّا فَمَا مِنْ ابْتِدَائِنَا
 بِالسُّؤَالِ قَبْلَ السُّؤَالِ وَخَرَجْنَا الْمَطَايَا قَبْلَ أَنْ يَفْرَضَ
 الْمَطَايَا وَلَمْ يَجِئْنَا بِالْمُعْتَرِبَةِ عِنْدَ الْمَطَايَا هَلْ عَلَى الْحَدِّ
 وَالْحَدِّ وَفَرَقْنَا قُدْرَتَكَ وَرَحْمَتَكَ وَنِعْمَتَكَ وَادْعَنَا
 شُكْرَ مَا بِنَايَتِكَ وَهَبْنَا قُوَّةَ رَبَّانِيَّةٍ لِلْقِيَامِ بِحَقِّ
 عَطِيَّتِكَ وَدَلَّلْهُنَا بِدَلِيلِ الْبِنَايَةِ بِنَا وَارْحَمْنِي
 لَنَا وَآلِهِنَا اَنْ يَكُونَ سَيْرُنَا وَتَذِيرُنَا بِمَا وَاقِعًا لِأَزَادِ

وَتَابِعًا لِحُكْمِكَ فِي تَدْيِيرِ خَلْقِكَ وَإِذَا غَفَلْنَا عَنْ صَرِيحِهَا
فِي تَسْيِيرِهَا بِحَسَبِ سَلَاتِنَا وَسَعَادَتِنَا أَلَوْهَا لَنُفَرِّقَ
كَأَنَّكَ أَهْلُهُ مِنْ حِفْظِنَا وَهَرَّاسَتِنَا وَمَا يَنْتَفِي ظَفَرُنَا
بِسَعَادَةِ دُنْيَانَا وَآخِرَتِنَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وهرگاه شروع کردی در سیر پس بگو که اللهم
تَسَلَّمَ مِنَّا مَا وَهَبْتَ لَنَا مِنَ الْإِخْتِيَارِ وَأَجَّلْتَ لَنَا
فِي سَيْرِنَا وَلَبِنَا وَنَهَارِنَا صَادِرًا عَنِ الْإِلَهَامِ الْوَاقِعِ
مِنَ الْخَطَرِنَا وَكَذَارِنَا وَحُلِّ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَنْ يَمُنُّ
أَنْ يَبْدُ دُنْيَانَا فِي طَرِيقِنَا بِمَا تَدُنَا بِهِ مِنْ حُسْنِ تَوْفِيقِنَا
وَصَلَاحِ رَفِيعِنَا وَأَجَّلَ حَوْلَنَا عِجَابًا مِنْ اسْتِثَارِكَ
وَحِفْظًا مِنْ كَيْدَاتِكَ وَمُبَارَكًا وَأَلَسْنَا دُرُوعَ
جَاهِيَّتِكَ وَانْقَارَكَ وَأَمْلَأْ قُلُوبَنَا مِنْ كُنُوزِ التَّوَكُّلِ
وَالْتَقَوَى الْوَادِقَةِ مِنَ الْبُلُوغِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ وهرگاه شرف شوی بر قریه یا نزدیکی خود
در و نزول کن بعد از سیر دوم پس بگو که اللهم قد

ارْبِتْنَا مِنْ حِفْظِكَ وَجَاهِلِيَّتِكَ وَعَوَايِدِ رَحْمَتِكَ وَظَاهِرِ
إِجَابَتِكَ مَا أَطْمَعُنَا فِي زِيَادَةِ الدَّعَاوِ وَالْإِثْبَالِ
وَالظَّفَرِ يَا جَابِيَةَ السَّوَالِ وَبُلُوغِ الْأَمَالِ وَقَدْ وَصَلْنَا
إِلَى التَّرْتِيلِ أَتَيْتَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْنَا مِنْ مَنَازِلِ الْعِيَالِ
فَأَجْمَعُهُ أَلْسِنَتُنَا مِنْ مَنَازِلِ الْبَشَارَاتِ وَمَنَازِلِ الْإِنْيَانِ
وَمَوَارِدِ السَّعَادَاتِ وَمَضَاعِفِ لَنَا فِيهِ عِنْدَ مَنْ وَلِيهِ
وَعِنْدَ الْإِقَامَةِ وَعِنْدَ الرَّحِيلِ مِنْهُ مَوَاضِعُ الْكُرْبَانِ
وَالْمَهْرَكَاتِ وَالْخَيْرَاتِ وَأَصْرَفَ عَنَّا فِيهِ جَمِيعَ الْكُرْهَاتِ
وَالْمَحْذُورَاتِ وَأَحْفَظْ عَلَيْنَا مَا حَبَّبْنَاهُ وَمَا خَلَّفْنَاهُ
وَمَا يَحْتَاجُ إِلَى حِفْظِهِ مِمَّا ذَكَرْنَاهُ أَوْ أَهْلْنَاهُ وَأَصْلَحْ
قُلُوبَ أَهْلِهِ لَنَا وَالْهَيْهَاتُ لَنَا وَأَجْلَلْنَا شَيْعَ
بَيْنَهُ مِنَ الْبُذَارِ وَغَيْرِهِ مِنَ الْأَشْيَاءِ فِي مَقَامِ الدَّعَاوِ
وَالْتَقَاوِ وَطَهَّرَهُ مِنَ الْأَدْنَابِ وَالْإِنْدَارِ وَسَلِّسْنَا
مِنْ كَيْدِ الْأَعْدَاءِ وَسَاوَرْنَا أَوَاعِ السَّيِّئَاتِ وَالْإِبْلَاءِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وهرگاه خود را آدمی

در منزل ستم پس بگو آلهه اجعل زودنا في هذا المنزل
اتاك محروبا من خطر الحوادث ونزاهة من الأكار
وأخطار الأسفار وأسلاة من السار وأنوار الأسرار
وأجعلنا فيه ومن صحنات من يعز علينا وجميع ما أمنت
به أئنا من المحنطين بسبك التي لا تشأم والمجوسين
برحمتك الذي لا يرام والهممين يدر عليك النكاح
وقد قنا فيه لا تريد منا وترضى به عنا على الكمال
والتمام برحمتك يا أرحم الراحمين وأكرضنا من محبة شكر
بجاء برسلاات وعافيت وبروى دروكة السهم
إليك جعلت السجود محلا للقرب ينفق قرآنك وأنا
أسئلك دوام ما أعطيتنا من إحسانك وأمانك
وبكاشفتنا بجلالة سلطانك ونبوتنا على مرادك
إلى أن يحل لنا ما أنت أمله من دوام رضوانك برحمتك
يا أرحم الراحمين وأكرضنا من طعام موزى در منزل
ستم پس بگو آلهه قد كنت تضيقت على موايد

در منزل

رحمتك وقد كنت يا رب تسيرة في إعطائي على جميل
عادتك ولم تعاجلني بمقونة على إقبال الشكر بتمت
ولا يهونني برحمتك فانا أحمدك كما يستحقه مني
وترضى به عني وقد جلست الآن على هذه المائدة
الصادرة عن موطنك وعوارفك متضيقا وشرا
ومستعطفا فاجعل ضيافة مقرونة بما أوصيت
به من أكرام الضيوف وللا مان من كل أمر محمود
تقدر أئنا في مناقب عبيدك الذين تعلموا النضائل
منك أن الضيف إذا أكل من طعامهم آمن منهم
وصدروا بالسلامة عنهم وأنت أرحم بما علمهم من ضيف
الكمال نسألك أن تضيفنا بضيافة ما يدلك أفضل
ما بلغ إليه ضيف من الأقبال والأمال برحمتك
يا أرحم الراحمين وهرگاه خواهي که خواب کنی در منزل
ستم پس بگو آلهه قد أريتنا من قدرتك وعافيتك
في هذا السفر المقترب بحقيقك وحياطك ما يسط

أَكْتُ سَوَائِنَا وَرَجَوْنَا بِرُبُوعِ أَمَانِنَا اللَّهُمَّ نَحْمَدُكَ
 حَقِيقَةً فِيهِمَا مَضَى مِنْ حَزَنَاتِنَا فِي تَوْنِنَا وَتَقَطُّتْ أَوَّلُ كَلِمَتِنَا
 إِلَى ضَعْفِ قُوَّتِنَا وَلَا عَجْزِ حِيلَتِنَا نَقْصِلُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 وَأَحْفَظْنَا فِي هَذَا الْمَنْزِلِ الْتَالِثِ عِنْدَ النَّامِ وَالْثَقَلَةِ
 وَأَفْعَلْ لَنَا مِنْ لُطْفِكَ وَمَعُونَتِكَ حَقِيقَةً وَأَيُّقِظْنَا بِهِ
 لِيَاذَنِكَ وَتَشْرِيقَنَا بِاتِّبَاعِ إِيَادَتِكَ وَأَذَابِ شَرِّبِكَ
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ بِسْمِ هَرَكَةِ بِيَدِ ارْتِدَائِي دَرِينِ
 مَنَزَلِ سَمِ بِسْمِ بِكَوْبَعِدَازِ سَجْدَةِ شُكْرِ بِرِسْلَتِ دَرْغَوِي
 وَبِيَدَارِي خُذُونَ كَلَامَ اللَّهِ قَدْ حَقِيقَتْ وَوَقَّيْتُ وَمَعُونَتِي
 وَعَافِيَّتِي وَأَرْبِيَّتِي فِي هَذِهِ الْمَنَازِلِ مِنْ فَضْلِكَ الْكَامِلِ
 وَطَوْلِكَ التَّامِلِ مَا تَحْدُثُكَ عَلَيْهِ بَيَانُ مَنَاقِلِي وَلِيَانِ
 حَالِي وَنَسَائِكَ تَمَامِ مَا عَوَّدْتَنَا مِنْ رَحْمَتِكَ وَجَمِيلِ
 عَائِدَتِكَ وَجَلِيلِ مَعُونَتِكَ وَحَفِظَتِكَ وَجِيَامَتِكَ وَ
 نَصْرَتِكَ وَتَذْيِيرِنَا فِي مَسِيرِنَا بِأَفْضَلِ مَا دَبَّرْتَ أَحَدًا
 مِنْ أَهْلِ الْأَسْفَارِ مِنَ السَّلَامَةِ وَالْمَسَارِ بِرَحْمَتِكَ

يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَهَرَكَةِ خَوَاصِي دَوَاعِ رُوحَانِيَانِ دَرْغَوِي
 سَمِ بِسْمِ بِكَوْبَعِدَازِ سَجْدَةِ شُكْرِ بِرِسْلَتِ دَرْغَوِي
 لِيَاذَنِكَ وَتَشْرِيقَنَا بِاتِّبَاعِ إِيَادَتِكَ وَأَذَابِ شَرِّبِكَ
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ بِسْمِ هَرَكَةِ بِيَدِ ارْتِدَائِي دَرِينِ
 مَنَزَلِ سَمِ بِسْمِ بِكَوْبَعِدَازِ سَجْدَةِ شُكْرِ بِرِسْلَتِ دَرْغَوِي
 وَبِيَدَارِي خُذُونَ كَلَامَ اللَّهِ قَدْ حَقِيقَتْ وَوَقَّيْتُ وَمَعُونَتِي
 وَعَافِيَّتِي وَأَرْبِيَّتِي فِي هَذِهِ الْمَنَازِلِ مِنْ فَضْلِكَ الْكَامِلِ
 وَطَوْلِكَ التَّامِلِ مَا تَحْدُثُكَ عَلَيْهِ بَيَانُ مَنَاقِلِي وَلِيَانِ
 حَالِي وَنَسَائِكَ تَمَامِ مَا عَوَّدْتَنَا مِنْ رَحْمَتِكَ وَجَمِيلِ
 عَائِدَتِكَ وَجَلِيلِ مَعُونَتِكَ وَحَفِظَتِكَ وَجِيَامَتِكَ وَ
 نَصْرَتِكَ وَتَذْيِيرِنَا فِي مَسِيرِنَا بِأَفْضَلِ مَا دَبَّرْتَ أَحَدًا
 مِنْ أَهْلِ الْأَسْفَارِ مِنَ السَّلَامَةِ وَالْمَسَارِ بِرَحْمَتِكَ

جَلَّالُهُ يَا وَعِيَا دَنَا لَهُ عَلَى ظَهْرِهِ وَنَحْنُ نَسْتَمُ عَلَى لِسَانِ
حَالِكٍ بِمَا لَكَ أَمْرُكَ أَنْ تَحْتَنِي لِسَانُ لَهَالِ الشَّهَادَةِ
فِيَا كُفُونُ لَنَا سَعَادَةٌ وَزِيَادَةٌ وَأَنْ يَسْتَرْجِي بِإِذْنِ اللَّهِ
جَلَّ جَلَّالُهُ حَرَكَاتِ النُّقْطَاتِ وَالْعَصِيَّاتِ وَأَنْ يَحْمِلَ اللَّهُ
جَلَّ جَلَّالُهُ دُرَّ نَاعِلٍ عَلَى كُلِّ لِسَانٍ وَيَمْلِكُ كُلَّ بَيَانٍ بِرَحْمَتِهِ
إِنَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ بِرُخْوَانَتِي أَرْمَلُ سَمُ
بِسْ بِكَ زَارِدٍ وَدَكَّتْ نَمَاتٍ رَاجِحَتٍ وَدَاعٍ بِبَانٍ وَجِهٍ
كَدِشٍ أَرِيَنَ ذَكَرُ كَرِيمٍ وَبُكَرُ اللَّهُ هَذَا أَنْ كَلَّمَ وَفَضَّلَنَا
لَهُ مِنَ الطَّاعَاتِ وَالصَّلَوَاتِ وَالْعِبَادَاتِ فَلَكَ الْبُتَّةُ
فِيهِ وَمَا حَصَلْنَا فِيهِ مِنَ الْإِضَافَاتِ وَالْفِعْلَاتِ فَانْتِ
الْمَرْجُوُّ لِلْعَمَلِ عَنْ كُلِّ يَنْتَضِيهِ فَيَأْتِي مَنْ عَلَى الْإِيمَانِ
مِنْ غَيْرِ سُؤَالٍ لَا يَمْنَعُنَا مَا هُوَ دُونَهُ مِنَ الْإِيمَانِ وَالْإِيمَانِ
فِي الرَّجُلِ وَالنَّحْلِ وَسَائِرِ الْأَحْوَالِ مَعَ الْإِيمَانِ
وَالْتَقَرُّضِ لِلتَّوَالِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ
خَوَامِي كَسَوَارِ شَوَى أَرْمَلُ سَمُ بِسْ بِكَ اللَّهُ وَدَسِيرًا

بِسْمِ اللَّهِ

بِالسَّلَامَةِ مِنَ الْخَوَافِ وَشُمُولِ الْعَوَاطِفِ وَالنَّوَارِ
نَحْنُ نَحْمَدُكَ عَلَى إِحْسَانِكَ الْمُضَاعِفِ وَأَمَانَتِكَ
الْمُرَادِفِ وَنَسْأَلُكَ أَنْ تَحْمِلَ رَحِيلَنَا مِنْ هَذَا الْكَانِ
رَحِيلًا مَقْرُونًا بِالْأَمَانِ وَالْجَاهِدِ مِنْ أخطارِ الْأَرْوَاحِ
وَأَنْ تَحْفَظَنَا وَتَحْفَظَ عَلَيْنَا دَوَابَّهَا وَتَبْلِسَنَا عَلَيْهَا
مَحَابِبًا وَتَسْخِرَ طِلَادَنَا وَتُلْهَمَنَا وَأَيَّامَنَا فِي السَّيْرِ أَمِنْ
التَّنْذِيرِ وَتَطْوِي لَنَا الرِّجْلَ وَتَقْرِبَ بَيْنَ أَيْمِينِ
النَّازِلِ وَتَكُنْ عَنَّا يَدُ الْأَعْدَاءِ وَأَهْلُ الْإِغْتِيَابِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ خَوَامِي رَوَانَتِي
أَرْمَلُ سَمُ بِسْ بِكَ اللَّهُ هَذَا قَدْ أَسْلَمْنَا نَفْسَنَا وَمِنْ
صَحْبَانِهِ إِلَيْكَ وَتَوَكَّلْنَا عَلَيْكَ وَسَلَّمْنَا زِيَامَ مَقُولِنَا
وَأَعْنَةً دَوَابَّهَا إِلَى تَنْذِيرِكَ لِحَسَنِ الْفَيْلِ فَتَوَلَّ سِيرَانَا
وَتَنْذِيرَنَا فِي الْكَيْلِ وَالْعَيْلِ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ رَحْمَتِكَ وَ
عَنَّا يَدُ الْقَائِدِ إِلَى طَرِيقِ السَّلَامَةِ وَالْكَرَامَةِ وَجَعَلْنَا
مِنْ الدَّوْحَانِيِّينَ مَنْ يَمِينُنَا عَلَى الْأَمَانِ مِنَ التَّنَادَةِ

وَأَرْغَمْنَا شُكْرًا بِعَهْدِهِ عَلَيْنَا وَهَبْتَنَا مَا بَحْتَاجُ
فِيمَا بَيْنَ يَدَيْكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ مُشْرِفٌ
شَدِيدٌ بِرَمْزٍ جَاهِلٍ بِكَوْكِهِ اللَّهُمَّ قَدْ قَوَّضْنَا
مِنَ الْقَبُولِ وَبَلَّوْغِ الْمَأْمُولِ وَأَرْغَمْنَا مِنَ الرَّحْمَةِ لَنَا
وَالْإِنْيَابِ يَا مَرْجُوْنَا سَمِعْنَا نَحْمًا مِنْظِلًا وَهَرَّاسَتَنَا
وَدَوَّامَ سَلَامَتِنَا وَحَسَنَ خَاتَمَتِنَا وَقَدْ كُنْتَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ وَكَرَّمَ الْأَكْرَمِينَ سَيَّرْتَنَا فِي الظُّهُورِ
وَالْبَطُونِ فِي طَبَقَاتِ الْقُرُونِ بَعْدَ الْقُرُونِ وَتَرَكْتَ
مِنَ أُمُورِنَا فِي النَّازِلِ وَالْمَرَّاجِلِ مَا لَمْ يَكُنْ فِي سُؤَالِ
سَائِلٍ وَلَا أَمَلِ أَمَلٍ قَتُولٍ نَزُولٍ فِي هَذَا النَّزْلِ
الرَّابِعِ يَنْتَلِكُ الْبَنَاتِ السَّالِفَةِ وَالرَّعَايَاتِ الْمُتَّاعِقَةِ
وَالسَّعَادَاتِ الْمُتَرَادِفَةِ وَاجْعَلْ مِنْ لِسَانِ خَالِنَا مَنْ
يُجَدِّدُكَ إِنْ غَفَلْنَا وَيُشْكِرُكَ إِنْ جَهِلْنَا وَيُثْنِي عَلَيْكَ
إِنْ أَهْمَلْنَا وَحُطِّبَ لَنَا هَذَا الْمَنْزِلُ بِمَوْهِبِ الْكَمِّ
وَالشَّبَاحِ التَّعْمُدِ وَدَفْعِ النِّقْمِ وَفِرَاشِ الْغَابِيَةِ

وَمَهَاد

وَمَهَادِ الْغَايَةِ الْكَافِيَةِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وَجُونَ فَرْدٍ أَدَى دَرِيٍّ مَزَلٍ جَاهِلٍ بِكَوْكِهِ اللَّهُمَّ قَدْ قَوَّضْنَا
مِنَ الْقَبُولِ وَبَلَّوْغِ الْمَأْمُولِ وَأَرْغَمْنَا مِنَ الرَّحْمَةِ لَنَا
وَالْإِنْيَابِ يَا مَرْجُوْنَا سَمِعْنَا نَحْمًا مِنْظِلًا وَهَرَّاسَتَنَا
وَدَوَّامَ سَلَامَتِنَا وَحَسَنَ خَاتَمَتِنَا وَقَدْ كُنْتَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ وَكَرَّمَ الْأَكْرَمِينَ سَيَّرْتَنَا فِي الظُّهُورِ
وَالْبَطُونِ فِي طَبَقَاتِ الْقُرُونِ بَعْدَ الْقُرُونِ وَتَرَكْتَ
مِنَ أُمُورِنَا فِي النَّازِلِ وَالْمَرَّاجِلِ مَا لَمْ يَكُنْ فِي سُؤَالِ
سَائِلٍ وَلَا أَمَلِ أَمَلٍ قَتُولٍ نَزُولٍ فِي هَذَا النَّزْلِ
الرَّابِعِ يَنْتَلِكُ الْبَنَاتِ السَّالِفَةِ وَالرَّعَايَاتِ الْمُتَّاعِقَةِ
وَالسَّعَادَاتِ الْمُتَرَادِفَةِ وَاجْعَلْ مِنْ لِسَانِ خَالِنَا مَنْ
يُجَدِّدُكَ إِنْ غَفَلْنَا وَيُشْكِرُكَ إِنْ جَهِلْنَا وَيُثْنِي عَلَيْكَ
إِنْ أَهْمَلْنَا وَحُطِّبَ لَنَا هَذَا الْمَنْزِلُ بِمَوْهِبِ الْكَمِّ
وَالشَّبَاحِ التَّعْمُدِ وَدَفْعِ النِّقْمِ وَفِرَاشِ الْغَابِيَةِ

وَمَهَاد

وَأَشْرَ مَا أَطْلَمْتُ عَلَيْهِ مِنْ عُيُوبِنَا وَأَزَالَ وَحْشَةَ
الْعَاصِي مِنْ قُلُوبِنَا حَتَّى تَهْتَأَ بِمَآئِدِكَ وَضِيَانِكَ
وَطَهْرِنَا وَطَهْرَهَا تَمَاسُخِي بَغِيضِنَا بَشِيءٌ مِنْ عَاقِبَتِكَ
وَمَعَابَتِكَ فَتَدْرِينَا فِي الْأَخْبَارِ عَنْ سَيِّدِ الْأَبْرَارِ
أَنَّهُ قَالَ لِهَيْلِدٍ فِي الْخُلُوسِ عَلَى الْمَائِدَةِ فَإِنَّهَا سَاعَةٌ
لَا يُحْسِبُ مِنْ أَعْمَارِكُمْ وَلَا يُحَاسِبُونَ عَلَيْهَا وَتَدْرِينَا
وَحَوْلَنَا فِي هَذِهِ الرُّعُودِ رَشْمُونَ بِمَوَازِيهِ الْجُودِ فَصِدْقُ
حُسْنِ ظَنِّنَا بِكَرَمِكَ وَاجْرُنَا عَلَى مَا عَوَّدْتَنَا مِنْ نِعَمِكَ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ خَوَاصِي كِهْ خَوَاصِي
دَرْمَنْدَلِ جِهَادِمِ بِي بَكُو الشَّهَرِ إِنَّكَ عَرَفْتَنَا أَنْ لَنَا بَيْنَ
كَالْأَيُّوَابِ وَالْمُسْتَقِظِينَ مِنَ النَّوْمِ كَالْمَبْعُوثِينَ
بَعْدَ الْمَوْتِ وَقَدْ كُنَّا مَوَاتِنًا فِي أَجْزَاءِ التَّرَابِ وَمَوَاتِنًا
فِي انْقِطَاعِ الْأَصْلَابِ وَقَبْلَ تَشْرِيفِنَا بِالْحَيَاةِ وَتَوَكَّلْتَ
تِلْكَ الْوَعْدَاتِ بِالْخُلُوعِ وَالْعَافِيَةِ فِي الْعِزِّ وَالْجَاهِ تَسَلَّلَ
بَيْنَكَ الْمَرَامِ وَالْمَكَارِمِ أَنْ تَتَوَلَّيْنَا فِي هَذَا الْمَسَامِ

وَجْهِنَا

وَجْهِنَا عَلَى مَا عَوَّدْتَنَا مِنَ الْإِنْعَامِ وَالْأَكْرَامِ وَالْكَرَامِ
مِنْ الْأَسْعَامِ وَالْأَلَامِ وَادَى الْأَنَامِ وَالْأَنَامِ وَبُيُوتِنَا
نِقْطَةُ الْخَاطِطِينَ لَا دَابَّ إِلَّا مُسْلِمٌ وَشَكَرًا أَوْ لَيْتِنَا
مِنْ انْتِخَالِ الْجَسَامِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَمَرْكَاهُ
خَوَاصِي رَحِيلِ أَنْ مَتَلَّ جِهَادِمِ وَوَدَاعِ رُوحَانِيَانِ
وَحِفْظِ وَدَائِعِ بِي بَكُو السَّلَامِ عَلَيْكُمْ مِنْ إِخْوَانِ بَرْنَا
وَلَا يَرَاهُمْ وَقَدْ عَزَمْنَا عَلَى غَارِ قَتْلِهِمْ وَنَحْنُ شَاكِرُونَ
لِنِعْمَتِهِمْ وَسَالِمُونَ مَنْ أَذَاهُمْ تَتَوَدَّعُكُمْ أَنَّهُ جَبَلٌ
جَلَالُهُ وَدَيْعَةُ أَشَاكِكُمْ وَنَسَاكِكُمْ أَنْ تَتَوَدَّعُوا بَيْنَهُ
جَلَّ جَلَالُهُ بَيِّنَاتٍ مَقَالِكُمْ وَلِسَانِ خَالِكُمْ وَدَيْعَةُ بَلِيغِ
يَحْسُنُ ظَنِّنَا فِي قَبُولِ ابْتِهَالِكُمْ وَمَرْكَاهُ خَوَاصِي وَدَاعِ
كُنَى زَمِينِ رَا دَرْمَنْدَلِ جِهَادِمِ بِي بَكُو كِهْ ابْتِهَالِ الْأَرْضِ الَّتِي
كُنَّا فِيهَا وَخَرَجْنَا عَنْهَا وَنَحْنُ صَائِرُونَ إِلَيْهَا وَقَادِمُونَ
عَلَيْهَا وَسَاكِنُونَ فِي بَطْنِهَا أَحْقَابًا بَعْدَ أَحْقَابِ قَدَدَاتِ
مَا وَفَّقْنَاكَ رَبُّ الْأَرْبَابِ مِنْ شَرِّ بَيْنِنَا وَشَرِّ بَيْنِنَا

مِنْ أَنْزَلِ مَا كَانَ بَعِيدًا وَقَرَّبَنَا وَقَوِّدُوا بِنَا قُوَّةً
تَحْمِلُ سَيِّدَنَا حَمِيدًا وَتُدِيرُ نَاسِيَدًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ وَجِوْنِ مُشْرِفٍ شَوْى بِرَمَزٍ نَجْمٍ بَيْنَ بَكْرٍ كَه
اللَّهُمَّ قَدْ أَشْرَفْنَا عَلَى هَذَا النِّزْلِ وَمَا فَزَعْنَا سَارَهُ
نَسْأَلُكَ مِنْهَا وَلَا اعْطَاةً نَسْأَلُكَ الْغِيَاةَ عَنْهَا
وَأَنَا كَأَلْحَبِّ مِنْ صَوَابٍ تَدِيرُهُ وَالْمُسْتَوْدِعُ مِنْ
سُرُورِهِ نَسْأَلُكَ أَنْ تَنْظُرَ إِلَيْنَا نَظْرَ الْيَأْسَاءِ بِنَا وَارْحَمِ
لَنَا وَالْإِمْسَاءِ إِلَيْنَا وَتُرِيْلَ مَحْدُورَاتِ هَذَا النِّزْلِ لَنَا
وَقَرِّبْ سَارَهُ بِنَا وَتَحْمِلْ نَزْلَنَا وَإِنَّمَا وَرَحِمْنَا
وَمَنَّا نَسْأَلُكَ مَقَرَّةً تَبْعَادُ نَظْرَكَ الْكَرِيمِ وَفَعْلَكَ الْبَسِيمِ
وَالْأَمَانِ مِنْ كُلِّ حَالٍ ذَمِيمٍ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وَجِوْنِ خَوَامِي كَه فَرُورَاتِي دَرْمَزَلِ نَجْمٍ بَيْنَ بَكْرٍ دُرُورِ
دُرُورِكَ نَمَازِ نَزُولِ مَهْمَا نَكِهْ ذَكَرْ كَرْدِهْ اِيْمِ بِيَشِ اَزِينِ
دَرْمَزَلِ وَبِكُو كَه اللَّهُمَّ قَدْ نَزَّلْنَا فِي أَرْضِكَ التَّقَى
خَلَقْتَهَا السَّعَادَاتِ وَأَعْمَلْتَهَا مَحَلَّ لِيَا دَرْتَنَا وَقَدْ مَرَّتْنَا

بِالْقَفْرِ

بِالْقَفْرِ بِنَا مَضَى مِنْ أَلْيَاءِ دَهْ قَطَفْتَنَا فِي نَزْلِنَا بِكُلِّ
السَّعَادَةِ وَأَجْمَعْنَا عَلَى أَحْسَنِ عَادَةٍ وَأَخْتَمَ عَلَى جُدُوجِ
الْمُذِيَّاتِ مِنْ سَائِرِ الْخَلُوقَاتِ وَأَجْمَعْنَا فِي حُصُونِ
رَاقِيَةٍ مِنَ الْمَحْدُورَاتِ وَالْمُهِنَاتِ حُسْنَ صَاحِبَةٍ مِنْ
فِي هَذَا النِّزْلِ مِنَ الرُّوحَانِيَّةِ وَالرُّوحَانِيَّاتِ
وَالْمُهِنَةِ حُسْنَ صَحْبَةٍ وَتَجَادُورَتْنَا وَسَاعَدَتْنَا
عَلَى صَوَابِ الْإِرَادَاتِ وَكُلِّ الْمُسْتَلَبِ بِرَحْمَتِكَ
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَجِوْنِ خَوَامِي كَه شُرُوعِ كُنِي دَرْمَا كُولِ
دَرْمَزَلِ نَجْمٍ بَيْنَ مِكُورِي كَه اللَّهُمَّ نَا تَحْمِلْ حِلْمَكَ وَ
رَحْمَتَكَ وَجُودَكَ الَّذِي أَخْرَجَنَا مِنَ الْعَدِيمِ إِلَى الدُّجُودِ
وَسَيَّرَنَا إِلَى كُلِّ مَقْصُودٍ وَهَيَّا لَنَا مَا نَحْتَاجُ مِنَ الطَّامِ
وَالشَّارِبِ وَتَوَدَّى نَامَا نُرِيدُهُ مِنَ الْمَطَالِبِ وَحَفِظْنَا
وَحَفِظْ مَا مَسْتَأْنِ الْوَلَوِيهِ الْأَرْحَمِ بِنَلِكَ الْمَرَّاحِ
سَيِّدِ طَعْمَانَا هَذَا فِي أَعْصَانَا نَسِيرُ اِيْتَقَى طُورُكَ
بِقَانِنَا وَسَدَادِ آرَائِنَا بَعْدَ تَطْهِيرِهِ مِنَ الْخَوَامَاتِ

والتبهاث والاستقام العذبات والهيئات زيادة
الشكر والشاء وتفضل علينا يا نجار وعبدك لمن
شكرت من زيادة الشفاء وبلغ الرجاء وهرگاه
خواهی شروع کنی بخواب در منزل پیغمبر بگو که اللهم
انك توليت حفظ آبائنا والامهات منذ ادم عليه السلام
والي هذه النيات فيما يجدد لكهم من النوم واليقظة
والفصلات وعند وقوع السبات وفي ظهوره ويطوب
من ولدنا من الكافرين والكافرات تبلى الرحمن التي
سلمهم حتى اخرجنا بالسلامة والعمية السامة صل
على محمد وآل محمد وكن لنا حافظا في منانا وبقظتنا
وحفظ ما اشتملت عليه يد عنايتنا وجميل ما ديتنا
برحمتك يا ارحم الراحمين وچون بیدار شوی از خواب
و سجده کردی سجده بران وجه که ما ذکر کردیم از رسوله
صلی الله علیه وآله وسلم و عزم نمودی بر رجیل از منزل
پیغمبر پس سلام کن بر روحانیان و بگو السلام علی من هدیه

الارض من اهلها التوطين بناية الله جل جلاله
ونضلهما قد عزمنا على الرجيل الان ونحن نشركم
الله جل جلاله الذي هو جل جلاله اهل الدمار
وتمام الاحسان ويا لكم ان تستودعونا الله جل
جلاله ببيان الاخلاص والاختصاص وتالونه بالبحر
اليه في انشازنا من سائرنا والسلامة من اقدارنا
واخطارنا انه ارحم الراحمين واكرم الاكرمين
وچون خواهی که در دعای زمین را از منزل پیغمبر بگو
که اللهم اننا سمنا في القرآن الميين ان الارض
لما دعوتها قالت امين لها ميين فغنى بيان المقال
وسأل ان نجيبنا بلسان الحال وكما جعلت لها من
الجابة السؤال ان تكون شاهدة لنا برحمته لنا
وعنايتك بنا وعبادتنا لك وتعلقنا بك وانقينا
عن شهادة كل شاهد يفضلك وما عودتنا من جميل
العوايد برحمته يا ارحم الراحمين وچون خواهی که سو

شوی از منزل پنجم بگو که اللهم قد تكرر ركننا
 بين المنابر ونحن مشغولون بالفضل الكامل ونحفظ
 بظلمتنا الشامل وقد ركبنا الآن فاجله ركبنا
 مفرقنا بالامان والحفظ الذي يعني عن تحفظ الانسان
 واحفظ علينا جميع ما احسنت به انفسنا واجعل رحمتك
 وهديتكم تسير بالدلالة بين ايدينا بكلما يحتاج اليه
 من الهبات وسعاده لظركات والسكنات برحمتك
 يا ارحم الراحمين وچون خواهي که روان شوی از منزل
 پنجم بگو که اللهم هذا آخر المسير الذي قصدناه
 وقد قربنا من التزلي الذي اردناه فاجعل لنا من
 الاقتدار والافوار وطهارة الاسرار ما نكون
 من اسعد السائرين واحمد الشاكرين وابليهم
 ظفرا بسعاده الدنيا والدين برحمتك يا ارحم الراحمين
 سگوید بن موسی بن جعفر بن محمد بن محمد الطاوس
 جامع این کتاب که ما ذکر کردیم از آداب درین پنج منزل

ایچه انشا کردیم آنرا بحسب آنچه اعتقاد نموده ایم که آن
 موافق طاعت الهی است و رضای او جل جلاله و ما
 درین زمان اقامت داریم بینداد و دوری سفرها
 بمشهد مقدس مولی ما امیر المومنین صلوات الله علیه
 و بمشهد مؤسسین و آری علی شرفیه الصلو و السلام
 و آن که از پنج منزل است مرسوار و پیاده را اینست
 این اقتصار کردیم بدین مقدار و در و کناست مر
 صاحبان بصائر و ابعاد را ان شاء الله تعالی اگر منازل
 بیشتر باشد همین را مکرر کنند
 یا زاهد در آنچه ذکر میکنیم از دواها و علاجها برای
 بعض جوارح انسان در آنچه عارض میشود در سفرها
 بیماری ابدان و در آن باب است کتاب بر ساعده که
 تصنیف این ذکر یا است که مست واضح الیان ما ذکر
 کردیم پیش ازین که پیش از توجه با سفر و نزد پیران
 آمدن از دار که چه عمل کند بآن عمل که باخلاص و طهاره

اسرار باشد و آن کافی است او را در دفع اخطار از نشانه
 ثانی بولیکند ورنیست که واقع شود از بعضی مسافران
 بعد از توجه در سفر تقصیری در طاعت پرور کار عالیا
 پس فرود آید و بیماری یاد در دمی برای کفاره آن
 گناه کوچک یا بزرگ بقوله تعالی وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ
 فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ یعنی و هر چه برسد
 شما از رسد ناموافق از اتم و غم و مکرده پس بسبب
 آنست که اندوخت دستهای شما و عجز می نماید از بسیار
 از گناهان و دیگر قوله تعالی إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ
 حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ یعنی بدرستی که خدای تعالی تغییر
 نفرماید حال نیک را که بگرمی بود تا تغییر کند آن حال را
 که بایشان بود از سیرت نیکو باحوال تنبیه پس دیدیم بخدا
 که ذکر کنیم در کتاب خود که اینست از ادویه مجربه در شفا
 آنچه امید واری مست بآن با توکل بر خدای عزوجل بحسب
 زوال آن درد و ما واقف شدیم بر کتاب ابن زکریا که

نام نهاده آنرا بره ساعه پس نقل کرده ایم آنرا با الفاظ
 آن و اضافه نموده ایم بعد از تمامی آن آنچه مجربه کرده ایم
 ما آنرا یا مجربه کرده اند آنرا عزیز ما از آنچه مداوی میکند
 بآن آدمی بعضی از آنچه او را عارض میشود در سفر از خطرها
 بیماری و اینست لفظ کتاب ابن زکریا که ما اشارت
 کردیم بسوی آن که **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**
 الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ وَنُسَخُّهُ وَصَلَوَاتُهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ
 مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَغَيْرَتِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا این گناهیست
 که تالیف نموده آنرا محمد بن زکریا رازی در طب و ترجمه
 کرده آنرا بره ساعه این ذکر یا گفت من بودم نزد وزیر
 ابی الفاسم عبید الله جری و در حضور او چیزی مذکور
 می شد در طب و جماعتی بودند در آن مجلس که ادعای
 این علم میکردند پس سخن میکرد هر یک از ایشان بقدر
 رتبه خود در آن علم تا آنکه گفت یکی از ایشان بدرستی
 که علتها حصولش از موافقت که جمع شده در مورد آیام

و شهر و نیت را می بران که برسد از آن علت در ساعت
بلکه مثل آن از ایام و شهر می باید تا تمام برسد علیل
از آن علت پس شنیدند جماعتی از حاضران مجلس از طبیبان
کلام او را همه گفتند می باید که بگذرد آن مقدار اوقات
تا تمام صحت یابد و اخذ نئی از و بعد از نئی است تا بتدریج
خلاص شود من شناسانیدم وزیر را که بعضی از علل از آن
قبیل است که جمع میشود در ایام و و علیل میرسد از علت
در یک ساعت و گاه باشد آنچه که دآمد در یکماه بگذرد در
ساعت پس تعجب کردند ازین پس استدعا نمود وزیر
از من آنکه تالیف کنم درین باب کتابی که مشتمل باشد
بر عیالی که نیک گردد در ساعت پس مبادرت کردم بمنزل
خود و ترتیب دادم این کتاب را و سعی کردم در آن تمام
نهادم آنرا کتاب بر ساعت و آن مثل کتاب سرتست در صفت
زیرا که آن دستور طبیب است و ائمه الموفق للصواب
و هو حسنا و نعم الوکیل گفت این زکریا که از شان تالیف

ق کرده میشود و علاج باید کرد همچنانکه علاج می کنند
جراحات را پس بدرستی که من ایشان نمودم بر آنچه
ج بود بوصف آن از علاج عرق مدفی و سلوک
در آن مسلک آنچه سلوک کردم در سایر این کتاب
بدرستی که من وصف کردم در و چیزهای بسیار
می بینم بدرستی که حق جل و علاجت و فضل و
ن خود زود باشد که بی نیاز گردانند تا بیاضیت
تا پس محتاج نشوی با استعمال چیزی از آنها با آنکه
باز میگردم با آنکه مثل تدریج و نمیزود مثل این سفر
بگذرد و از آن از مواضع بدان آنکه بر و اسم سفر
شد مگر که جمع میشوند عدد بسیاری از مردمان
فقا اند و هر جا که جمیت شد و عدد بسیار شد پس
بستی که ایشان خالی نمی باشند از بعضی از آن اسباب
که کردیم ما آنرا پس اولی است مثل معرفت این
جانت و استظهار باین ادویه و اشتریب و از خدای

تعالی در میخوام که تفصل فرماید بر نزد بر ما در باره
تو و جمیع آنان که با تقوا و سعادت کامله که آن سلامت
نفس است و صحت بدن آنرا علی مایشاء قدیر حضرت
سید قدس سره میفرماید اینست آنچه دیدیم بعون الهی جل
جلاله اثبات آنرا در کتاب امان از اخطار اسفار پیرا که
عمل کنی چیزی از آن آنچه ذکر کردیم که آن واقع اقدار است
و تاخرا از تو طفره عسات پس بدان بیتین که گناه مرتکب است
درین حال و شاید در آنچه عمل میکنی مجد و اثن نبوده
باشی بلوغ آماں یا مصر بوده باشی بر کناهان آن میکردا
ترا محبوب از غلام انیوب و می تواند بود نزد استعمال
این دواها بجهت امر چند و چندان بوده باشد اسباب
شفا حاصل شود میان او و میان رجایس می باید که پیشین
راست و درست باشد برت العالمین و تصدیق سید
المرسلین و الایمة المعصومین صلوات الله علیه اجمعین
و الثقة بچوده و وعده و حکمت و رحمت من آقوی

الوسائل الی اجلته و عافیته و صلی الله علیه
المرسلین محمد النبی و آله الطاهری آنچه مذکور شد
بجهت سفر کردن در دنیا بود و حال آنکه سفر از دنیا
کردن صعب تر است از سفر کردن در دنیا و آنرا آن
مقدار اسباب می باید تا سفر توان کرد و تا شاید سالم
ماند و مطلوب بظهور رسد و یقین که اسباب سفر آخرت
زیاده برین می باید تا فلاح و نجات روی نماید و حکم
کریمه و تَزَوُّد و اِنَّا حَقَّ الزَّادِ التَّقْوَى بین بجهت
اسباب سفر آخرت مع چیز هست از زاد تقوی نیست
همچنانکه زاد در دنیا لا بدست بجهت سفر برای آخرت
زیاده می باید تا این توان شد از خطر زیرا که زاد دنیا
ترا میرهاند از عذاب منقطع و موهوم و زاد آخرت
نجات میدهد ترا از عتاب ابدی معلوم زاد دنیا میرساند
ترا بتاع غرور و زاد عقبی میبرد ترا برای سرور زاد
دنیا سبب حصول حظوظ نفس است و زاد آخرت

مجلس شورای ملی

سبب وصول بعتبه جلال مقدس اللههم ان زينا
زاد التقوى واحشونا في زمرة اهل التقى بجاه سيد
الانبياء والائمة الهدى
تم بحمد الله على فضله
والصلوة والسلام
على سيدنا محمد وآله
في يوم الاحد
سادس شهر
الحج
سنة ١٣٠٤
قمي
وتشابه
مهم

کتابخانه مجلس شورای ملی
تهران
شماره ثبت کتاب: ۱۳۰۴
تاریخ ثبت: ۱۳۰۴